

Labari kpa n bo
 MATIO
 akere i ni

Kabo ba kere Yesu nam duma barasu ni

¹ Ahin duma kereewam kere ti Yesu Kristo nam busu wo, fiteeri Abraham ko tu Feme Davidi fa ba juuri sangha bo bu wuuri yiri Yesu ni. I nam n busu yaa ni, ² Abraham wuuri Izaki, na Izaki awu Jakabu, na Jakabu awu Yuda ni i niemam, ³ na Yuda awu Farese ni Zara bo bu ni yo la Tama ni, na Farese awu Hesarom, na Hesarom awu Aram, ⁴ na Aram awu Aminadabu, na Aminadabu awu Naasoni, na Naasoni awu Salem, ⁵ na Salem awu Boosi bo i ni yo la Rahabu ni, na Boosi gusu awu Yobedi bo i ni yo la Ruti ni, na Yobedi gusu anya awu Yese ⁶ bo i gusu wuuri Feme Davidi ni.

To, na Feme Davidi awu Feme Solomon bo i ni yo la Yuriya yi ni, ⁷ na Feme Solomon gusu awu Feme Robowam, na Feme Robowam awu Feme Abiya, na Feme Abiya awu Feme Asafu, ⁸ na Feme Asafu awu Feme Yosafati, na Feme Yosafati awu Feme Yoram, na Feme Yoram awu Feme Yoziya, ⁹ na Feme Yoziya awu Feme Yowatam, na Feme Yowatam awu Feme Ahazi, na Feme Ahazi awu Feme Hezekiya, ¹⁰ na Feme Hezekiya awu Feme Manase, na Feme Manase awu Feme Amoni, na Feme Amoni awu Feme Yosiya, ¹¹ na Feme Yosiya awu Feme Yekoniya ni i niemam. Nyini sangha n ye bu miere Yisarelifom fiteeri bu asien su kori Babiloniya asien su n a.

¹² Bu faari bu kori Babiloniya n dee n sin ni, na Feme Yekoniya awu Salatiyeli, na Salatiyeli awu Zorobabeli, ¹³ na Zorobabeli awu Abiyidu, na Abiyidu awu Eliyakimu,

na Eliyakimu awu Azore, ¹⁴ na Azore awu Sadoki, na Sadoki awu Akim, na Akim awu Eliyudu, ¹⁵ na Eliyudu awu Eleyaza, na Eleyaza awu Matan, na Matan awu Jakɔbu nyinga bekun, ¹⁶ na nyini Jakɔbu n awu Yosefu, Mariya hun. Mariya wuuri Yesu bo bu fere i ka Kristo n a, Tiidefɔ n bo NyεMε ase ka i súnma i ni.

¹⁷ Tɔ, nyini kere ka fiteeri Abraham fa ba juuri FεMε Davidi, bu tiiri nanam buru ni nna wɔ, na fiteeri FεMε Davidi fa ba juuri saɔga bo bu miεEri Yisarelifɔm kɔɔri Babilɔniya asiEn n su ni, bu tiiri nanam buru ni nna wɔ, na fiteeri nyini saɔga n fa ba juuri saɔga bo bu wuuri Kristo Tiidefɔ ni, bu gusu tiiri nanam buru ni nna wɔ.

Kabo bu wuuri Yesu Kristo ni

¹⁸ Kabo bu wuuri Yesu Kristo n yaa. Bu yo faari i ni Mariya ceeri Yosefu wɔ, ama, kana bu ba ja i kɔ i hun n dika ni, na ba fa nu ka i bita nyinsε bo i fite NyεMε Awiεwiε Casi n dεε yiko nu wɔ. ¹⁹ I hun Yosefu yo ti sɔnɔ bo i yo sa bo i kɔ atin su NyεMε dɔ ɔ, nyini ti, wɔ koro má ka i wura i yi n nyinsε jama nu, na wɔ fa sunsunni ka i yaki i asiri nu. ²⁰ Saɔga bo i wo birisi su n sɔ ni, na Micεra n dεε mεRεkε aba i dɔ alɛɛ nu, aba ase i ka, “FεMε Davidi anuma Yosefu, má a soro sεRε ka a ja Mariya, na a fa i kɔ u dika, dama NyεMε Awiεwiε Casi ni maari i nyinsε n a. ²¹ I wú baabiεsɔ na a fere i ka Yesu, i bu la ka Tiidefɔ, dama yiri bá yi i minεm fite bu satiεm nu a.” ²² Tɔ, nyini n kεRε yoori sɔ, adena i ma NyεMε nɔaniε kanfɔ n nɔaniε n bá yo yiiwa, kabo wɔ jɔjɔ ka,

²³ “Sunguru bo wɔ nya si má biεsɔ bá nyinse,

na i wú baabiεsɔ,
na bu fére i ka *Emanuweli*,”

i bu la ka, NyεMε wo ya dɔ. ²⁴ Saɔga bo Yosefu tengeeri ni, na wɔ yo kabo Micεra n dεε mεRεkε n seeri i ni, na wɔ fa Mariya aba i dika. ²⁵ Ama, i ni yiri asaɔga má bara

ni biɛsɔ, haari Mariya ba wuuri baabiɛsɔ, na Yosefu atun i duma ka Yesu.

2

Kabo asarambaa kɔɔɛsiyifɔm baari Yesu busu niɛ ni

¹ Saŋga bo bu wuuri Yesu miɛ n bo bu fere i ka Bɛtilɛhɛm na i wo Yudiya awɔɔɛ n nu ni, nyini saŋga ni Herode ti nyini awɔɔɛ n nu fɛmɛ a. Na asarambaa kɔɔɛsiyifɔm nbem afite wiɛ afiiri, aba Yɛrusalem aba abisa ka, ²“Baa n bo ba wu i na i bá yo Yudafɔm fɛmɛ n wo ni wɔ? Ya ŋu i asarambaa wiɛ afiiri dɔ, ye ya ŋa ya bá na ya bá kutu i a.” ³Fɛmɛ Herode tiiri sɔ ni, na jɔɔɛ n amiɛ i ni Yɛrusalemfɔm kɛɛɛ. ⁴Na wɔ fere Nyɛmɛ sayoowa dɔŋguyofɔm nkpiɛnkpiɛnm, ni Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm kɛɛ atien bu nɔɔ, na wɔ bisa bu ka, “Ye bu wú Kristo Tiidefɔ n ni wɔ?” ⁵Na ba bɔ i nu ka, “Bɛtilɛhɛm bo i wo Yudiya asiɛn n su ni, dama kabo Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ n kɛɛɛri i lɛɛ. Micɛra n ŋa o,

⁶ ‘Wɔɔɔ Bɛtilɛhɛm bo a wo Yuda asiɛn n su ni,
a ti má miɛ kaan.

Wɔɔɔ ti Yuda asiɛn n su miɛm anyunuyifɔm kun a,
dama ka fɛmɛ n bo m yí i na i bá yo m minɛ Yisarelifɔm
tiifɔ ni,
i fite u dɔ ɔ.’ ”

⁷Na Fɛmɛ Herode afere asarambaa kɔɔɛsiyifɔm n asiri nu na i si saŋga bo asarambaa n tiɛɛri ni. ⁸Na wɔ kere bu ka, “Am kɔ Bɛtilɛhɛm, na am kɔ niɛniɛ nyunyumi, na nzen am ŋuuri baa ni, am kpie am nyi ba se m na m gusu kó kutu i.” ⁹Fɛmɛ n jɔjɔɔri bu dɔ wieeri sɔ n na ba de atin, bu wo kɔ su sɔ ni, na ba ŋu asarambaa n bo bu ŋuuri i wiɛ afiiri ni, ka i du bu mɔ haari na wɔ kɔ ajina awuru n bo baa n wo nu n tii su. ¹⁰Bu ŋuuri asarambaa n sɔ ni, na bu ahore ajɔ agaya. ¹¹Na ba kɔ awura awuru n nu, na ba ŋu baa n ni i ni Mariya na ba kutu i, na ba yo i ansɛ. Na ba

nya ateke bu kurukum, na ba yi aceerim ace i. Aceerim n la sika, ni tulaalɛɛ nvanvanifo be, i ti samɛnɛ wɔ, ni baka nyunvuin nvanvanifo. ¹² Nyini sin na ba fa atin be akpie bu nyi ako bu bosu, dama Nyɛmɛ ase bu alɛɛ nu ka má bu kɔ Fɛmɛ Herode dɔ kun.

Kabo Yosefu faari Yesu ni i ni nmati kɔɔri Ijipiti ni

¹³ Asarambaa kɔɔsiyifɔm n kɔ wieeri ni, na Micɛra n dɛɛ mɛɛkɛ aba Yosefu dɔ alɛɛ nu, aba ase i ka, “Yasu fa baa n ni i ni na am nmati kɔ Ijipiti asiɛn su, má nyini Fɛmɛ Herode wo baa niɛniɛ su na i kun i. Am kɔ wo dɔ haari cɛɛn bo m bá kaaki ba ma am nɔɔ ka am yasu dɔ.” ¹⁴ Na Yosefu ayasu afa baa n ni i ni nmati kɔngue n kɛɛ, na ba kɔ Ijipiti asiɛn n su, ¹⁵ na ba wo dɔ haari Fɛmɛ Herode aba awu. Ahin yoori sɔ ni, i ma kabo Micɛra n ma i nɔaniɛ kanfɔm n yo jɔjɔɔri n yo yiiwa a. I ɲa, “Ma fere m wa n afite Ijipiti asiɛn n su.”

Kabo Fɛmɛ Herode ma bu kuunri nbaabiɛsɔ kan kanm ni

¹⁶ Saɲga bo Fɛmɛ Herode ba faari nu ka asarambaa kɔɔsiyifɔm n adadaka i ni, na wɔ fa yaa agaya, na wɔ ma i sojam nɔɔ ka bu kɔ Bɛtilɛhɛm miɛ n nu, ni i ahɛmɛ ahɛmɛ n kɛɛ su na bu kɔ kun nbaabiɛsɔ kan kanm kɛɛ bo ba wu bu kisa, kɔ ju afɔ nnyɔ, dama i sunsun ka saɲga n bo asarambaa kɔɔsiyifɔm n ɲa asarambaa n tiɛɛri ni, wɔ ju ka afɔ nnyɔ. ¹⁷ Nyini kere ka, kabo Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ Jeremiya yo jɔjɔɔri n ayo yiiwa. I ɲa,

¹⁸ “Ya ti awie bo ɲga Rama miɛ kpiri nu,

sun ni ahoresaaki wo dɔ,

bara Rakɛli susun i nbaam busu.

Wɔ kete ka má be kpata i, dama i nbaam wo má bɛɛ kun.”

Kabo Yosefu faari Yesu ni i ni fiteeri Ijipiti baari Nazarɛti ni

¹⁹ Saɗga bo FEME Herode ba wuuri ni, na Micera n dEE mEREKE aba Yosefu dO alELE nu Ijipiti asiEN n su, aba ase i ka, ²⁰“Yasu fa baa n ni i ni, na am kpie am nyi kO Yisareli asiEN su, dama minEM bo bu kpiiri ka bu kun baa ni, ba wu.” ²¹ Na Yosefu ayasu afa baa n ni i ni, na ba kpie bu nyi akO Yisareli asiEN n su. ²² Ama, saɗga bo i tiiri ka Akilawu adi i si FEME Herode fEMeYa n Yudiya awORE n nu ni, na sERE ati i ni kabo i kO wo dO. Na NyEME mEREKE aba i dO alELE nu, aba akere i kabo i yo, na wO yasu akO Galili awORE n nu akO awo miE be bo bu fere i ka Nazareti n su. ²³ Nyini n kere ka, kabo NyEME ma i nOaniE kanfOM n jOjOori n yo yiiwa a, fa kO Kristo TiidefO n dO. I ɗa, “Bu fére i ka NazaretiFO O.”

3

Kabo Yohane NyEME Nzue BiEFO n kaanri NyEME jORE ni

¹ Nyini saɗga n na Yohane NyEME Nzue BiEFO n akO Yudiya boro kpantain n nu, kO sukan NyEME jORE, i ɗa, ²“Am kaaki am wo, dama saɗga n adodo bo NyEME FEME bá niE i minEM su.” ³ Yiri Yohane n ye NyEME nOaniE kanfO Esaya yo jOjOori i jORE n a. I ɗa, “SOnO be subo ndoori boro kpantain n nu se ka, ‘Am sESE MibiE n atin n su, na am yo i atin n dOnGu.’”

⁴ Yohane wuraari sutura bo bu faari nyOoma ndORE wuuri i a. Na wO fa jina abo i wi nu. I diire yo la lalom ni wiE wO. ⁵ Na minE afite YERusalem miE kpiri n nu, ni Yudiya dEE awORE miEM kERE su, ni Yodan dEE bue n kERE aba i dO, ⁶ na ba kan bu ɗgasi ni bu satie kERE akere NyEME, na Yohane abie bu NyEME nzue Yodan kunma n nu.

⁷ Ama, saɗga bo i ba ɗuuri ka FarasifOM ni SadusifOM dOnGu suba i dO ka i biE bu NyEME nzue ni, na wO se

bu ka, “Ambere burukoonufom bo am ti ka woom ni, nma seeri am ka am nmati fite nyini suicin kekereke n bo Nyeme sufa ba am do n nu a? ⁸ Am yo sakpa bo i kere ka am akaaki am wo. ⁹ Na ma am sunsun ka Abraham ti am na n dee ti, na am koro fite nyini suicin n nu. M suse am wo lee, ka, Nyeme koro ma ahin yabuem ni kaaki nbaam ma Abraham. ¹⁰ Nyeme asi i samba n nana ase baka kere bu na i kpie i ji sin nu, yiri bo i suuwa ti ma kpa ni. ¹¹ Mini sufa nzue bie am a, na am yo casi, bo i kere ka am akaaki am wo, ama, yiri bo i wo m sin suba n tara m fieo, m ti kaan ni bo m dodo i. Yiri fa Awiewie Casi n ni sin yo am casi a, kabo sondo bie nzue na i yo casi ni. ¹² I bita i ngani kpaja fieeba bo i ba bobo ngani n gbangba n su, na i kpaja yi ngani mbaa n fa go i bondo nu, na i nya yara kunkun n sin n bo i je na i no ma n nu.”

Kabo Yohane bieeri Yesu Nyeme nzue ni

¹³ Nyini sanja n na Yesu afite Galili awore n nu, aba Yohane do Yodan kunma n nu ka Yohane bie i Nyeme nzue. ¹⁴ Ama, na Yohane akete ka i bie ma Yesu Nyeme nzue ni. I na, “Ma i ti ye ni ka woro bie m Nyeme nzue a, ye nzu ti ye a na mini bie u a?” ¹⁵ Ama, na Yesu abo i nu ka, “Ma ya yo so adena ya yo deke kere bo Nyeme koro ni.” I seeri so n na Yohane asoro su. ¹⁶ Sanja bo Yohane bieeri Yesu Nyeme nzue n wieeri n na i fiteeri nzue n nu ni, kpena na angoro ateke, na wo nu ka Nyeme Awiewie n ajura ka tiwa dee su aba atana i nu. ¹⁷ Do na wo ti akonvi be nga angoro, i na, “Ahin ti m wa a, m koro i agaya, m ahore ajo i nu.”

4

Kabo Sitana yoori Yesu na i nie ni

¹ Nyini sin na NyεMε Awiεwiε Casi n afa Yesu akɔ boro kpantain n nu ka Sitana kɔ yo i na i niε, ka i yó yiri Sitana n dεε koroowa nZEN i yó má. ² Dɔ na Yesu acici i nɔɔ haari cεEN aburana, kɔŋguε ni wiεsu bo i di má pui, na ahɔε aba ati i. ³ Na Sitana bo bu kaaki fere i ka ηγεεɔfɔ n aba ase i ka, “NZEN a ti NyεMε Wa, se ahin yabuEM n na bu kaaki diire.” ⁴ Ama, na Yesu abɔ i nu ka, “Ba kεRE i NyεMε JɔRE Kadasi n nu ka,

‘Má diire ηgumi ma sɔnɔ ηgɔɔ a,

ama, i de nɔaniε kεRE bo i fite NyεMε dɔ n gusu.’ ”

⁵ Na Sitana n akaaki afa Yesu akɔ Yεrusalem miε kpiri n nu, na wɔ kɔ afa i ajina NyεMε Sereebiri Awuru n tii su lenlenge, na wɔ se i ka, ⁶ “NZEN a ti NyεMε Wa, ti tɔ asiηngu na m niε. Dama ba kεRE i NyεMε JɔRE Kadasi n nu ka,

‘NyεMε má i mεREkEM nɔɔ na bu niε u dika.’

Ba kaaki akεRE i ka,

‘Bu fá bu saa so u nu,

na má u jaa bo yabuε be.’ ”

⁷ Na Yesu ase i ka, “Ba kaaki akεRE i NyεMε JɔRE Kadasi n nu bekun ka, ‘Má a yo Micεra NyεMε n na a niε kabo i yiko ti barasu.’ ”

⁸ Nyini sin na Sitana n afa i akɔ buka be tii su lenlenge, na wɔ kere i durunya n nu asiEN kεRE, ni kabo bu ti na bu yo nyumi barasu. ⁹ Na wɔ se i ka, “NZEN a kutu suuri m, m fá nyinim n kεRE ma u.” ¹⁰ Na Yesu ase i ka, “Wɔrɔ Sitana, fa cinsi m bi bεRE. Dama ba kεRE i NyεMε JɔRE Kadasi n nu ka,

‘Kutu Micεra u NyεMε ni,

na a su yiri ηgumi.’ ”

¹¹ Na Sitana n akɔ ayaki i, na NyεMε mεREkEM aba i dɔ na ba ba asu i.

Kabo Yesu boori i juma bu Galili awɔRE n nu ni

¹² Na saŋga bo Yesu ba tiiri ka ba tara Yohane anyi i dansaraka ni, na wɔ fite bɛrɛ akɔ Galili awɔrɛ n nu. ¹³ I yasuuri Nazarɛti miɛ n nu ni, na wɔ kɔ awo Kapɛnam miɛ kpiri n bo i wo dodo Galili kunma kpiri ni, na i wo Zabulonfɔm ni Nafatalifɔm dɛɛ awɔrɛ n nu ni. ¹⁴ I kɔ tanaari dɔ ni, adena kabo Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ Esaya yo jɔjɔri n yo yiiwa. I ŋa,

¹⁵ “Zabulon ni Nafatalifɔm, am so am sui,
 ambɛrɛ bo am wo dodo kunma kpiri n bo i wo Yodan
 kunma n wiɛ afiiri dɛɛ bue ni,
 ambɛrɛ bo am wo Galili awɔrɛ n ni, deke bo bu ti má
 Yudafɔm wo ni, am so am sui.

¹⁶ Minɛm bo bu wo awosin nu ni,
 ba ŋu wein bambaka ni.

Na bo bu wo awosin ni yiwee nu ni,
 bɛrɛ ye sin ni jé ta wein ma bu a.”

¹⁷ Fite nyini saŋga n na Yesu abo i bu sukan Nyɛmɛ jɔrɛ, i ŋa, “Am kaaki am wo, dama saŋga n aju bo Nyɛmɛ Fɛmɛ bá niɛ i minɛm su.”

Kabo Yesu fereeri jombaa tarafɔ nbem ka bu su i su ni

¹⁸ Na saŋga bo Yesu sunati Galili kunma kpiri n nɔɔ su ni, na wɔ ŋu minɛ nnyɔ nbem, bu ti sɔnɔ kun nbaam wɔ. Bɛrɛ la Simon bo bu fere i ka Petoro ni, ni i niɛma Andere. Bu wo bu diɛndiɛ sandi su kunma kpiri n nu, dama bu ti jombaa tarafɔm wɔ. ¹⁹ Na Yesu ase bu ka, “Am bra na am ba su m su na m má am tiɛn minɛm nɔɔ ma m, kabo am tara jombaam ni.” ²⁰ I seeri sɔ ni, na ba kaba ayaki bu diɛndiɛm ni, na ba su i su.

²¹ I nati kɔɔri i nyunu kaan, na wɔ ŋu minɛ nnyɔ nbem bekun, bu ni bu si, bu fere i ka Zɛbɛdi, bɛrɛ la Yakobo ni i niɛma Yohane. Bu ni bu si n wo lee nu suyo bu diɛndiɛm dɔŋgu, na Yesu afere bu. ²² Dɔ na ba kaba afite lee n nu ayaki bu si ni, na ba su i su.

Kabo Yesu kaanri NyεMε jϕRE na i ma tukpakifϕm nyaari laifiε ni

²³ Na Yesu abara ayε Galili awϕRE n kεRE nu, na i sukere minεM bu tiεntiεnbunϕϕ sϕϕm n nu, deke bo bu sere NyεMε na bu kere minεM NyεMε jϕRE nu ni, na i sukan labari kpa n fa kϕ NyεMε fεmεya n su, na wϕ ma minεM bo bu la tukpaki barasu barasu n kεRE anya laifiε. ²⁴ Na i duma ata abara ayε Siriya awϕRE n kεRE nu, na ba sϕ minεM bo bu la tukpaki barasu barasu kεRE, ni bo bu di yaari agaya bu ηuniεmbaa nu, aba i dϕ ka i ma bu nya laifiε. Ajinim wo bu nbem ηu, na nbem tϕ ηgbiti, na nbem gusu saam ni bu jaam awu, na wϕ ma bu kεRE anya laifiε.

²⁵ Na jama beberebe afite Galili awϕRE n nu, ni Miε Burum dεε awϕRE n nu, ni Yεrusalem miε kpiri n nu, ni Yudiya dεε awϕRE n nu, ni Yodan kunma n sin dϕ, na bu kεRE aba asu i su.

5

Kabo minεM yo na bu nya terefiε NyεMε dϕ ni

¹ Yesu ηuuri jama n ni, na wϕ fun akϕ atana buka be su. Na i susufϕm n aba i dϕ. ² Na wϕ bo i bu ka i kere bu, i ηa,

³ “BεRE bo bu ti yaarifϕm bu ahore su ni,
terefiε wo bu dϕ,
dama NyεMε fεmεya n ti bu dεε wϕ.

⁴ BεRE bo bu ahore asaaki ni,
terefiε wo bu dϕ,
dama NyεMε dá bu ahore a.

⁵ BεRE bo bu yo bu ηu kaan ma NyεMε ni,
terefiε wo bu dϕ,
dama NyεMε bá fa durunya n ma bεRE wϕ.

⁶ BεRE bo bu nyunu aboro ka bu yo sa bo i kϕ atin su
kabo sϕnϕ la konviki fa kϕ diire ni nzue busu ni,
terefiε wo bu dϕ,
dama NyεMε bá ma bu akunnuyi a.

- ⁷ BERE bo bu si aɲunfo ni,
 terefiE wo bu do,
 dama NyEME ba si bu aɲunfo a.
- ⁸ BERE bo bu ahorembaa ti casi ni,
 terefiE wo bu do,
 dama bERE ba ɲu NyEME a.
- ⁹ BERE bo bu kpata aluwa ni,
 terefiE wo bu do,
 dama NyEME ba fere bu ka i nbaam a.
- ¹⁰ BERE bo bu yo sa bo i ko atin su n dEE ti
 na minEM kere bu wuwuruwa ni,
 terefiE wo bu do,
 dama NyEME femEya n ti bERE dEE a.”

¹¹ Na Yesu akaaki ase ka, “AmbERE bo minEM ba kpiE am nzuko, na bu kERE am wuwuruwa, na bu bu kORE barasu kERE so am, na i kERE fite ka am ti m dEEM dEE ti, terefiE wo am do. ¹² Bu ba yo am so, am ma am ahore jo agaya, dama am nya ɲkatO bambaka NyEME do. I fite ka, kabo bu yo kereeri dawa dEE NyEME noaniE kanfo m n wuwuruwa n lEE.”

Kabo Yesu ɲa i susufom ti ka njin ni wein ni

¹³ Na Yesu ase ka, “AmbERE, m susufom ni, am ti ka njin wo durunya n nu a. Ama, nZEN njin fiEfiE nya ba saari wieeri, i koro yo ma i fiEfiE kun. Nyini saɲga ni, wo ka ɲgbEEN lEE, ɲka bu fa butu wo, na minEM tiEntiEn saɲga i ni fa. ¹⁴ AmbERE ti wein bo i ta ma durunya n nufom a. MiE kERE bo i wo kPERE su, so no kERE ɲu i wo. ¹⁵ So no be nya so ma fitana su na i fa gaɲga butu su, ama, i fa taka deke su aɲgoro wo na i ta wein ma awuru n nufom kERE. ¹⁶ Nyini ti, am ma am wein ta durunya n nu, na so no kERE ɲu am sakpa yoowa, adena bu kansi am Si NyEME bo i wo aɲgoro ni.”

Kabo Yesu ŋa ya su Nyεmε nɔaniε kpamaawa n su barasu ni

¹⁷ Na Yesu ase ka, “Fa kɔ Moyisi nɔaniε kpamaawa n ni Nyεmε nɔaniε kanfɔm dεε kereewa n su, má am sunsun ka ma ba ka m ba cε bu se wɔ. Ai, ma ba má ka m ba cε bu se wɔ, ama, ma ba ka m ma i kεrε bá yo yiiwa a. ¹⁸ Nahɔrε ye m suse am n a, kabo aŋgoro ni asiεŋgu toko wo bεrε ni, bu yí má nɔaniε n be haari kampiti sɔ n mmɔɔ fite má nɔaniε kpamaawa n nu, haari na i deke n kεrε ba awieeri. ¹⁹ Nyini ti, sɔnɔ kεrε bo i buuri Nyεmε nɔaniε maawa n kampiti sɔ mmɔɔ ŋgbεen, na i kereeri minεm ka bεrε gusu yo sɔ, bu fére i mi ka sɔnɔ kaan Nyεmε fεmεya n nu. Ama, sɔnɔ kεrε bo i suuri Nyεmε nɔaniε kpamaawa n su na i kereeri minεm ka bu gusu yo sɔ, bu fére i mi ka sɔnɔ bambaka Nyεmε fεmεya n nu. ²⁰ Nyini ti, m suse am wɔ lεε, ka, kana am bá wura Nyεmε fεmεya n nu, má ka am yo sa bo i kɔ atin su Nyεmε dɔ n tara Farasifɔm, ni Nyεmε nɔaniε kerefɔm dεε ni.”

Kabo Yesu kere fa kɔɔri yaafa su ni

²¹ Na Yesu akaaki ase ka, “Am ati ka bu seeri ya nam ka, ‘Má a kun sɔnɔ,’ na ‘Nzεn wɔrɔ kεrε bo a kuunri sɔnɔ, bu dí u jɔrε.’ ²² Ama, m suse am wɔ lεε, ka, wɔrɔ kεrε bo a faari yaa u beŋgu ŋu, wɔ yo daka ka bu di u jɔrε. Sasu bekun, wɔrɔ kεrε bo a seeri u beŋgu ka i ti sɔnɔ ŋgbεen, wɔ yo daka ka bu fa u jina Yudafɔm jɔrɛdifo nkpienkpiεnm n nyunu na bu di u jɔrε. Na nzεn wɔrɔ kεrε bo a seeri u beŋgu ka i ti sinnzin, Nyεmε fá u wura cεεma sin n nu. ²³ Nyini ti, nzεn a fa u aceeri aba ka a ba sere Nyεmε, na a teŋge su ka u ni u beŋgu be la ŋgasi, ²⁴ yaki u aceeri n yoowa yoobiri n ka, na a kɔ na am kɔ yo am afiεn dɔŋgu, na a nya ba fa u aceeri n ma Nyεmε. ²⁵ Nzεn u ni be la jɔrε, na nzεn i koro ka i fa u kɔ jɔrε diibiri, jɔkɔti tara i mi n jaa, na má jɔrε n ju jɔrε diibiri n

ni, má nyini, i mi ni fá u kɔ wura jɔɛdifo n saa nu, na yiri gusu fá u ma dansaraka niɛfo ni, na yiri gusu nyá nyi u. ²⁶ Nahɔɛ ye m suse u n a, nzen a woori dɔ na a tɔ má kaari n kɛɛ awie má, a nyá má atin fite má dansaraka n nu.”

Kabo Yesu kere fa kɔɔri ajaa ciire saaki su ni

²⁷ Na Yesu akaaki ase ka, “Am ati ka ba se ka, ‘Má a saaki ajaa ciire.’ ²⁸ Ama, mini, m suse am wɔ lɛɛ, ka, wɔɔ kɛɛ bo a niɛ bara, na u konvi wuraari i, i ti ka a saaki ajaa ciire u ahore su wɔ lɛɛ. ²⁹ Nzen u nyumbaa n kun cin u wuraari satie nu, lokoti yi i tu. I ti ye ni ka a fun u ηuniɛmbaa n bue kun, ni bo a fa u ηuniɛmbaa n kɛɛ wura cɛɛma sin nu. ³⁰ Nzen u saa fɔmbɔɔ cin u wuraari satie nu, kaba kpiɛ i tu. I ti ye ni ka a fun u ηuniɛmbaa n bue kun, ni bo a fa u ηuniɛmbaa n kɛɛ wura cɛɛma sin nu.”

Kabo Yesu kere fa kɔɔri bara ajaa yaki su ni

³¹ Na Yesu akaaki ase ka, “Sasu bekun, ba kaaki ase am ka, ‘Sɔnɔ kɛɛ bo i yaki i yi ajaa, i ti ye ni ka i mi ma bara n ajaa yaki kadasi bo i kere ka i hun ayaki i ajaa.’ ³² Ama, mini, m suse am wɔ lɛɛ, ka, sɔnɔ kɛɛ bo i faari i yi jiiri, na wɔ yo má ka bara n akɔ somaya ye i fa i jiiri a, na nzen bara n kɔ jaari biɛsɔ fɔfɔɛ, i mi n ma bara n asaaki ajaa ciire lɛɛ. Na sɔnɔ bo i faari bara n jaari, yiri gusu asaaki ajaa ciire lɛɛ.”

Kabo Yesu kere fa kɔɔri ndiɛ taanwa su ni

³³ Na Yesu akaaki ase ka, “Am akaaki ati ka ba se ya nam ka, ‘Má a tan ndiɛ na a kaaki wɔɔ u nɔɔ, ama, ma u sui wo ndiɛ bo a tan i ama Micɛra n su, na a yo i.’ ³⁴ Ama, mini, m suse am wɔ lɛɛ, ka, má am tan ndiɛ mmɔɔ fieo. Má am tan angoro, dama Nyɛmɛ fɛmɛya n woobiri lɛɛ. ³⁵ Má a tan asiɛngu gusu, dama i ti Nyɛmɛ jaa gbagbaa jinaa-biri wɔ. Má a tan Yerusalem, dama i ti ya Micɛra Fɛmɛ

n dɛɛ miɛ kpiri wɔ. ³⁶ Má a kaaki se ka a tan u tiiawa, dama a koro yo má u tiiɲmiɛ kun mmɔɔ fofoe, wara biri. ³⁷ Am ma am nɔaniɛ kɛɛ yo tika. Nzɛn i ti ‘ɛɛn,’ am se ka, ‘ɛɛn.’ Nzɛn i ti ‘Ai’ gusu a, am se ka, ‘Ai.’ Sin nyini sin, nɔaniɛ kɛɛ bo i buka su n fite Sitana dɔ ɔ.”

Kabo Yesu kereeri ka má ya fa minɛm satie tɔ bu kaari ni

³⁸ Na Yesu akaaki ase ka, “Am ati ka ba se ka, ‘Nzɛn sɔnɔ yi u nyumbaa, wɔɔɔ gusu yi i mi dɛɛ, na nzɛn i bo tuuri u jee, wɔɔɔ gusu tu i mi dɛɛ.’ ³⁹ Ama, mini, m suse am wɔ lɛɛ, ka, nzɛn sɔnɔ yoori u satie, má a wɔɔɔ satie ma i mi. Haari nzɛn be fiinri u nyɔɔnu, kaaki bue nyiɲga n gusu ma i na i fin buka su. ⁴⁰ Nzɛn be cici u lekisi ka i fa u kɔ jɔɛ diibiri, na i de u tanlɛɛ kaan n be i wo i bu ni, kaba yi i tii su dɛɛ bambaka n mmɔɔ buka i su. ⁴¹ Nzɛn fangafɔ be miɛɛri u ka a sɔ i sɔɔri kɔ ju ajaari natiwa akpii kun ma i, kaba fa i kɔ ju akpii nnyɔ. ⁴² Sɔnɔ bo i sereeri u deke be, má a kpiɛ i, na sɔnɔ bo i ɲa a fiɛ i deke be, má a kete.”

Kabo Yesu kereeri ka ya koro minɛm bo bu kpɔ ya ni

⁴³ Na Yesu akaaki ase ka, “Am ati ka ba se ka, ‘A koro sɔnɔ bo i koro u ni, na a kpɔ sɔnɔ bo i kpɔ u ni.’ ⁴⁴ Ama, mini, m suse am wɔ lɛɛ, ka, am koro am kpɔfɔm, na am sere Nyɛmɛ ma bo bu kere am wuwuruwa ni, ⁴⁵ adena am yó am Si Nyɛmɛ bo i wo aɲgoro ni nbaam. Dama yiri ma wiɛ fite ma satieyofɔm, ni sakpayofɔm kɛɛ a, na i kaaki ma nzue tɔ ma bo bu yo sa bo i kɔ atin su i dɔ ni, ni bo bu yo má sa bo i kɔ atin su i dɔ n kɛɛ. ⁴⁶ Nzɛn am nya koroori minɛm bo bu koro am ɲgumi ni, nzu ɲkatɔ, ye am nya i a? Dama haari lampodefɔm bo bu sisi minɛm ni mmɔɔ yo sɔ ɔ. ⁴⁷ Na nzɛn am bisa am danfom ɲgumi ahin, am sunsun ka am ayo nzu sakpa ye be koro yo má i a? Bo bu su má Nyɛmɛ ni mmɔɔ koro yo sɔ, má sɔ? ⁴⁸ Tɔ, am ma am woowa n ti kpa bo i la má aɲusu, kabo am Si

NyεMε bo i wo aηgoro n dεε woowa n ti kpa bo i la má aηusu ni.”

6

Kabo Yesu kereeri ya ka ya ce yaarifom aceeri barasu ni

¹ Na Yesu ase bu ka, “Am si am ηu sa, na má am yi am nyεMεsu sayoowa fite fofoe nu, adena minεm ηu i na bu kansi am. NzεN am yoori sɔ, am nya má ηkatɔ be, am Si NyεMε bo i wo aηgoro n dɔ.

² Nyini ti, nzεN a ηa a ce yaarifom aceeri, má a bo ndoori na sɔnɔ kεre ti, kabo burukɔɔnufom yo i bu tiεntiεnbunɔɔ sɔɔ n nu, ni miε kunnu atingberem n su ni, dama bu yo sɔ ɔ, adena minεm kansi bu. Nahɔre ye m suse am n a, bεre ηkatɔ awieeri lεε, ye ba du mɔ anya i n a. ³ Ama, nzεN a ηa a ce yaarifom aceeri, má a ma be ηu i fieo, na bu si sa bo a suyo i ni, ⁴ adena u aceeri n yo asiri nu. Dɔ na u Si NyεMε bo i ηu sa kεre bo a yo i asiri nu ni, n tɔ u kaari.”

Kabo Yesu kereeri ya nyεMεsere atin barasu ni

⁵ Na Yesu akaaki ase ka, “NzεN saηga bo am ba susere NyεMε, má am yo kabo burukɔɔnufom yo ni, dama bεre koro ka bu sujina bu tiεntiεnbunɔɔ sɔɔm n nu, ni deke bo atingberem jaja nu ni, na bu sere NyεMε adena minεm ηu bu. Nahɔre ye m suse am n a, bu ηkatɔ awieeri lεε, ye ba du mɔ anya i n a. ⁶ Ama, saηga bo a ba susere NyεMε, wura u sɔrɔ na a nyi u anɔ, na a sere u Si NyεMε bo be ηu má i ni, na u Si NyεMε bo i ηu sa kεre bo a yo i asiri nu ni, nyá tɔ u kaari.

⁷ Na saηga bo am ba susere NyεMε, má am yo naηmiε kabo bo bu su má NyεMε n yo ni, dama bu sunsun ka bu jɔjɔri beberebe n ye NyεMε de bu sere a. ⁸ Má ambεre

yo ka bεε, dama am Si NyεMε si am sa koroowa kεε n mmɔɔ ka, ye am nya sere i a.

⁹ Nyini ti, kabo i ti ye ni ka am sere NyεMε yaa.

‘Ya Si, bo a wo aɲgoro ni,

ma minεm bu u дума casi ni.

¹⁰ Ma u fεmεya n bra.

Ma u koroowa yo asiεɲgu fεn, ka alecεεma nu.

¹¹ Ma ya nyuma dεε cεεn nu, ya nɔɔ nu diire.

¹² Fa ya ɲgasi fa ce ya,

kabo ya gusu afa ace bo bu do ya ɲgasi ni.

¹³ Má a ma deke be yo ya na ya wura satiε nu,

ama, yi ya fite anyumbiri nu.

[Dama, u dεε la fεmεya, ni fanɲa, ni jirima sanɲa kεε. Ami.]’

¹⁴ Dama nzεn am fa minεm ɲgasi ce bu, am Si NyεMε bo i wo aɲgoro n gusu fá am dεε ce am. ¹⁵ Ama, nzεn am afa má minεm ɲgasi ace má bu, am Si NyεMε bo i wo aɲgoro n gusu fá má am dεε ce má am.”

Kabo Yesu kereeri ya ka ya cici ya nɔɔ ni

¹⁶ Na Yesu akaaki ase ka, “Sanɲa bo am sucici am nɔɔ, má am niε aɲunfɔ niε kabo burukɔɔnufɔm yo ni, bu yo má bu ɲu nyankandi, adena minεm ɲu ka ba cici bu nɔɔ. Nahɔre ye m suse am n a, bu ɲkatɔ awieeri lεε, ye ba du mɔ anya i n a. ¹⁷ Ama, nzεn a ba sucici u nɔɔ, yo u ɲu nyankandi, ¹⁸ adena má minεm si nu ka a sucici u nɔɔ, má ka u Si NyεMε bo be ɲu má i ni, na yiri u Si NyεMε bo i ɲu sa kεε bo a yo i asiri nu ni n tó u kaari.”

Kabo Yesu ɲa ya tiεn ajεke nɔɔ se NyεMε dika n nu ni

¹⁹ Na Yesu akaaki ase ka, “Má am tiεn ajεke nɔɔ se durunya n nu fεn, bo watarawam muka i na i kpɔrɔ, na i tɔ ɲgambulaari, na awiefɔm gusu bá wura wɔ i. ²⁰ Ama, am tiεn ajεke nɔɔ se NyεMε dika n nu, bo watarawam

koro muka má i, na i koro tɔ má ɲgambulaari, na awiefɔm gusu koro wura wɔ má i. ²¹ Dama deke bo u ajɛkɛ wo ni, u ahorembaa kɛɛ gusu wó dɔ ɔ.”

Kabo Yesu kereeri anyumbaa kpa jɔɛ ni

²² Na Yesu akaaki ase ka, “Ya nyumbaa ni ti ka fitana ma ya ɲuniɛmbaa n a. Nzɛn u nyumbaa nya ti kpa, u ɲuniɛmbaa n kɛɛ tá wein n wɔ lɛɛ. ²³ Ama, nzɛn u nyumbaa nya ti má kpa, u ɲuniɛ kɛɛ wo awosin nu wɔ lɛɛ. Nyini ti, nzɛn wein wo má u dɔ, nyini n la ka, a wo awosin bambaka bo i la má aɲusu nu lɛɛ.”

Kabo Yesu ɲa ya daafi Nyɛmɛ ɲu barasu ni

²⁴ Na Yesu akaaki ase ka, “Sɔnɔ kun koro saɲga su má mibiɛm nnyɔ. Nzɛn i ɲa i yó sɔ, i kpó kun wɔ, na i kóro nyinga ni, wara i bóro i nyi su kun n wɔ, na i bú nyinga ni ɲgbɛɛn. Am koro saɲga su má Nyɛmɛ ni ajɛkɛ.”

²⁵ Na Yesu akaaki ase ka, “Nyini ti, m suse am wɔ lɛɛ, ka, má am tana sukoko fa kɔ am ɲgɔɔ su, kabo am dí, ni kabo am nú, na má am kaaki sukoko fa kɔ am ɲuniɛ su, kabo am nyá suturam bo am fá wura na am kára. Dama ɲgɔɔ n tara diire, na aɲuniɛmbaa n gusu tara suturam, má sɔ? ²⁶ Am niɛ anumam, haari ni bo bu dɔ má ni, na bu kaaki kpiɛ má ni, bu tambu gɔ má bondo nu gusu, se am Si Nyɛmɛ ma bu diire ye bu di a. Ambɛɛ la anyunuyi tara anumam, má sɔ? ²⁷ Am nu, ɲma tana koko fa kɔ i koroowam su ye i mi koro buka i ɲgɔɔ tintiin su haari kaan sɔ a? ²⁸ Ye nzu ti ye am ma suturam sa miɛ am a? Am niɛ kabo wuram bo pum barasu barasu a. Bu yo má juma be, bu tu má gise. ²⁹ Ama, m suse am wɔ lɛɛ, ka, haari Fɛmɛ Solomon, ni i neɲge n kɛɛ bo i yo la i ni, wɔ la má sutura bo i yo nyumi juuri nyini wura pum ni be. ³⁰ Nzɛn wuram bo bu wo bɛɛɛ nyuma, na ahunma a ɲú ka ba kpiɛ bu na bu yara bu, ye Nyɛmɛ niɛ bu dika, nzu ti ye i níɛ má ambɛɛ bo am tara

wuram co n a? Ambere, am yarada n ti kaan so. ³¹ Nyini ti, má am tana koko se ka, ‘Ye ya dí nzu wɔ?’ wara ‘Ya nú nzu wɔ?’ wara ‘Ya wúra nzu wɔ?’ ³² Dama bo bu su má Nyeme ni, bere sunsun so sanja kere a. Am Si Nyeme si ka am koro nyinin n kere. ³³ Nyini ti, am du mo kpini Nyeme femeya n ni sa bo i ko atin su i do n busu ka, na i nya ba fa nyini dekem n kere buka am su. ³⁴ Nyini ti, má am koko fa ko ahunma su, ahunma mmoo kpini i dee. Dama nyuma dee sunsunni mmoo ase su.”

7

Kabo Yesu na má ya jɔjɔ be jɔre jaraki i ni

¹ Na Yesu ase bu ka, “Má am jɔjɔ be jɔre na am jaraki i, adena má Nyeme gusu jɔjɔ ambere jɔre jaraki am. ² Dama kabo am jɔjɔ am beɲgum jɔre jaraki bu ni, so ye Nyeme gusu jɔjɔ am gusu jɔre jaraki am a. Gɔɲgɔ bo am fa susu ma minem ni, so ye Nyeme gusu fá susu ma am a. ³ Nzu ti ye a niɛ ɲu wura mbaa n bo i wo u niwa nyumbaa nu, ye a niɛ ɲu má yeenzin n bo i wo u dee nyumbaa n nu a? ⁴ A yo se koro se u niwa ka, ‘Ma m yi wura mbaa n bo i wo u nyumbaa nu ni,’ ye sanja kere yeenzin n wo u dee nyumbaa n nu a? ⁵ Wɔrɔ burukɔɔnufɔ ni, du mo yi yeenzin n bo i wo u nyumbaa nu n ka, na a nya ɲu asi nyunyumi na a yi wura mbaa n bo i wo u niwa n dee nyumbaa nu ni.”

⁶ Má am se ka am fa deke bo i ti casi fa ma caam, nzen am yoori so, bu kpie bu nyi fon tara am wɔ, na bu kan titi am nu. Sasu bekun, má am se ka am fa afere fofoem bo bu la go agaya, fa tu afam. Má nyini, bu tientiɛn i su wura fa nu wɔ.”

Kabo Yesu na Nyeme de ya nyemesere barasu ni

⁷ Na Yesu akaaki ase bu ka, “Am sere deke bo am koro i Nyeme do, na i má am. Am niɛniɛ deke bo am koro i do,

na am ηύ i. Am bobo anō ni, na i téke i ma am. ⁸ Dama sōnō kERE bo i sere NyEME deke be, i má i, na sōnō kERE bo i niENIE deke be, i ηύ i, na sōnō kERE bo i bobo anō ni, i téke i ma i. ⁹ AmbERE nu, ηma ye i wa sere i diire, ye i mi kéte na i fá yabuE ma i wa n a? Ai, be yo má sō. ¹⁰ Wara, ambERE nu, ηma ye i wa sere i jombaa ye i kéte na i fá woo ma i wa n a? Ai, be yo má sō. ¹¹ Tō, ambERE, haari ni bo am ti satieyofōm ni, am si aceeri kpam bo am fá ce am nbaam, nzu ti ye nzEn am sereeri am Si NyEME bo i wo angoro ni, i koro ma má am aceeri kpam a?

¹² Nyini ti, kabo am koro ka minEM yó ma am ni, am yo i sō ma bu, dama NyEME nōaniE kpamaawa n jōRE n kERE lEE, na i nōaniE kanfōm dEE buka su.”

Kabo Yesu jōjō fa kōōri anō n bo i ti fii n jōRE ni

¹³ Na Yesu akaaki ase ka, “Am fa anō n bo i ti fii n na am wura. Dama atin n bo i fa minEM kō saakiibiri ni, i anō n ti tETERE wō, na i natiiri ti má kekere, nyini dEE ti, minEM dōnggu fa yiri wō. ¹⁴ Ama, atin n bo i fa minEM kō ηgōō woobiri ni, i anō n ti fii wō, na i atin gusu nati ti kekereke, nyini dEE ti, minEM bo bu ηu nyini atin n na bu su i su ni, bu sunnu má.”

Kabo Yesu ηa ya fa minEM sayoowa fa si bu ni

¹⁵ Na Yesu akaaki ase ka, “Am si am ηu sa ni kōREfōm bo bu yo bu ηu ka bu ti NyEME nōaniE kanfōm ni. Bu yo bu ηu bENLE ka nbōEM wō, ama, bu ti ka bedim wō, na bu ti tiE. ¹⁶ Bu sayoowa n nu, ye am koro fa si kabo bu ti barasu a. Am anu ka buwe asu koto? Wara, am anu ka bedikantonnga asu ndōrōwa? Ai. ¹⁷ Ama, i ti sō o lEE, ka baka kpa kERE su suuwa kpa a, na baka ηgbEEN kERE su suuwa ηgbEENηgbEEN. ¹⁸ Baka kpa koro su má suuwa ηgbEEN, na baka ηgbEEN gusu koro su má suuwa kpa. ¹⁹ Baka kERE bo i su má suuwa kpa, bu kpiE i wō, na

bu fa ji sin nu. ²⁰ Nyini ti, bo bu yo bu ηu ka bu ti Nyεmε nɔaniε kanfɔm ni, bu sayoowa n nu, ye am koro fa si kabo bu ti barasu a.”

Kabo Yesu jɔjɔ fa kɔɔri jina cεen n jɔrε ni

²¹ Na Yesu akaaki ase ka, “Má sɔnɔ kεrε bo i bo fere m ka, ‘M Mibiε, m Mibiε,’ ni wura Nyεmε fεmεya n nu a, se má ka bo bu yo m Si Nyεmε bo i wo aηgoro n dεε koroowa ni. ²² Jina cεen n ba juuri, minε dɔηgu bá se m ka, ‘Ya Mibiε, niε e. Ya yo faari u dεε duma, na ya fa akan Nyεmε jɔrε, na ya fa u duma n afɔn ayi ajinim afite minεm ηu, na ya kaaki afa u duma n ayo alekutura sam dɔηgu.’ ²³ Na m nya se bu ka, ‘Ambεrε satieyofɔm ni, am fa cinsi m bi bεrε. M si má am cεen n be cεen n be da.’ ”

Miεenu fa kɔ ataari tafɔ nnyɔ nbem jɔrε

²⁴ Na Yesu akaaki ase ka, “Nyini ti, sɔnɔ kεrε bo i tiiri m dεε nɔaniεm n na i deer i na i fa yoori juma, i mi ti ka alecirafɔ be bo i taari i awuru na i seeri i jaa n yabuε su n wɔ. ²⁵ Na nzue aba atɔ, na wawa n kεrε ayi asandi, na aηuma akpisi awuru ni, ama, wɔ tɔ má, dama i jaa jina yabuε su n dεε ti. ²⁶ Ama, sɔnɔ kεrε bo i tiiri m dεε nɔaniεm n na wɔ de má i, afa ayo má juma, i mi ti ka sinnzin be bo i taari i awuru ηmiε nu n wɔ. ²⁷ Na nzue aba atɔ, na wawa n kεrε ayi asandi, na aηuma akpisi awuru n na i kεrε abereki atɔ liim. Nyini awuru n tɔɔwa n tiiri tiε haari.”

²⁸ Sanja bo Yesu ba jɔjɔɔri sɔ wieeri n na jama n ayo alekutura fa kɔ i kereewa n su, ²⁹ dama i kereewa n awo i ηgumi ni Yudafɔm dεε Nyεmε nɔaniε kerefɔm ni. I kereewa n nu la yiko.

8

Kabo Yesu tuntuunri kokofɔ be ni

¹ Saɗga bo Yesu juraari buka n su ba juuri n na jama beberebe asu i su. ² Na kokofɔ be aba i dɔ, na wɔ ba akutu i nyunu asere i ka i buka i, i ŋa, “M Mibiɛ, nzɛn a koro ka a ma m nya laifiɛ, a koro ma m nya i.” ³ Na Yesu atɛnge i saa anana i ŋu, na wɔ se i ka, “M koro. Nya laifiɛ.” Na kokobi n akaba ayaki sɔnɔ n na wɔ nya laifiɛ. ⁴ Dɔ na Yesu ase i ka, “Má a se ka a se be ahin jɔrɛ ni, ama, kɔ na a kɔ fa u ŋu kere Nyɛmɛ sayoowa dɔɗɗuyofɔ ni, na a kɔ yo yoowa n bo Moyisi yo kereeri dawafɔm ni, dama nyini kere minɛm ka a nya u ŋu a.”

Kabo soja kpiɛn be yoori Yesu yarada agaya ni

⁵ Saɗga bo Yesu kɔ wuraari Kapɛnam miɛ kpiri n nu ni, na Romafɔm soja kpiɛn be aba asere Yesu jande ka i buka i, ⁶ i ŋa, “M Mibiɛ, m gbɛfɛnɛ da awuru, i saa ni i jaa kɛrɛ awu, i sudi wahara agaya.” ⁷ Na Yesu ase i ka, “M bá na m ma i nya laifiɛ.” ⁸ Na soja kpiɛn n ase i ka, “M Mibiɛ, m ti kaan ni be a ba m dika. Ama, haari a ma nɔaniɛ n mmɔɔ, m gbɛfɛnɛ ni nyá laifiɛ. ⁹ Dama mini mmɔɔ ni m tii n wo sɔnɔ saa nu wɔ, na mini gusu nya la m dɛɛ sojam bo m niɛ bu su. Na bo m nya se i ka, ‘Kɔ fɛn,’ na i kɔ, na m se nyinga gusu ka, ‘Bra fɛn,’ na i ba. Na m se m akɔɔ n gusu ka, ‘Yo ahin,’ na i yo i.” ¹⁰ Saɗga bo Yesu tiiri sɔ ni, na wɔ yo alekutura, na wɔ se minɛm bo bu su i su n ka, “Nahɔrɛ ye m suse am n a, ma nya aɗu má sɔnɔ bo i la yarada agaya ka ahin sɔnɔ n ŋusu, haari fa saɗga ni Yisarelifɔm mmɔɔ. ¹¹ M suse am wɔ lɛɛ, ka, minɛm beberebe fite durunya n wiɛ afiiri, ni wiɛ atɔɔri kɛrɛ, na bɛrɛ, ni Abraham, ni Izaki, ni Jakɔbu bá saɗga tana Nyɛmɛ fɛmɛya n nu, na bu dí na bu nú. ¹² Ama, na minɛm n bo má i ti ye ni ka bɛrɛ wo Nyɛmɛ fɛmɛya n nu ni, na Nyɛmɛ fa bu tu awosin nu. Dɔ na bu sún, na bu kán bu saa.” ¹³ Na Yesu anya ase soja kpiɛn n ka, “Kɔ awuru. Kabo a yo yarada ni, i yó sɔ ma

u a.” Na soja kpíen n gbɛfɛnɛ n anya laifiɛ, nyini san̄ga n bo Yesu fa jɔjɔri ni.

Kabo Yesu tuntuunri tukpakifɔm beberebe Petoro dika ni

¹⁴ San̄ga bo Yesu wuraari Petoro dika n na wɔ ɲu ka Petoro sibara da sɔrɔ, i la má i ɲu, yakɔkɔ abo i. ¹⁵ Na Yesu aso i saa nu, na yakɔkɔ n ayaki i, na bara n ayasu, na wɔ kɔ ayo diire ama i.

¹⁶ Nyini cɛɛn n naaso, na ba fa minɛm beberebe n bo ajinim wo bu ɲu ni, aba Yesu dɔ. Na wɔ ma ajinim nɔɔ na ba fite, na wɔ tuntun tukpakifɔm na bu kɛɛɛ anya laifiɛ. ¹⁷ I yoori sɔ, na nɔaniɛ n bo Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ Esaya yo jɔjɔri i n yo yiiwa wɔ, i ɲa, “Na wɔ de ya afite ya tɔrɛm, ni ya tukpaki kɛɛɛ nu.”

Minɛm bo bu koro ka bu su Yesu su n jɔrɛ

¹⁸ San̄ga bo Yesu ɲuuri jama n sɔ ni, na wɔ se i susufɔm n ka bu kpíɛ kɔ kunma kpíri n buekun dɔ. ¹⁹ Na Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔ kun aba Yesu dɔ, aba ase i ka, “Ya Kerefɔ, deke kɛɛɛ bo a kɔ, m sù u su wɔ.” ²⁰ Na Yesu ase i ka, “ɲaakum la kunmam, na anumam gusu la tiɛɛrim, ama, mini Adamande Wa n yiri, m la má m tii daabiri.” ²¹ Na i susufɔm n kun be gusu ase i ka, “M Mibiɛ, ma m du mɔ kɔ yo m si sutura ka, na m nyá ba su u su.” ²² Ama, na Yesu ase i ka, “Wɔrɔ su m su, na a yaki bo ba wu ni, na bu se bu beɲgu.”

Kabo Yesu kereeri ka i la yiko tara aɲuma ni nzue ni

²³ Nyini sin na Yesu awura lee nu, na i susufɔm n asu i su. ²⁴ Bu wo kɔ su sɔ ni, na aɲuma bambaka be ayasu nzue n nu, na i subo nzue gɔ lee n nu. Má lee ni suyi ni nzue wɔ. Ama, nyini san̄ga na Yesu wo daafiri su. ²⁵ Na i susufɔm n akɔ atɛɲge i, na ba se i ka, “Ya Mibiɛ, de ya tii ji, má nyini, ya wu awie.” ²⁶ Na wɔ se bu ka, “Nzu ti ye am

soro sERE sO a? AmbERE, am yarada n ti kaan sO O.” Na wO yasu atiEn aɗuma n ni nzue n ɗu, na dika n kERE atara jum. ²⁷ Na ba yo alekutura, na ba se ka, “Nzu sONɔmbiri barasu la ahin, bo aɗuma ni nzue n mmOɔ de i nɔaniE a?”

Kabo Yesu fɔn yiiri ajinim fiteeri minE nnyO nbem ɗu ni

²⁸ Saɗga bo Yesu kpiEREi kunma kpiri n kO juuri awORE n bo bu fere i ka Gadara n ni, na i ni minE nnyO nbem ayE, bu fite faɗkunmam nu wO, ajinim wo bu ɗu. Bu ti tiE haari bo be koro nati sin má nyini awORE n nu. ²⁹ Bu ɗuuri Yesu sO ni, na ba tiEn afere i, bu ɗa, “NyEME Wa, a koro nzu ya nu fEn a? A ba ka a ba ma ya ɗu anyumboro wO ka, na saɗga n nya ju, nzEn sE?” ³⁰ Nyini saɗga afam beberebe wo di su, bu waari má ni bERE, ³¹ na ajinim n asere Yesu ka, “NzEn a ɗa a fɔn ya fite minEM n ɗu, ma ya kO fun afam n ɗu.” ³² Na Yesu ase bu ka, “Am kO.” Na ba fite ayaki minEM ni, na ba kO afun afam n ɗu. Dika n nu bERE, na bu kERE aɗmati aCOɔndi akO ato kunma kpiri nzue n nu, na nzue n adi bu. ³³ Afa sasafOM ni ɗuuri nyini n sO ni, na ba ɗmati akO miE n kunnu akO abo ndoori, fa kO sa n bo wO yo n su. Na ba kan sa kERE bo i tuuri minEM n bo ajinim woori bu ɗu ni. ³⁴ Na miE n nufOM kERE pepere afite akO Yesu dO. Saɗga bo bu kO ɗuuri i sO ni, na ba sere i jande ka i fite bu awORE n nu.

9

Kabo Yesu tuntuunri sONɔ bo i saam ni i jaam awu ni

¹ Na Yesu akaaki awura lee n nu, akpiE akO i bOSu. ² DO na minE nbem afa sONɔ be aba i dO, i saam ni i jaam awu. Bu sOORI i ni i dasu kERE baari a. Yesu ɗuuri kabo bu yoori i yarada n sO ni, na wO se sONɔ n bo i saam ni i jaam awu n ka, “M wa, ma u ahore si, dama ma fa u satiE ace u.” ³ DO na YudafOM NyEME nɔaniE kerefOM nbem asunsun

bu ahore su ka, “Ahin sɔnɔ n sujɔɔ wura Nyɛmɛ ɲgasi nu.” ⁴ Yesu siiri bu sunsunni nu sɔ ni, na wɔ bisa bu ka, “Nzu ti ye am bita sunsunni tiɛ am ahore su a? ⁵ Bɔnɔ ti kekereke a, bo m se ka, ‘Ma fa u satiɛ ace u,’ nɛɛn, ‘Yasu fa u dasu n na a nati’ n a? ⁶ Ama, m kére am ka mini Adamande Wa n la yiko durunya n nu bo m fa minɛm satiɛ ni bu ɲgasi ce bu.” Na wɔ se sɔnɔ n ka, “Yasu fa u dasu n na a kɔ awuru.” ⁷ Na sɔnɔ n ayasu, na wɔ kɔ awuru. ⁸ Saɲga bo jama n ɲuuri nyini n sɔ ni, na ba yo alekutura, na ba kansɩ Nyɛmɛ, kabo wɔ ma minɛm nyini yiko n ni.

Kabo Yesu fereeri Matio ka i ba su i su ni

⁹ Na Yesu ayasu dɔ akɔ. I wo kɔ su sɔ ni, na wɔ ɲu lampodefɔ be, bo bu fere i ka Matio, ka i tana i juma yoo-biri. Na Yesu ase i ka, “Yasu bra na a ba su m su.” Na wɔ yasu asu i su.

¹⁰ Saɲga bo Yesu wo Matio dika, sudi diire ni, na satiɛ-yofɔm, ni lampodefɔm beberebe aba Yesu ni i susufɔm n dɔ, na ba saɲga adi diire. ¹¹ Farasifɔm ɲuuri nyini sɔ ni, na ba bisa Yesu susufɔm n ka, “Nzu ti ye am kerefɔ n ni lampodefɔm, ni satiɛyofɔm saɲga di diire a?” ¹² Na Yesu ati bu jɔɔɔwa n na wɔ bɔ bu nu ka, “Minɛm bo bu la laifiɛ n koro má ayirifɔ, má ka bo bu la má laifiɛ ni koro a. ¹³ Am kɔ na am kɔ fiiti Nyɛmɛ nɔaniɛ n nu na am ti i bu, kabo ba kére i ka, ‘M koro aɲunfɔ si tara bo am yo yoowa ma m.’ Ma ba má ka m bá fere minɛm bo bu ɲa bu yo sa bo i kɔ atin su Nyɛmɛ dɔ n wɔ, ama, m baari ka m bá fere satiɛyofɔm wɔ.”

Kabo Yesu kereeri nɔɔ cici jɔre ni

¹⁴ Na Yohane susufɔm n aba Yesu dɔ, aba abisa i ka, “Nzu ti ye yeɛɛ ni Farasifɔm cici ya nɔɔ, ye u dɛɛ susufɔm bɛɛɛ cici má?” ¹⁵ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Am sunsun ka konyayafɔm koro wo ni ahoresaaki, saɲga bo konyafan n

toko wo bu dɔ ni? Ama, sanɔa suba bo bu bá yi konyafan n fite bu nu, nyini sanɔa n ye bu nyá cici bu nɔɔ a.”

¹⁶ Na Yesu akaaki ase ka, “Be koro fa má sanvuin fɔfɔɛ kpa tɔ má tani dawa kunma, nzen i yoori sɔ, sanvuin fɔfɔɛ ni sɔn tani dawa n wɔ, na i téke i kunma buka su. ¹⁷ I kaaki ti sɔ ɔ bekun ka be koro fa má nzan nyiiwa fangafɔ gɔ má dundu dawa bebetɛ nu, nzen i yoori sɔ, dundu ni tíɛ wɔ, na i ká ngbɛɛn, na nzan n kɛɛ sɔngi butu. Ama, i ti ye ni ka, bu fa nzan nyiiwa fangafɔ gɔ dundu fɔfɔɛ biiwa nu wɔ, na bu fa taka bo pui yo má i.”

Bara tukpakifɔ be, ni baabara be yiwee jɔɛ

¹⁸ Sanɔa bo Yesu wo jɔjɔ su sɔ ni, na Yudaɔm kpiɛn be bo i niɛ bu tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔ n su n aba akutu i nyunu, ase i ka, “M wa baabara awu, jina n nu bɛɛɛ. Bra na a ba fa u saa nana i ɔu, na i nyá ngɔɔ.” ¹⁹ Na Yesu ayasu, na i ni yiri akɔ, na i susufɔm n asu su.

²⁰ Dɔ na bara be woori jama n nu, i bita abiɛɛri i afɔ buru ni nnyɔ lɛɛ bo i kpu na i kpiɛ má. Na wɔ sakati awura jama n nu Yesu sin, afa i saa akan Yesu tanlɛɛ n jaa bu. ²¹ Dama i seeri i kunnu ka, “Haari m fa m saa kaanri i tanlɛɛ ni mmɔɔ, m nyá laifiɛ.” ²² Na Yesu akaaki aniɛ aɔu i, na wɔ se i ka, “M wa, ma u ahore si. Yarada n bo a yo m ni, yiri ma a nya laifiɛ a.” Dika n nu bɛɛɛ, na bara n anya laifiɛ.

²³ Sanɔa bo Yesu kɔ juuri kpiɛn n dika ni, na wɔ ɔu sɛɛ mbiɛ kanɔm, ni jamam ka bu wo naɔmiɛ su. ²⁴ Na wɔ se bu ka, “Am fa sin fite, baabara n awu má, wɔ daafi wɔ.” Ama, na ba siri i. ²⁵ I fɔɔnri jama n kɛɛɛ fite wieeri ni, na wɔ nya awura sɔɔ n bo baabara n da nu n nu, na wɔ kɔ atara i saa, na wɔ yasɔ. ²⁶ Na nyini labari n abara ayɛ dɔ dɛɛ awɔɛ n kɛɛɛ nu.

Kabo Yesu tuntuunri anyinsin nnyɔ nbem na bu ɔuuri asi ni

²⁷ Na Yesu afite bεRE, i sukɔ n na anyinsin nnyɔ nbem asu i su, subo fere i, bu ŋa, “FεME Davidi anuma, si ya aŋunfɔ.” ²⁸ Na saŋga bo Yesu kɔ wuraari awuru n nu ni, na anyinsinm n aba i dɔ na wɔ bisa bu ka, “Am yo yarada ka m koro ma am nya laifiε?” Na ba bɔ i nu ka, “εEN, ya Mibiε, ya yo yarada.” ²⁹ Dɔ na wɔ fa i saa akan bu nyumbaam, na wɔ se bu ka, “Kabo am ayo m yarada ni, i yɔ sɔ ma am.” ³⁰ Na bu nyumbaam n ateke, na ba ŋu asi. Na Yesu abɔbɔ bu ni nahɔRE su ka, má bu ma be si sa n bo wɔ yo i ni. ³¹ Ama, na ba kɔ abo ndoori abara ayε dɔ dεE awɔRE n kERE nu, fa kɔ sa n bo Yesu ayo i ni.

Kabo Yesu ma bobo be nyaari laifiε ni

³² Saŋga bo anyinsinm n fite kɔɔri n dεE sin, na minε nbem afa sɔnɔ be aba Yesu dɔ, ajini ayo i bobo wɔ. ³³ Yesu fɔn yiiri ajini n fiteeri sɔnɔ n ŋu wieeri n na wɔ koro ajɔɔ. Na jama n ayo alekutura, na ba se ka, “Ya nya ŋu má ahin sa n be ŋusu cεEN be, Yisareli asiEN n su.” ³⁴ Ama, na Farasifɔm n ase ka, “Ajini kERE dεE fεME ni ma i yiko ye i koro fɔn yi ajinim n a.”

Kabo Yesu siiri jama ni aŋunfɔ ni

³⁵ Na Yesu abara ayε miε ŋgbɔgbirim, ni kan kanm n kERE su, na i sukere minEM, bu tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔm n nu, na i sukan labari kpa n fa kɔ NyεME fεMEya n su, na wɔ tuntun minε bo tukpaki barasu barasu n kERE bita bu ni, na ba nya laifiε. ³⁶ Saŋga bo Yesu ŋuuri jama n na wɔ si bu aŋunfɔ, dama ba di wahara, na bu la má bukaɔ. Bu ti ka nbɔEM bo bu la má sasafɔ ɔ. ³⁷ Na wɔ se i susufɔm n ka, “Fiesu diire n sunnu, ama, bo bu kɔ i tambu n sunnu má. ³⁸ Nyini ti, am sere Mibiε n bo i dεE la fie n ka i sunma jumayofɔm na bu kɔ i tambu.”

10

*Kabo Yesu yiiri min*ε buru ni nnyɔ ka bu yo i jaramasam ni

¹ Na Yesu afere i susufɔ buru ni nnyɔm ni, na wɔ ma bu yiko ka bu kɔ sufɔn yi ajinim fite minεm ηu, na bu ma tukpakifɔm barasu barasu kεrε nya laifiε. ² I jaramasa buru ni nnyɔm n bo i yiiri bu n duma n la Simon, bo bu fere i ka Petoro ni, ni i niεma Andere, ni Yakobo ni i niεma Yohane bo bu si la Zεβedi ni, ³ ni Filipu, ni Batolomeyo, ni Tomasi, ni Matio bo i ti lampodefɔ ni, ni Yakobo bo i si la Alafeyo ni, ni Tadayɔ, ⁴ ni Simon bo i tu ηgoni fa kɔ i asiεn su ni, ni Yudasi Isikariyoti bo i ba tɔɔri Yesu ni.

⁵ Na Yesu asunma nyini minε buru ni nnyɔm n na wɔ ma bu ahin nɔaniε ni, i ηa, “Má am kɔ miεm bo bu ti má Yudafɔm miεm n nu, wara am wura Samariyafɔm miε be nu. ⁶ Ama, am kɔ Yisarelifɔm bo bu ti ka nbɔεm na ba mini n dɔ. ⁷ Am kɔ na am kɔ kan Nyεmε jɔrε kere bu, na am se bu ka, sangɔ n adodo bo Nyεmε Fεmε bá niε i minεm su. ⁸ Na am ma tukpakifɔm nya laifiε, na am tenge bo ba wu ni, na am ma kokofɔm nya laifiε, na am fɔn yi ajinim fite minεm ηu. Kabo ma ma am ahin yiko n na ma de má pui ni, am gusu yo sɔ n na má am de pui. ⁹ Má am se ka am bita ηwaa be, haari ηwaa kaan mmɔɔ. ¹⁰ Ahin atin n bo am sukɔ i ni, má am se ka am bita kuruku, má am fa tanlεε be buka bo am wura i n su, má am fa gbagbaa, má am fa kpama, dama jumayofɔ kεrε ti ye ni ka bu ma i diire wɔ.”

¹¹ Na wɔ se ka, “Miε kpiri, wara miε kan kan kεrε bo am kɔ wuraari nu, am niεniε sɔnɔ kpa, na am kɔ wo i dɔ, haari am bá fite miε n nu. ¹² Awuru kεrε bo am kɔ suwura nu, am bisa bu dɔηgu, na am se bu ka Nyεmε yo bu kisi. ¹³ Nzεn nyini awuru n nufɔm deerɔ am wɔfɔ, am ma nyini kisi n ka bu dɔ, ama, nzεn ba de má am, am kaaki de nyini kisi n bu dɔ. ¹⁴ Sasu bekun, nzεn awuru, wara miε bo am

kɔ wuraari nu, na ba de má am wɔfɔ, wara ba soro má am su ka bu ti am nɔaniɛ ni, am fite yaki nyini awuru n wara miɛ ni, na am kpɔnkpɔn yi am jaa tuturi kɛɛ. ¹⁵ Nahɔɛ ye m suse am n a, jina cɛɛn, Nyɛmɛ cín nyini miɛ n nufɔm sui tara Sodom ni Gomora miɛm n nu satieyofɔm ni.”

Kabo Yesu ɲa bu bá kere i jaramasam wuwuruwa barasu ni

¹⁶ Na Yesu akaaki ase bu ka, “Am ti fɛn. M susunma am wɔ lɛɛ kabo nbɔɛm kɔ sanɲa bedim nu barasu ni. Nyini ti, am fa ɲɔnlɛ na am tara am ɲu ka woom, na am yo am ɲu bɛnlɛ ka tiiwam. ¹⁷ Am si am ɲu sa, dama minɛ bá fa am wura jɔɛdifɔm saa nu, na bu fín am ɲgbere bu tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔm n nu. ¹⁸ Mini dɛɛ ti, bu cín am wura gominam ni nfɛmɛm saa nu. Nyini má am atin na am di m daani kere bɛɛɛ a, ni bo bu ti má Yudafɔm n kɛɛ. ¹⁹ Sanɲa bo bu bá faari am wuraari jɔɛdifɔm saa nu ni, má am ma am ahore saaki fa kɔ kabo am kó jɔjɔ barasu. Nyini sanɲa n ba juuri, Nyɛmɛ má am nɔaniɛ ye am jɔjɔ a. ²⁰ Nɔaniɛ ni fite má am dɔ, ama, i fite am Si Nyɛmɛ dɛɛ Awieɛwɛ n dɔ, ye am jójɔ a.

²¹ Gɔrɔm ni niɛmam bá tɔ bu beɲgu ma bu kpɔfɔm na bu kún bu, na nbaasim tó bu nbaam, na nbaam kéte bu wufɔm ɲu, na bu má minɛm kun bu wufɔm ni. ²² Mini dɛɛ ti, sɔnɔ kɛɛ kpó am. Ama, wɔrɔ kɛɛ bo a mindi deeri nyini n kɛɛ kɔ juuri i awieeri su, Nyɛmɛ dé u tii ji. ²³ Sanɲa bo bu bá sukere am wuwuruwa miɛ be su, am ɲmati kɔ miɛ nyinga su. Nahɔɛ ye m suse am n a, am koro kan má Nyɛmɛ jɔɛ bara ye má Yisareli miɛm kɛɛ su ka, ye mini Adamande Wa ni kpíe m nyi ba.

²⁴ Sɔnsɔnfɔ tara má i kerefɔ, akɔɔ gusu tara má i mibiɛ. ²⁵ Nzɛn sɔnsɔnfɔ n ba juuri i kerefɔ n juubiri, i ti ye ni ka i nyunu yi i tii. Na nzɛn akɔɔ n ba juuri i mibiɛ n juubiri, i ti ye ni ka i nyunu yi i tii. Nzɛn bu nya fereeri

awurufɔbiɛ n ka Bɛlazɛbuli, bo bu kaaki fere i ka Sitana ni, nyini sanɔa bu fére i dikafɔm bɛrɛ kɛrɛ ka sɛ wɔ lɛɛ?”

Kabo wɔ yo daka ka ya soro Nyɛmɛ ngumi ni

²⁶ Na wɔ kaaki ase bu ka, “Nyini ti, má am soro sɛrɛ ni minɛm. Dama deke be wo má bɛrɛ bo i wo fiɛɛwa nu na bu bá ŋu má i, deke be gusu wo má bɛrɛ bo i wo asiri nu na bu bá si má i. ²⁷ Deke kɛrɛ bo m jɔjɔ seeri am kɔŋguɛ, wɔ yo daka ka am jɔjɔ i wiɛsu wɔ. Na deke kɛrɛ bo m tuuri i asuturi am dɔ, wɔ yo daka ka am bo i ndoori na sɔnɔ kɛrɛ ti i. ²⁸ Má am soro minɛm bo bu koro kun aɣuniɛmbaa n na bu koro kun má awiɛwiɛ n ni. Ama, am soro Nyɛmɛ bo i koro saaki awiɛwiɛ n ni aɣuniɛmbaa n kɛrɛ, cɛɛma sin nu ni. ²⁹ Am si ka nɔrɛm nnu ŋwaa ti kaan sɔ ɔ, má sɔ? Ama, bu kun n kpein mmɔɔ tɔ má asiɛŋgu bo i ti má ya Si Nyɛmɛ koroyanu. ³⁰ Haari am tiɛmɛ kɛrɛ mmɔɔ bo i wo am tii su ni, Nyɛmɛ si i kɛrɛ nɔ. ³¹ Nyini ti, má am soro sɛrɛ. Am la anyunuyi Nyɛmɛ dɔ tara nɔrɛm beberebe.”

³² Na Yesu akaaki ase bu ka, “Sɔnɔ kɛrɛ bo i kan kereeri minɛm ka i ti m susufɔ, mini gusu bá kan kere m Si Nyɛmɛ bo i wo aɣoro n ka i mi ti m dɛɛ wɔ. ³³ Ama, sɔnɔ kɛrɛ bo i keteeri minɛm nyunu ka i ti má m susufɔ, mini gusu bá kete m Si Nyɛmɛ bo i wo aɣoro n nyunu ka i mi ti má m dɛɛ.”

Kabo Yesu ŋa wɔ fa kpakpaakinu aba barasu ni

³⁴ Na Yesu akaaki ase ka, “Má am sunsun ka ma ba ka m fa tanalaifiɛ ba ma durunya n nufɔm wɔ. Ma ba má ka m fa tanalaifiɛ ba, ama, m faari luɛ baari a. ³⁵ M baari ka m ba kpura baa ni i si tii wɔ, na m kpura baabara ni i ni tii, na m kaaki kpura baa n ni, ni i wa yi tii, ³⁶ na sɔnɔ dikafɔm káaki i kpɔfɔm.

³⁷ Sɔnɔ kɛrɛ bo i koro i si, wara i ni tara mini, i ti má ye ni ka i mi wo m dɔ. Na sɔnɔ kɛrɛ bo i koro i wa baabiɛsɔ, wara baabara tara mini, i ti má ye ni ka i mi wo m dɔ. ³⁸ Na

sɔnɔ kɛrɛ bo i sɔ má i yiwee baka jaanu n na i su m su, i ti má ye ni ka i mi wo m dɔ. ³⁹ Sɔnɔ kɛrɛ bo i ŋa i kpíni i ŋɔɔ busu, i mi bá fun i, ama, na sɔnɔ kɛrɛ bo i tɔɔri i ŋɔɔ mini dɛɛ ti, i mi nyá ŋɔɔ.”

Kabo sɔnɔ kɛrɛ bo i deeri Yesu susufɔm wɔfɔ nyá i ŋkatɔ ni

⁴⁰ Na Yesu akaaki ase bu ka, “Sɔnɔ kɛrɛ bo i de am wɔfɔ, i mi de mini wɔ lɛɛ, na sɔnɔ kɛrɛ bo i de mini, i mi de yiri bo i sunmaari m wɔ lɛɛ. ⁴¹ Sɔnɔ kɛrɛ bo i de Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ ka i ti Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ n dɛɛ ti, i mi nyá ŋkatɔ kabo Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ nya i n wɔ, na sɔnɔ kɛrɛ bo i de sɔnɔ bo i yo sa bo i kɔ atin su Nyɛmɛ dɔ, na wɔ de i ka i yo sa bo i kɔ atin su n dɛɛ ti, i mi nyá ŋkatɔ kabo sɔnɔ bo i yo sa bo i kɔ atin su n nya i n wɔ. ⁴² Nahɔrɛ ye m suse am n a, sɔnɔ kɛrɛ bo i saari nzue niniki kaan sɔ mmɔɔ, maari m susufɔ n bo i ti bu kɛrɛ kaan n kun, ka i mi ti m dɛɛ susufɔ n ti, i mi nyá i ŋkatɔ.”

11

¹ Saŋga bo Yesu jɔjɔɔri i susufɔm n dɔ wieeri ni, na wɔ jɛŋbe Galili awɔrɛ n nu miɛ miɛm su, sukere minɛm, na wɔ kan Nyɛmɛ jɔrɛ.

Kabo Yohane Nyɛmɛ Nzue Biɛfɔ n sunmaari i susufɔm Yesu dɔ ni

² Nyini saŋga ni, ba nyi Yohane Nyɛmɛ Nzue Biɛfɔ n dansaraka sɔrɔ. Na wɔ ti sam kɛrɛ bo Kristo Tiidefɔ n suyo bu ni, na wɔ sunma i susufɔm ka bu kɔ bisa i ka, ³ “Wɔrɔ ye bu yo seeri ka a bá n a, nzɛn ya ŋmínda sɔnɔ fɔfɔrɛ be wɔ?” ⁴ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Am kpíe am nyi kɔ se Yohane fa kɔ sam bo am ati bu na am aŋu bu ni, ka ⁵ anyinsinm aŋu asi, wɔbukam akoro anati, kokofɔm anya laifiɛ, asaturim ati asui, minɛm bo ba wu n atɛŋge, na

yaarifom gusu akoro ati labari kpa ni. ⁶TerefiE wo minEM bo bu yo m yarada na bu la má sika be ni mini n do.”

⁷ Saŋga bo Yohane susufom kaaki sukO ni, na Yesu ajojo jama n do, fa ko Yohane nusu jore, i na, “Saŋga bo am fite koori Yohane do, boro kpantain n nu ni, am koori ka am ko nu nzu wo? Am koori ka am ko nu sono bo i ti ka barankpaati fofoe bo ajuma n kankan i wo? ⁸ Nzen má nyini, nzu ti ye am koori a? Am na am ko nu sono bo i wura sutura ngbingbiri wo? Ai, am si ka minEM bo bu wura nyini suturam ni, bu wo nfemEM dika a. ⁹ Nzen má nyini, nzu ti ye am koori a? Am koori ka am ko nu Nyeme nɔaniE kanfo o? EEn, m suse am wo lEE, ka, am nu sono bo i tara Nyeme nɔaniE kanfo. ¹⁰ Dama Yohane ye bu yo kereeri i Nyeme Jore Kadasi n nu ka, ‘Nyeme na o,

“M dú mo sunma m sunmafO n na i dú u mo,
yiri kó yo u atin n dongu se u a.”’

¹¹ Nahore ye m suse am n a, Yohane Nyeme Nzue BiEfo n la má abengu, bo i tara i durunya n nu. Ama, sono kere bo i ti kaan, Nyeme femEya n nu n tara yiri Yohane.” ¹² Na Yesu akaaki ase ka, “Fite saŋga bo Yohane Nyeme Nzue BiEfo n boori Nyeme jore kan n bu ni, fa ba ju ni kisa, ye Nyeme femEya n juuri kekereke a, na minEM afa anyum-boro ka bu wura nu de i. ¹³ Nyeme nɔaniE kanfom kere, ni Moyisi du mo kereeri Nyeme Jore Kadasi n nu fa ko Nyeme femEya n su ka, ye Yohane nya baari a. ¹⁴ Nzen am yó bu nɔaniEM yarada, Yohane la yiri n bo bu yo kereeri ka Eliya káaki ba n a. ¹⁵ Bo i koro ka i ti ahin jore n bu, i ti ye ni ka i so i sui na i ti.”

¹⁶ Na Yesu akaaki ase ka, “Ye m fá nzu fa sunsun kabo nyumafO ti a? Bu ti ka nbaatuma kan kanm bo bu tana goosu wo. Na bu sufere bu bengu, ¹⁷ bu na, ‘Ya kan tere ama am, ama, am abo má kereba. Ya di sEE jue ama am,

ama, am asun má.’ ¹⁸ Deke bo i ti na m se sɔ n la ka, Yohane ba juuri ni, i ciciiri i nɔɔ ɔ, i di má diire, i nu má nzan yiri fieo, nyini ti, na ba se ka ajini wo i ɲu a. ¹⁹ Ama, mini Adamande Wa n ba juuri, na m ni minɛ asanɔa adi, na ya sanɔa anu, na ba se ka, ‘Am niɛ, ahin sɔnɔ n yiri, i ti ayaakpirifo ɔ, na i nu nzan nahɔre su. Wɔ tara lampo-defɔm, ni satiɛyofɔm danfoya.’ Tɔ, minɛm kɛre bo bu su Nyɛmɛ dɛɛ alecira n atin n su ni, bu sayoowam kere ka i ti nahɔre a.”

Kabo Yesu ɲa miɛ nbem n nufɔm bá ɲu anyumboro barasu ni

²⁰ Miɛm bo Yesu yoori alekutura sam beberebe nu ni, bu minɛm n akaaki má bu wo, nyini ti, na Yesu akan bu ndiɛ, ²¹ i ɲa, “Ambɛre Korazinfɔm, am bá ɲu anyumboro. Ambɛre Besayidafɔm gusu, am bá ɲu anyumboro. Alekutura sam bo m yo maari am ni, má nzen m yoori bu Tiro ni Sidon miɛ kpirim n nu, má minɛm n akaaki bu wo dada kɛre na bu fa pirim bɔtɔ, ni nzuin yo bu yoowa n bo i kere ka bu ahore asaaki, bu satie yoowa n dɛɛ ti ni. ²² Ama, m suse am wɔ lɛɛ, ka, jina cɛɛn, Nyɛmɛ bá cin am sui tara Tiro ni Sidon dɛɛ satiɛyofɔm. ²³ Ambɛre Kapɛnamfɔm gusu, am sunsun ka Nyɛmɛ bá ye am su kɔ anɔoro wɔ? Ai, i bá yo am kaan wɔ, na i fá am cɔɔndi kɔ Yiweefɔm Woobiri nu. Alekutura sam bo m yo maari am ni, má nzen m yoori bu Sodom miɛ kpiri n nu, má kisa, miɛ n toko wo bɛre haari ni nyuma. ²⁴ Ama, m suse am wɔ lɛɛ, ka, jina cɛɛn, Nyɛmɛ bá cin am sui tara Sodom dɛɛ satiɛyofɔm.”

Kabo Yesu jɔjɔ fa kɔɔri kabo i woowa ti barasu ni

²⁵ Nyini sanɔa n na Yesu ase ka, “M Si Nyɛmɛ, wɔrɔ ti anɔoro ni asiɛɲɔ kɛre Mibiɛ a. M da u asi ka a fa nyini dekem bo aleciraɔm ni sifɔm si má i ni, ayi akere bo bu ti

ka nbaatam ni. ²⁶ M Si, i ti nahɔɛ wɔ, kabo a koroori ka i yo lɛɛ.”

²⁷ Na wɔ kaaki ase bu ka, “M Si Nyɛmɛ afa deke kɛɛ awura m saa nu. Be si má Nyɛmɛ Wa ni, má ka i Si Nyɛmɛ si i a, na be gusu si má i Si ni, má ka Baa ni si i a, ni minɛm bo Baa n koro ka i yi i kere bu ni, bɛɛ si i a.”

²⁸ Na wɔ kaaki ase ka, “Ambɛɛ kɛɛ bo am sɔ sɔɔri nɔnɔɔri n na am afie ni, am bra m dɔ, na m má am ɲumiyi.

²⁹ Am de m sɔɔri ni, na am ma am wo ti kabo m dɛɛ n ti ni, dama m ti bɛnlɛ wɔ, na m yo m ɲu kaan. Mini dɔ ye am nyá ɲumiyi a. ³⁰ Dama kereewa n bo m fa ma am n ti má kekereke, na sɔɔri n gusu bo m fa sɔ am n wo má nɔ.”

12

Kabo Yesu jɔjɔ fa kɔɔri ɲumiyi cɛɛn jɔɛ ni

¹ Nyini saɲga n na Yesu ni i susufɔm ni sunati sin alɛmbaa fie be nu, Yudaɔm ɲumiyi cɛɛn ni. Na ahɔɛ ati i susufɔm ni, na ba bubu be akpɛɛɛ. ² Saɲga bo Farasifɔm ni ɲuuri nyini sɔ ni, na ba se Yesu ka, “Niɛ fɛn. Kabo u susufɔm ni suyo ni, Nyɛmɛ nɔaniɛ kpamaawa n kere ka má be yo sɔ, ɲumiyi cɛɛn ni.” ³ Na wɔ se bu ka, “Am nya kan má Nyɛmɛ Jɔɛ Kadasi n nu, kabo Fɛmɛ Davidi yo yoori saɲga bo ahɔɛ tiiri i ni i minɛm na ba si má kabo bu yo ni, nɛn sɛ? ⁴ Ahɔɛ n ti, na wɔ kɔ awura Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu, na wɔ di kpɔnɔ n bo ba fa ama Nyɛmɛ ni, na wɔ ma i minɛm ni be. Ama, am si ka ya dɛɛ atin n su, Nyɛmɛ sayoowa dɔɲguyofɔm ɲgumi ti ye ni ka bu di nyini kpɔnɔ n a. ⁵ Sasu bekun, am nya kan má Nyɛmɛ Jɔɛ Kadasi n nu, kabo ɲumiyi cɛɛn n kɛɛ cɛɛn, na Nyɛmɛ sayoowa dɔɲguyofɔm ni saaki ɲumiyi cɛɛn n ciire ni, na bu yo bu yoowam Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu, na be se má bu pui, nɛn sɛ? ⁶ M suse am wɔ lɛɛ, ka, deke bo i tara Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n wo fɛn. ⁷ Ba

kERE i NYEME JORE Kadasi n nu ka, NYEME ŋa o, ‘M koro aɗunfo si tara bo am yo yoowa ma m.’ NZEN má am si nyini nɔaniE n bu, má am ma má bu di minEM jORE cin bu sui, bERE bo bu la má ŋgasi be ni. ⁸ Dama mini Adamande Wa ni ti Ŋumiyi cEEN n MibiE n a.”

Kabo Yesu tuntuunri sɔnɔ asaa fuin be Ŋumiyi cEEN ni
⁹ Na Yesu ayasu dɔ akɔ awura bu tiEntienbunɔɔ sɔɔ n nu. ¹⁰ Sɔnɔ asaa fuin be woori dɔ. Na minE nbem akoro ka bu sɔ Yesu ŋgEE na bu jÁraki i ka na wɔ saaki Ŋumiyi cEEN n ciire ni. Dɔ na ba bisa i ka, “Atin wo nu ka ya koro ma sɔnɔ nya laifiE, Ŋumiyi cEEN ni?” ¹¹ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Am nu, ŋma ye i bɔE ti kun n kpein ye i toori kunma ŋgoŋgo nu Ŋumiyi cEEN n ye i mi wúra yi má i a? ¹² Adamande tara bɔE fieo. Nyini ti, ya dEE atin n su, atin wo nu ka ya yo sakpa Ŋumiyi cEEN ni.” ¹³ Na wɔ nya ase sɔnɔ n ka, “Terɛge u saa ni.” Na wɔ terɛge i saa ni, na i saa n ayo fanɛa bekun ka nyiŋga ni. ¹⁴ Dɔ na, FarasifoM n afite akɔ asESE bu ŋu su, kabo bu yó na bu kun Yesu.

Kabo amusuisufɔ n bo NYEME ayi i n ti barasu ni
¹⁵ Saɗa bo Yesu siiri nu sɔ ni, na wɔ yasu bERE. Na jama beberebe asu i su, na wɔ ma bu tukpakifoM kERE anya laifiE. ¹⁶ Na wɔ bɔbɔ bu ka, má bu ma be si i sɔnɔ nzuin nu. ¹⁷ I yoori sɔ, adena kabo NYEME nɔaniE kanfo Esaya yo jɔjɔori n yo yiiwa a, i ŋa,
¹⁸ “NYEME ŋa o,

‘M amusuisufɔ bo ma yi i ka i yo m sa koroowa n yaa.

Yiri ye m koro i a, m ahore aɗo i ŋu.

M má m AwiEwiE n ba wura i ŋu.

Na i kó kan kere durunya n nufom kERE

kabo m nahɔRE atin n ti barasu.

¹⁹ I ni be sé má akuruwa, wara i tiEntien má.

I káaki yo má nanmiE atingberem su.

²⁰ I búbu má janja wura bo wɔ biri,
na i nɔ́ má fitana bo i je má nyunyumi.

I wó bɛɛ sɔ
haari na m nahɔɛ atin n bá kunma deke n kɛɛ.

²¹ Na durunya n nufɔm kɛɛ bá ti i duma ni,
na bu yó i tama.’ ”

Kabo Farasifɔm tuunri Yesu nzuin ka i ni Sitana dɛɛ ti
kun ni

²² Nyini sin na ba fa sɔnɔ be aba Yesu dɔ, ajini ayo i
anyinsin ni bobo wɔ. Na Yesu ama wɔ nya laifiɛ, na wɔ
koro ajɔɔ, na wɔ ɲu asi. ²³ Na minɛm kɛɛ ayo alekutura,
na ba bisa bu ɲuru nu ka, “Fɛmɛ Davidi anuma n lɛɛ, nzen
sɛ a?” ²⁴ Ama, Farasifɔm tiiri sɔ n na ba se ka, “Belazɛbuli
bo i ti ajinim kɛɛ dɛɛ fɛmɛ ni, yiri ɲgumi ma ahin sɔnɔ
n yiko dɛɛ ti, ye i koro fɔn yi ajinim n a.”

²⁵ Yesu siiri bu sunsunni n sɔ n na wɔ se bu ka,
“Fɛmɛya kɛɛ bo i nya kpakpaakiiri nu wieeri, nyini
fɛmɛya ni ká ɲgbɛɛn wɔ. Awuru, wara miɛ kɛɛ gusu
bo i nya kpakpaakiiri nu wieeri, nyini awuru, wara miɛ ni
sáandi wɔ. ²⁶ Nyini ti, nzen má Sitana bo i ti ajinim kɛɛ
fɛmɛ n nya fɔn i ajinim fite minɛm ɲu, má nyini kere ka
ba kpakpaaki nu lɛɛ. Ye i yó sɛ ye i fɛmɛya ni kóro jina a?
²⁷ Tɔ, ye nzen am ɲa Belazɛbuli maari m yiko, ye m fa fɔn
yi ajinim a, ye ɲma maari am dɛɛ minɛm ni yiko ye bu
bita fɔn yi bu n a? Nyini ti, kabo am minɛm yoori ni, nyini
kere ka am la má nahɔɛ. ²⁸ Ama, Nyɛmɛ dɛɛ Awiɛwiɛ ni
ma m yiko ye m fa fɔn yi ajinim a. Nyini n kere ka Nyɛmɛ
Fɛmɛ wo am nu suniɛ i minɛm su lɛɛ.

²⁹ Bekun, i bá yo sɛ ye be koro wura sɔnɔ fangafɔ dika
na i fin i nɛnge a, má ka wɔ tara i fangafɔ acin i nyama
ka? Nyini sin na i nyá koro fin i nɛnge bo i wo awuru n nu.

³⁰ Sɔnɔ kɛɛ bo i jina má m sin, i mi ti m kpɔfɔ ɔ. Na
sɔnɔ kɛɛ gusu bo i buka má m na ya tiɛn minɛm nɔɔ,

i mi sandi minEM wɔ. ³¹ Nyini ti, m suse am wɔ lɛɛ, ka, NyEMɛ koro fa minEM satiɛ kɛɛ fa ce bu, haari fa kɔ sanɔa ni jɔɛ ngbɛɛnngbɛɛn kɛɛ bo bu jɔjɔri i fa kɔ NyEMɛ dɔ, ama, sɔnɔ kɛɛ bo i jɔjɔ wuraari Awiɛwiɛ Casi ni ngasi nu, NyEMɛ fá má i mi ngasi ce má i. ³² Sɔnɔ kɛɛ bo i jɔjɔ wuraari mini Adamande Wa ni ngasi nu, NyEMɛ fá i mi ngasi ce i. Ama, sɔnɔ kɛɛ bo i jɔjɔ wuraari Awiɛwiɛ Casi ni ngasi nu, NyEMɛ fá má i mi ngasi ce má i, fite kisa haari fa kɔ fa ba.”

Kabo Yesu ŋa ya fa minEM woowa fa si kabo bu ti ni

³³ Na Yesu akaaki ase bu ka, “Baka kɛɛ bo i nya ti kpa, su suuwa kpa a, na baka kɛɛ gusu bo i nya ti má kpa, su suuwa tiɛtiɛ wɔ. Dama baka kɛɛ suuwa, ye a fa si kabo i ti a. ³⁴ Ambɛɛ burukɔnufɔm ka woom ni, kabo am ti satiɛyɔfɔm sɔ ni, am yo sɛ koro yo sakpa bekun a? Dama dekem n bo am sunsun bu am ahore su n ye am jɔjɔ bu a. ³⁵ Sɔnɔ kpa ni i deke kpa kɛɛ bo i bita i, fa sakpa ba a. Na sɔnɔ tiɛ gusu ni i deke tiɛ bo i bita i, fa satiɛ ba a. ³⁶ M suse am wɔ lɛɛ, ka, jina cɛɛn, NyEMɛ dí sɔnɔ kɛɛ jɔɛ fa kɔ jɔɛ ngbɛɛnngbɛɛn kɛɛ bo i yo jɔjɔri i. ³⁷ Dama u nɔaniɛ jɔjɔwa má a fite nu a, na u nɔaniɛ jɔjɔwa gusu má bu di u jɔɛ cin u sui a.”

Kabo Yesu keteeri ka i yó má alekutura sa bo bu koro i ni

³⁸ Na NyEMɛ nɔaniɛ kerefɔm, ni Farasifɔm nbem ase Yesu ka, “Ya Kerefɔ, ya koro ka a yo alekutura sa be kere ya na ya ŋu i.” ³⁹ Na Yesu ase bu ka, “Ambɛɛ nyumafɔ, satiɛyɔfɔm bo am su má NyEMɛ ni, ye am koro ka m yó alekutura sa be na am niɛ a? Ai, m yó má alekutura sa be na am ŋu i fieo, má ka alekutura sa n bo NyEMɛ yo yoori i maari i nɔaniɛ kanfɔ Jona ni ngumi. ⁴⁰ Dama kabo Jona yo woori jombaa bambaka be kunnu kɔ juuri lesan, kɔngue ni wiɛsu ni, sɔ ye mini Adamande Wa ni bá wo asiɛn n bu

kɔ ju lesan, kɔŋɔɛ ni wiɛsu a. ⁴¹ Jona yo kaanri Nyɛmɛ jɔrɛ kereeri Ninɛvafɔm na ba kaaki bu wo. Jina cɛɛn, bɛrɛ bá yasu jina na bu járaƙi ambɛrɛ nyumafɔm, dama kisa, m suse am wɔ ka, mini tara Jona, ama, am akete ka am kaaki má am wo. ⁴² Fɛmɛ bara be yo fiteeri haari i bɔsu Seba wɔ, na i bá ti Fɛmɛ Solomon dɛɛ alecira jɔjɔwa nɔɔaniɛ ni. Jina cɛɛn, yiri bá yasu jina na i járaƙi ambɛrɛ nyumafɔm nahɔrɛ su, dama kisa, m suse am wɔ ka, mini tara Fɛmɛ Solomon, ama, am ade má m nɔɔaniɛ ni.”

Kabo ajini bá kaaki ba i woobiri dawa na i ti barasu ni

⁴³ Na Yesu akaaki ase bu ka, “Nzɛn ajini nya fite yakiiri sɔnɔ, i kɔ jɛŋɔbe bara yɛ boro kpantain nu wɔ, deke bo nzue wo má, na i kɔ niɛniɛ woobiri bo i tana yi i ŋumi. Nzɛn wɔ nya má woobiri, ⁴⁴ nyini saŋga, a ti ka i ŋa, ‘Ma m kpie m nyi kɔ m woobiri dawa ni.’ Na i kaaki kɔ, i kɔ ŋu ka ba kpara dika n nyunyumi, asɛsɛ deke kɛrɛ su, be wo má nu. ⁴⁵ Na i nyá kɔ fa ajinim nso, bo bu ti tiɛ tara yiri ni i tii, na bu kɛrɛ bá wura woobiri dawa n nu. Nyini saŋga, a ŋu ka sɔnɔ n woowa ayo tiɛ atara kabo i yo ti dawa ni. Sɔ ye i bá yo ma ahin nyumafɔm bo bu satieyo asunnu n a.”

Minɛm bo bu ti Yesu ni, ni i ninbaam nahɔrɛ su n jɔrɛ

⁴⁶ Yesu toko wo minɛm dɔ jɔjɔ su ni, na i ni, ni i niɛmam aba aka ajina dasin, na ba se ka bu koro ka bu jɔjɔ i dɔ ɔ. ⁴⁷ Na minɛm ni kun ase i ka, “Ti fɛn, u ni, ni u niɛmam jina dasin koro ka bu jɔjɔ u dɔ.” ⁴⁸ Sɔnɔ n seeri i sɔ wieri ni, na Yesu ase i ka, “Ma m kere u bo bu ti m ni, ni m niɛmam.” ⁴⁹ Na wɔ fa i saa akere i susufɔm ni, na wɔ se ka, “Niɛ fɛn. M ni, ni m niɛmam n yaa. ⁵⁰ Dama sɔnɔ kɛrɛ bo i yo m Si Nyɛmɛ bo i wo aŋgoro n dɛɛ sa koroowa, yiri ti m siwa, ni m niwa, ni m ni a.”

13

*Mi*ƐƐnu fa kɔ kabo dɔdɔɔrifɔ be sandiiri alɛmbaa ni
¹ Nyini cƐƐn n na Yesu afite awuru n nu akɔ atana Galili kunma kpiri n nɔɔ su, ka i kan Nyɛmɛ jɔrɛ kere jama ni. ² Na jama beberebe atiɛn bu nɔɔ i dɔ. Bu sunnuuri beberebe sɔ n dɛɛ ti, na wɔ wura lee nu atana, na bɛrɛ aka ajina nzue n nɔɔ su. ³ Na wɔ bo miƐƐnum na wɔ kere bu dekem beberebe. I ɲa, “Dɔdɔɔrifɔ be fiteeri sɔ ɔ, ka i kɔ sandi alɛmbaa. ⁴ Saɲga bo i wo sandi su ni, na alɛmbaa ni nbem atɔtɔ atin n nɔɔ, na anumam aba atambu bu ami. ⁵ Na nbem atɔtɔ tiɛka su, deke bo fa sunnu má ni, fa n sunnu má n dɛɛ ti, wɔ cɛ má, na wɔ fi, ⁶ ama, wiɛ ba fiteeri agaya ni, na ba waandi, dama bunlui n akpama abi má. ⁷ Na alɛmbaa ni nbem atɔtɔ lolɔɛ nu, na lolɔɛ n anyi akata bu ɲu. ⁸ Ama, na alɛmbaa ni nbem atɔtɔ asiɛn kpa su, na wɔ nyi awura mbaa zɔi zɔi.” ⁹ Na Yesu ase bu ka, “Bo i koro ka i ti ahin jɔrɛ n bu, i ti ye ni ka i so i sui na i ti.”

*Deke bo i ti na Yesu boori bu mi*ƐƐnu n ni

¹⁰ Nyini sin na i susufɔm n aba i dɔ, aba abisa i ka, “Nzu ti ye a nya ba ɲa a jɔjɔ minɛm dɔ, a bo bu miƐƐnu a?”
¹¹ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Ambɛrɛ ye Nyɛmɛ ma am asi i fɛmɛya n nu asiri jɔrɛ kɛrɛ a, ama, bɛrɛ bo ba ka ni, i ma bu si má i. ¹² Dama sɔnɔ kɛrɛ bo wɔ nya deke be Nyɛmɛ dɔ na i mi si i bita, Nyɛmɛ búka i su wɔ, na i nyá beberebe, ama, bo i si má i bita, haari ni nyini kaan n bo i la i ni, Nyɛmɛ dé i dɔ ɔ. ¹³ Deke bo i ti na m bo bu miƐƐnu n la ka, bu niɛ wɔ, ama, bu ɲu má pui. Bu so bu sui wɔ, ama, bu ti má deke n bo bu so bu sui ka bu ti i n bu. ¹⁴ Bu ti sɔ n dɛɛ ti, ye Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ Esaya yo jɔjɔ niiri bu n a, i ɲa,
 ‘Nyɛmɛ ɲa o,
 Am só am sui ni nahɔrɛ su,

ama, am tí má deke bo am so am sui
 ka am ti i n bu.
 Am káaki niε ni nahɔɛ su,
 ama, am ηú má pui.

¹⁵ Dama ahin minεm tii ti kekereke,
 ba tɔ bu sui na má bu ti,
 ba kata bu nyumbaa na má bu ηu.
 Má nyini, bu nyumbaa ηú i wɔ,
 na bu sui tí,
 na bu sí bu ahore su,
 na bu káaki bu wo,
 na m má bu nya lafiε.'

¹⁶ Ama, ambεɛ la terefiε, dama am ηu asi, na am kaaki ti asui. ¹⁷ Nahɔɛ ye m suse am n a, Nyεmε nɔaniε kanfɔm ni minεm beberebe bo bu yo sa bo i kɔ atin su Nyεmε dɔ n kεɛ koroori ka bu ηu deke bo am aηu i ni, ama, ba ηu má i, na ba koro ka bu ti deke bo am ati i ni, ama, ba ti má i."

Kabo Yesu kereeri miεenu n bu fa kɔ dɔdɔɔrifɔ n su ni ¹⁸ Na Yesu ase i susufɔm ni ka, "Am so am sui, na m se am miεenu n bu, fa kɔ dɔdɔɔrifɔ n bo i sandiiri aεmbaa n su. ¹⁹ Nbem de Nyεmε nɔaniε n fa kɔ i fεmeya n su kabo aεmbaa n tɔtɔɔri atin nɔɔ n wɔ. Bu nya tiiri Nyεmε nɔaniε n na bu ti má i bu, i cε má, na Sitana bo i ti sɔnɔ tiε ni, bá yi nɔaniε n fite bu ahore su, a ηu ka bu wara afi i sa. ²⁰ Nbem gusu de Nyεmε nɔaniε n kabo aεmbaa tɔtɔɔri tieka su n wɔ. Bu nya tiiri Nyεmε nɔaniε ni, a ηu ka ba de i ndende ni ahorejɔ, ²¹ ama, i da má bu ahore su. Bu kaaki ti ka aεmbaa n bo bu bunlui akpama abi má n wɔ. I woori bu dɔ kaan sɔ, na nzεn wahara, wara kekereke be ba tuuri bu, fa kɔ bu Nyεmε su n su, a ηu ka ba fa ati. ²² Nbem gusu de Nyεmε nɔaniε n kabo aεmbaa n tɔtɔɔri lɔlɔε nu n wɔ. Bu nya tiiri Nyεmε nɔaniε ni, a ηu ka bu sunsunni kεɛ wo deke bo bu yó na bu asiri káta su, na bu koro kabo bu yó na bu nyá ajεke kεɛ, na bu ahore

bi fa kɔ durunya n nu nenɓem su, na Nyɛmɛ nɔaniɛ n koro da má bu ahore su na i yo juma. Bu ti ka alɛmbaa n bo i wura má mbaa n wɔ. ²³ Ama, nbem de Nyɛmɛ nɔaniɛ n kabo alɛmbaa n tɔtɔri asiɛn kpa su n wɔ. Bu nya tiiri Nyɛmɛ nɔaniɛ ni, na bu de i, na bu fa yo juma, na i yo kɔrɛ beberebe.”

Miɛɛnu fa kɔ wura mbaa fiiwa ni

²⁴ Na Yesu abo bu miɛɛnu be bekun. I ɓa, “Kabo Nyɛmɛ fɛmɛ bá niɛ i minɛm su yaa. Sɔnɔ be kɔ sandiiri nvoni i fiesu a. ²⁵ Cɛɛn n be kɔŋguɛ n sɔ ɔ, saɓga bo sɔnɔ kɛrɛ ada adaafi ni, na i kɔɔfɔ be anya ayasu akɔ afa jaɓmɔŋgu nvoni asandi nvoni fie n nu. ²⁶ Saɓga bo nvoni n ba fi sukɔ nyinsɛ ni, na jaɓmɔŋgu nvoni n gusu atu asaɓga nvoni kpa n nu. ²⁷ Na awurufɔbiɛ ni akɔɔm aba i dɔ, aba ase i ka, ‘Ya mibiɛ, m ɓa ya sandiiri nvoni kpa fie n nu e. Ye jaɓmɔŋgu nvoni n fiteeri ni, kɔ saɓgaari nu a?’ ²⁸ Na wɔ bɔ bu nu ka, ‘M kɔɔfɔ be kɔ yoori nyini a.’ Na i akɔɔm n abisa i ka, ‘Ye a koro ka ya kɔ tutu jaɓmɔŋgu nvoni n butu wɔ, nzen sɛ a?’ ²⁹ Na wɔ bɔ bu nu ka, ‘Am yaki i, dama nzen am ɓa am tutu jaɓmɔŋgu nvoni ni, am sáɓga tutu i ni nvoni kpa n kɛrɛ wɔ. ³⁰ Am ma bu kɛrɛ saɓga nyi, haari nvoni n kpiɛ bá ju. Nyini saɓga na m nya se nvoni kpiɛfɔm ni ka bu kpiɛ i kɛrɛ na bu cin wɔrɔ jaɓmɔŋgu nvoni n tiɛn i nɔɔ yara i ka. Nyini saɓga na bu nya tiɛn nvoni kpa ba gɔ m bondo nu.’”

Miɛɛnu fa kɔ alɛmbaa kaan be jɔrɛ su

³¹ Na Yesu abo bu miɛɛnu be bekun. I ɓa, “Kabo Nyɛmɛ fɛmɛya n ti yaa, i ti ka alɛmbaa kaan kabo nyɛm mbaa ti n wɔ, bo sɔnɔ be dɔɔri i fiesu ni. ³² Yiri ti alɛmbaam kɛrɛ kaan, ama, bu nya ba dɔɔri na i fiiri, i tara toro nyawam n kɛrɛ bambaka, i koro nyi na i tɛtɛrɛki asambaam bo anumam koro yo bu tiɛrim su.”

Miɛɛnu fa kɔ kpɔnɔ ayiri n su

³³ Na Yesu akaaki abo bu miɛɛnu be bekun. I ɲa, “Kabo Nyɛmɛ fɛmɛya n ti yaa, i ti ka ayiri bo bu fa gɔ kpɔnɔ samɛnɛ nu na i yasu ni, na bara be fa gɔɔri samɛnɛ beberebe nu, na i kɛɛ yasuuri n wɔ.”

Deke bo i ti na Yesu boori nyini miɛɛnum ni

³⁴ Ahin n kɛɛ, Yesu boori jama n miɛɛnu wɔ. Nahɔɛ, i se má bu pui, má ka miɛɛnu ye i bo bu a. ³⁵ I yoori sɔ, adena nɔaniɛ n bo Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ n yo jɔjɔri n yo yiiwa a. I ɲa,
 “Nyɛmɛ ɲa o,
 ‘M bó bu miɛɛnu wɔ,
 na m má bu si deke n bo ba si má i,
 fite haari durunya n bumboori ni.’ ”

Kabo Yesu kereeri wura mbaa fiiwa n miɛɛnu n bu ni

³⁶ Saɲga bo Yesu cin yakiiri jama n na i kɔ wuraari awuru n nu ni, na i susufɔm n aba i dɔ, aba ase i ka, “Ya koro ka a yi jaɲmɔɲgu nvonɛ n dɛɛ miɛɛnu n bu kere ya.” ³⁷ Na wɔ bɔ bu nu ka, “Sɔnɔ n bo i sandiiri nvonɛ kpa n la mini Adamande Wa ni. ³⁸ Fie n la durunya ni, na nvonɛ n la minɛm bo bu fa Nyɛmɛ yo bu fɛmɛ ni. Na jaɲmɔɲgu nvonɛ n la Sitana dɛɛ minɛm ni. ³⁹ Ye kpɔfɔ n bo i fa jaɲmɔɲgu nvonɛ n saɲga nvonɛ kpa n nu n la Sitana. Nvonɛ kpiɛ saɲga n la durunya n awieeri, ye nvonɛ n kpiɛfɔm la Nyɛmɛ mɛɛkɛm ni. ⁴⁰ Kabo bu tiɛntiɛɛnri jaɲmɔɲgu nvonɛ n nɔɔ, na bu yaraari i ni, sɔ ye i bá yo durunya n awieeri a. ⁴¹ Mini Adamande Wa ni súnma Nyɛmɛ mɛɛkɛm, na bu bá tambu yi satiɛyofɔm kɛɛ, ni deke kɛɛ bo i wura minɛm konvi na bu yo satie. ⁴² Na Nyɛmɛ mɛɛkɛm ni fá bu tu cɛɛma sin nu, dɔ na bu sún, na bu kán bu saa. ⁴³ Na bo bu yo Nyɛmɛ sa koroowa n yiri

nya yo wein ka wiε, bu Si NyεMε fεMεya n nu. Bo i koro ka i ti ahin jεRE n bu, i ti ye ni ka i so i sui na i ti.”

MiεEnu fa kɔ ajεkε n bo bu fundu seeri n su ni

⁴⁴ Na Yesu akaaki abo bu miεEnu be bekun. I ηa, “Kabo NyεMε FεMε niε i minεM su yaa, i ti kabo sɔNɔ be kɔ ηuuri ajεkε be, bo ba fundu i ase fie be nu n wɔ. I ηuuri i sɔ n na wɔ kaaki akata su, na ahorejɔ aba i dɔ agaya, na wɔ kɔ atɔ i nenje kεRE bo i la i ni, na wɔ kpie i nyi aba ato nyini asiεn ni.”

MiεEnu fa kɔ afere fofoe be bo i la anyunuyi agaya n su ni

⁴⁵ Na Yesu akaaki ase ka, “Bekun, kabo NyεMε FεMε niε i minεM su yaa, i ti kabo watafɔ be bo i nati niεniε afere fofoem bo bu la anyunuyi agaya na i to n wɔ.

⁴⁶ Sanja bo i ba kɔ ηuuri be bo i la anyunuyi na i la gɔ agaya ni, na wɔ kɔ atɔ i nenje kεRE, na wɔ fa ato i.”

MiεEnu fa kɔ jombaa tarafɔM diEndiε su ni

⁴⁷ Na Yesu akaaki ase ka, “Bekun, kabo NyεMε FεMε niε i minεM su yaa, i ti ka diEndiε be bo bu fa sandiiri nzue nu, na bu taraari jombaa barasu barasu kεRE n wɔ.

⁴⁸ Sanja bo diEndiε n yiiri ni jombaam ni, na ba cin i afite kpεRE su, na ba tana ka bu yiyi jombaam ni. Bo bu nya ηuuri ka bu ti kpakpam ni, na bu fa bεRE ji bu jombaa tara bɔtɔM nu. Na bu nya fa bo bu ti má kpam fikindi tu. ⁴⁹ I bá yo sɔ ɔ, durunya n awieeri, NyεMε má i mεREkεM ni nati ba yi satiEyofɔM n fite bo bu yo sa bo i kɔ atin su NyεMε dɔ nu, ⁵⁰ na i fa satiEyofɔM ni tu cεεma sin nu. Dɔ na bu sún, na bu kán bu saa.”

MiεEnu fa kɔ nenje fɔfɔRE ni nenje dawa su ni

⁵¹ Na Yesu abisa bu ka, “Am ati ahin miεEnu n kεRE bu?” Na ba bɔ i nu ka, “Ya ti i bu.” ⁵² Na Yesu ase bu ka, “Tɔ, sɔNɔ kεRE bo i kere NyεMε nɔaniε ni, na i siiri

kabo NyεMε FεMε atin ti barasu, i mi ayo ka awurufobie bo i yi i nenje fɔfɔrε ni i nenje dawa fite i nenje woobiri sɔɔ n nu, na i fa ma minεm wɔ.”

Kabo Yesu ηa NyεMε nɔaniε kanfɔ la má jirima i bɔsu ni

⁵³ Saŋga bo Yesu boori nyini miεenu kεrε kɔ wieeri ni, na wɔ yasu dika n nu dɔ. ⁵⁴ Na wɔ kpie i nyi akɔ i bɔsu. Na wɔ kan NyεMε jɔrε akere minεm, bu tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔ n nu. Na bo bu tiiri i kereewa n kεrε ayo alekutura. Na ba bisa bu ηuηu nu ka, “Nifansu ye ahin sɔnɔ n nyaari nyini alecira n ni yiko koro yo nyini alekutura sam n a? ⁵⁵ Má kampenta n wa n lεε? Má i ni la Mariya a? Má Yakobo, ni Yosefu, ni Simon, ni Yudasi n gɔrɔ n lεε? ⁵⁶ Am niε e. Má i niεma nbaram kεrε wo ya nu fεn n a? Ye nifansu ye ahin sɔnɔ n kɔ sɔnsɔɔnri i si n kεrε a?” ⁵⁷ Na ba bu i ηgbεεn. Na Yesu ase bu ka, “Deke n kεrε bu ma NyεMε nɔaniε kanfɔ jirima a, má ka i bɔsufɔm, ni i gisannufɔm ηgumi dɔ.” ⁵⁸ I bɔsufɔm ayo má i yarada n dεε ti, wɔ yo má alekutura sam beberebe dɔ.

14

Kabo bu kuunri Yohane NyεMε Nzue Biεfɔ n barasu ni

¹ Nyini saŋga ni, na FεMε Herode ati Yesu ηga. ² Na wɔ se i nkpiɛnkpiɛnm bo bu wo i nyunu n ka, “Yohane NyεMε Nzue Biεfɔ n lεε, ye wɔ tɛŋge i yiwee n nu a, nyini ti ye i la yiko koro yo nyini alekutura sam kεrε a.” ³ FεMε Herode yo ma bu taraari Yohane nyiiri i wɔ, dama yiri FεMε Herode yo fiinri i gɔrɔ Filipu yi Herodiya jaari wɔ. ⁴ Má pui ti, Yohane yo seeri FεMε Herode ka, “NyεMε nɔaniε kpamaawa n kere ka a la má atin ka a fa u gɔrɔ yi ja i ηgɔɔ su.” ⁵ Má FεMε Herode yo koroori ka i kun Yohane wɔ, ama, i soroori Yudafɔm jama n wɔ, dama ba se ka Yohane ti NyεMε nɔaniε kanfɔ ɔ. ⁶ Na FεMε

Herode baawu cƐƐnkpiri di cƐƐn, na Herodiya wa sunƙuru agɔ agɔɔɛ fɛmɛ ni i jama n kɛɛ nyunu, na fɛmɛ n ahore ajɔ. ⁷ Nyini ti, na wɔ tan ndiɛ ase sunƙuru n ka, “Deke kɛɛ bo a koro, se m, na m má u.” ⁸ Na sunƙuru n ni ase i ka i kɔ se ka i koro Yohane Nyɛmɛ Nzue Biɛfɔ n tiiawa a. Na wɔ kɔ ase fɛmɛ n ka, “M koro ka na a fa Yohane Nyɛmɛ Nzue Biɛfɔ n tiiawa ma m pɛɛɛntɛ nu kisa kisa.” ⁹ Fɛmɛ n tiiri sɔ ni, na i ahore asaaki, ama, ndiɛ n bo i taanri i jama n nyunu n dɛɛ ti, wɔ koro akaaki má i nɔɔ. Na wɔ ma nɔɔ ka bu yo sunƙuru n koroowa ma i. ¹⁰ Nyini ti, na wɔ ma bu akɔ akpiɛ Yohane tii dansaraka sɔɔ n nu dɔ. ¹¹ Na ba fa i tiiawa n ada pɛɛɛntɛ n nu, aba ama sunƙuru ni, na yiri gusu afa akɔ ama i ni. ¹² Na Yohane susufɔm n aba afa fuin n akɔ ase i, na ba kɔ ama Yesu labari.

Kabo Yesu maari nbiɛsɔm akpii nnu ni bu minɛm diire ni

¹³ Yesu tiiri Yohane n jɔɛ labari n sɔ ni, na wɔ fa lee akɔ deke bo minɛ n wo má, i ni i susufɔm ɲgumi. Minɛm tiiri sɔ ni, na ba fite miɛ miɛm su anati bu jaa su, asa i su. ¹⁴ Sangá bo Yesu kɔ fiteeri lee n nu ni, na wɔ ɲu jama beberebe, na wɔ si bu aɲunfɔ, na wɔ ma tukpakifɔm bo bu woori dɔ n anya laifiɛ. ¹⁵ Nyini cƐƐn n naasɔ sangá, na i susufɔm n aba i dɔ, aba ase i ka, “Kisa wiɛ atɔ, ya wo boro gusu wɔ lɛɛ. Ma minɛm n atin na bu kɔ miɛ kunnu, na bu kɔ nya diire be to di.” ¹⁶ Na Yesu ase bu ka, “I ti má deke bo bu kɔ pui, ambɛɛ mmɔɔ ni am tii nya deke be ma bu na bu di.” ¹⁷ Na ba se i ka, “Deke bo ya la i fɛn n kɛɛ ti kpɔnɔ nnu wɔ, ni jombaa nnyɔ.” ¹⁸ Na wɔ se bu ka, “Am fa bu ba ma m fɛn.” ¹⁹ Na wɔ ma minɛm nɔɔ ka, bu tantana wura fiɛfiɛɛwa n su. Na wɔ fa kpɔnɔ nnu ni, ni jombaa nnyɔ ni, na wɔ yɛ i tii su aɲgoro na wɔ da Nyɛmɛ asi. Na wɔ nya akpiɛkpiɛ kpɔnɔ n nu afa ama i susufɔm ni, na bɛɛ gusu afa ama minɛm ni. ²⁰ Na

sɔnɔ kɛrɛ adi, na bu kunnu ayi. Na i susufɔm n atambu kpɔnɔ ni jombaa sinsin n bo bu diiri na i kaari ni, na ba nya kandie buru ni nnyɔ. ²¹ Minɛm bo bu diiri kpɔnɔ n ni jombaa n kɛrɛ kɔ yasuuri nbiɛsɔm akpii nnu wɔ, ba kan má nbaram ni nbaatumam awura má nu.

Kabo Yesu natiiri nzue su ni

²² Nyini sin na Yesu ama i susufɔm n awura lee n nu na bu du i mɔ kpiɛ kɔ kunma kpiri n buekun, na yiri aka na i kaari jama ni. ²³ I kaariiri jama n wieeri ni, na wɔ fun akɔ kpɛrɛ be su i ngumi ka i kɔ sere Nyɛmɛ. Haari wiɛ ba tɔɔri kɛrɛ, i toko wo dɔ i ngumi. ²⁴ Nyini saɔga na lee n yiri wo nzue n afiɛn dede dɔ, na nzue nyama sukpara i, dama aɔjuma sun bu kɔ bu sin wɔ. ²⁵ Na fa kɔ akɔnyuma ciciri su, na wɔ nati nzue n su suba bu dɔ. ²⁶ Saɔga bo bu ɔuuri ka i nati nzue n su ni, na sɛrɛ ati bu agaya, bu ɔa, “ɔumi lɛɛ o.” Na ba bo awie, sɛrɛ n dɛɛ ti. ²⁷ Kpɛnga na Yesu aɔɔɔ bu dɔ, na wɔ se bu ka, “Am ma am ahore si, mini a, má am soro sɛrɛ.”

²⁸ Na Petoro ase i ka, “M Mibiɛ, nzen i ti wɔrɔ nahɔrɛ su a, se m ka m nati nzue n su bra u dɔ.” ²⁹ Na Yesu ase i ka, “Bra.” Na Petoro afite lee n nu sunati nzue n su sukɔ Yesu dɔ. ³⁰ Ama, saɔga bo i ɔuuri ka aɔjuma ni sukpiɛ agaya sɔ ni, na sɛrɛ akaaki ati i, kpɛnga i suwura nzue n bu. Na wɔ bo awie ase ka, “M Mibiɛ, de m tii ji.” ³¹ Kpɛnga na Yesu alaandi i saa aso i nu, na wɔ se i ka, “Wɔrɔ, u yarada n ti kaan sɔ. Nzu ti ye u sunsunni ti nnyɔ nnyɔ a?” ³² Na bu nnyɔ n kɛrɛ awura lee n nu, na aɔjuma n atara. ³³ Na i susufɔm bo bu wo lee n nu n kɛrɛ akansi i, bu ɔa, “A ti Nyɛmɛ Wa a, nahɔrɛ su.”

Kabo Yesu ma tukpakifɔm beberebe nyaari laifie ni

³⁴ Na ba kpiɛ nzue n aba aju awɔrɛ n bo bu fere i ka Genɛsareti ni. ³⁵ Na dɔfɔm asi ka Yesu lɛɛ, na ba sunma akɔ ase awɔrɛ n nufɔm kɛrɛ, na ba fa tukpakifɔm kɛrɛ

aba Yesu dɔ, ³⁶ na ba sere i jande ka i ma bu fa bu saa kan i tanlɛɛ n jaa bu. Na bo bu yoori sɔ n kɛɛɛ anya laifɛ.

15

Yudafɔm nana sayoowa jɔɛ

¹ Na Farasifɔ nbem, ni Yudafɔm Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm afite Yɛrusalem miɛ kpiri n nu aba Yesu dɔ, aba abisa i ka, ² “Nzu ti ye u susufɔm n akete ya nam sayoowa n a? Dama bu ηmisi má bu saa ka, na bu nya di diire.” ³ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Nzu ti ye am akete Nyɛmɛ nɔaniɛ maawa n ye am su am dɛɛ sayoowam su a? ⁴ Dama Nyɛmɛ ama nɔɔ ka, ‘Bu u si, ni u ni.’ Ye wɔ kaaki ase ka, ‘Sɔnɔ kɛɛɛ bo i jɔjɔɔri i si, ni i ni jɔɛ tiɛ, wɔ yo daka ka bu kun i mi.’ ⁵ Ama, ambɛɛ kere ka nzen sɔnɔ be la deke be bo i ti ye ni ka i fa buka i si, ni i ni, i koro se bu ka, ‘Deke bo má m ηa m fa ma am ni, ma fa ayi saraka ama Nyɛmɛ.’ ⁶ Am suse ka i mi koro kpɛ i si, ni i ni n nyini deke n lɛɛ. Nyini n kere ka am abu Nyɛmɛ dɛɛ nɔaniɛ ni ηgbɛɛn lɛɛ, ye am su am dɛɛ sayoowam n su a. ⁷ Ambɛɛ burukɔɔnufɔm ni, nahɔɛ ye Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ Esaya yo kaanri am jɔɛ n a. Wɔ kɛɛɛ i kadasi n nu ka, Nyɛmɛ ηa o,

⁸ ‘Ahin minɛm ni, bu ma m jirima bu nɔɔ nu bɛɛɛ wɔ, ama, i wo má bu ahore su.

⁹ Bu kansɛ m ηgbɛɛn wɔ, dama bu kere minɛ adamande dɛɛ kereewam wɔ, na bu se ka nyini kereewa n fite Nyɛmɛ dɔ ɔ.’ ”

Kabo Yesu ηa diire diiwa koro yo má sɔnɔ fin ni

¹⁰ Na Yesu afere jama n aba i bi, na wɔ se bu ka, “Am so am sui na am ti jɔɛ n bo m sujɔjɔ i ma am n bu. ¹¹ Má diire bo i wura sɔnɔ nɔɔ nu n yo i fin a, ama, jɔjɔɔwa bo i fite sɔnɔ nɔɔ nu ni, yiri yo i fin a.”

¹² Na i susufɔm n aba i dɔ, aba abisa i ka, “A si ka u jɔɛ n bo a jɔjɔɔri i n asun má Farasifɔm n nu e?”

13-14 Na Yesu ase i susufɔm n ka, “Má am bɔ bu nu, bu ti ka anyinsinm wɔ. Anyinsin gusu nya bitaari i beɲgu anyinsin n kpama, bu kɛɛ kó to kunma nu wɔ. Baka kɛɛ bo m Si Nyɛmɛ bo i wo aɲgoro n ata má i, i cín tu i wɔ.”

15 Na Petoro ase i ka, “Kere ya anyundɛɛ n bu, bo a ɲa sɔnɔ nɔaniɛ jɔjɔɔwa yo i fin ni.” 16 Na Yesu abisa bu ka, “Ɔka ambɛɛ gusu ati má jɔɛ n bu lɛɛ? 17 Deke bo i wura sɔnɔ nɔɔ nu, wura i kunnu wɔ, na i kɔ je yi i, má sɔ? 18 Ama, jɔjɔɔwa bo i fite sɔnɔ nɔɔ nu fite i ahore su wɔ, nyini yo i fin a. 19 Dama deke bo i wo sɔnɔ ahore su ma i sunsunni tiɛ a. I koro ma i nati sukun minɛm, na i suyo sakaraya, na i susaaki ajaa ciire, na i suwɔ, na i nati sudi kɔɛ daani, na i nati susaaki minɛm duma. 20 Nyini dekem kɛɛ koro yo sɔnɔ fin a. Ama, nzɛn sɔnɔ di diire na wɔ ɲmisi má i saa, i yo má i fin.”

Kabo bara bo i ti má Yudafɔ yoori Yesu yarada ni

21 Na Yesu afite bɛɛ akɔ awɔɛ n bo i dodo Tiro ni Sidon miɛ kpirim ni. 22 Na bara be aba Yesu dɔ, i ti má Yudafɔ, i ti Kananafɔ ɔ, bo i fite nyini awɔɛ n nu. Na wɔ bo afere Yesu, ase i ka, “M Mibiɛ, Fɛmɛ Davidi anuma, si m aɲunfɔ. Ajinim wo m wa baabara ɲu, sukere i yaari agaya.” 23 Ama, Yesu abɔ má i nu. Na i susufɔm n aba i dɔ, aba asere i jande, ase i ka, “Fɔn bara n na i kɔ. Niɛ kabo i su ya su, yo naɲmiɛ barasu a.” 24 Na Yesu ase ka, “Nyɛmɛ asunma m Yisarelifɔm bo bu ti ka nɔɔɛm na ba mini ni ɲgumi dɔ a.” 25 Na bara n aba akutu i nyunu, ase i ka, “M Mibiɛ, buka m.” 26 Na Yesu ase i ka, “I ti má ye ni ka, a fa nbaatumam diire na a fa ma caam.” 27 Na bara n ase i ka, “M Mibiɛ, a la nahɔɛ, ama, haari ni nyini mmɔɔ, caam n tambu diire n bo bu fɔm di, na i tɔtɔ asiɛɲgu n na bu fa di.” 28 Na Yesu ase i ka, “A ti bara yaradayofɔ ɔ, nahɔɛ su. Nyini ti, kabo a koro ni, i yó sɔ ma u a.” Dika n nu bɛɛ, na i wa n anya laifiɛ.

*Kabo Yesu ma min*ε beberebe nyaari laifiε barasu ni

²⁹ Na Yesu afite bεrε, asu Galili kunma kpiri n su, na wɔ kɔ afun atana buka be su. ³⁰ Na jama beberebe afa wɔbukam, ni anyinsinm, ni bo bu saam ni bu jaam awu ni, ni bobom, ni tukpakifɔm beberebe, ka i ma bu laifiε, na wɔ ma bu anya laifiε. ³¹ Na minεm n ayo alekutura, ni kabo bu ηuuri ka bobom sujɔɔ, na minεm bo bu saam ni bu jaam awu n anya laifiε, na wɔbukam sunati, na anyinsinm suηu asi ni, na ba kansi Nyεmε n bo bεrε Yisarelifɔm su i ni.

*Kabo Yesu maari nbi*εsɔm akpii nna ni bu minεm diire ni

³² Na Yesu afere i susufɔm ni, na wɔ se bu ka, “Ahin jama n la m aηunfɔ, dama i nyuma lesan lεε bo bu wo m dɔ na bu la má deke bo bu di. M koro má ka m yaki bu na bu kɔ awuru ni ahɔε, má nyini, bu nbem tɔ cin atin nu wɔ.” ³³ Na i susufɔm n abisa i ka, “Ye nifansu ye ya nyá diire ma ahin jama beberebe n sɔ n na bu di na bu kunnu yi a?” ³⁴ Na Yesu abisa bu ka, “Am la kpɔnɔ nyε wɔ?” Na ba bɔ i nu ka, “Ya la kpɔnɔ nso wɔ, ni jombaa kan kan nbem.” ³⁵ Na Yesu ama jama n nɔɔ ka bu tana asiεηgu. ³⁶ Na wɔ fa kpɔnɔ nso n ni jombaa ni, na wɔ da Nyεmε asi, na wɔ kpiεkpiε i nu, na wɔ fa ama i susufɔm ni, na bεrε gusu afa ama jama n ka bu di. ³⁷ Bu kεrε diiri, na bu kunnu ayi. Na i susufɔm n atambu sinsin kaawa n kandie nso. ³⁸ Minεm bo bu diiri diire ni, nbiεsɔm ηgumi kɔ yasuuri akpii nna a, ba kan má nbaram ni nbaatumam awura má nu. ³⁹ Na Yesu anya kaari jama ni, na ba kɔ awuru, na wɔ nya awura lee nu, akɔ awɔrε n bo bu fere i ka Magadan n nu.

16

Kabo Yesu keteeri ka i yo má alekutura sa bo bu koro i ni

¹ Na Farasifom, ni Sadusifom nbem aba Yesu do, na ba koro ka bu so i nge. Nyini ti, na ba se i ka i yo alekutura sa be bo i kere ka i yiko n fite Nyeme do. ² Na Yesu ase bu ka, “Sanga bo wɛ nya ba sutɔ, na am ɲu ka aɲoro n kɛɛ ayo kɔkɔɛ, a ti ka am ɲa, ‘Ahunma dika ni bó, dama i ti kɔkɔɛ wɔ.’ ³ Nzen ɲarama fuun, na am ɲu ka aɲoro asanga kɔkɔɛ ni biri, a ti ka am ɲa, ‘Nyuma nzue tó.’ Am koro niɛ aɲoro n na am si sa bo i bá yo, ama, am koro si má sam bo bu suyo jina n nu n yiri bu. ⁴ Ambɛɛ nyumafɔ, satiɛyofom bo am su má Nyeme ni, ye am koro ka m yó alekutura sa be na am niɛ? Ai, m yó ma alekutura sa be na am ɲu i fieo, má ka alekutura sa n bo Nyeme yo yoori i maari Jona ɲgumi ni.” I seeri so wieeri ni, na wɔ yaki bu, na wɔ kɔ.

Bɔbɔwa fa kɔ Farasifom ni Sadusifom dɛɛ kereewam n su

⁵ Sanga bo Yesu susufom n kpiɛ kɔ juuri kunma kpiri n bue kun do ni, na bu wara afi diire sa, ba bita má kpɔɔ nu. ⁶ Na Yesu ase bu ka, “Am si am ɲu sa ni Farasifom ni Sadusifom dɛɛ kpɔɔ ayiri n bo bu fa gɔ kpɔɔ nu na i yasu ni.” ⁷ Na ba se bu ɲuɲu nu ka, “Ya bita má kpɔɔ aba má n dɛɛ ti, ye i se so n a.” ⁸ Na Yesu afa nu kabo i susufom n sujɔɔ bu ɲuɲu nu ni, na wɔ se bu ka, “Ambɛɛ bo am yarada n ti kaan so ni, nzu ti ye am sujɔɔ am ɲuɲu nu ka am bita má kpɔɔ a? ⁹ Am nya ti má sa n bu, nzen sɛ? Am tenge má su ka m yo faari kpɔɔ nnu kpiɛkpiɛ maari minɛ akpii nnu? Ye bo i kaari ni, kandɛ nyɛ ye am sasaari a? ¹⁰ Ye kpɔɔ nso n bo m yo fa kpiɛkpiɛ maari minɛ akpii nna n di? Kandɛ nyɛ ye am sasaari a? ¹¹ Ye nzu ti ye am si má ka m sujɔɔ má kpɔɔ jɔɛ a? M ɲa am si am ɲu sa ni Farasifom ni Sadusifom dɛɛ kpɔɔ ayiri n bo bu fa gɔ kpɔɔ nu na i yasu ni.” ¹² Na ba nya asi ka i suse má bu ka bu si bu ɲu sa ni Farasifom ni Sadusifom

dɛɛ kpɔnɔ ayiri n wɔ, ama, i ɲa bu si bu ɲu sa fa kɔ bu kereewa n dɛɛ atin su wɔ.

Kabo Petoro kereeri ka Yesu ti barasu ni

¹³ Saŋga bo Yesu fa ba juuri Sizariya Filipiya dɛɛ miɛ kan kanm su ni, na wɔ bisa i susufɔm ka, “Minɛm fa mini Adamande Wa n bu ɲma a?” ¹⁴ Na ba bɔ i nu ka, “Nbem ɲa wɔrɔ la Yohane Nyɛmɛ Nzue Biɛfɔ n a, nbem ɲa wɔrɔ la Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ Eliya, nbem ɲa wɔrɔ la Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ Jeremiya, ye nbem gusu ɲa a ti dawa dɛɛ Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ nyingam n kun wɔ.” ¹⁵ Na wɔ nya abisa bu bekun ka, “Ye ambɛrɛ fa m bu ɲma a?” ¹⁶ Na Simon Petoro abɔ i nu ka, “Wɔrɔ ti Kristo Tiidefɔ n a, Nyɛmɛ n bo i wo bɛrɛ saŋga kɛrɛ n dɛɛ Wa ni.” ¹⁷ Na Yesu ase i ka, “Simon Jona wa, terefiɛ wo u dɔ. Dama má adamande yiiri ahin jɔrɛ n bu kereeri u ka a jɔjɔ a, ama, m Si Nyɛmɛ bo i wo aŋgoro ni yi kereeri u a. ¹⁸ Nyini ti, m suse u wɔ lɛɛ ka, wɔrɔ ti Petoro a, u duma bu la ka yabuɛ ni. Nyini yabuɛ n su ye m ma m jama minɛm kɛrɛ jina a, na yiwee mmɔɔ koro yo má bu pui. ¹⁹ M fá Nyɛmɛ fɛmɛya n anɔ kadambaam ma u, na deke kɛrɛ bo a ma minɛm atin ka bu yo i durunya n nu fɛn, i ti sɔ ɔ lɛɛ, Nyɛmɛ dɔ. Na deke kɛrɛ bo a ma má minɛm atin ka bu yo i durunya n nu fɛn, i kaaki ti sɔ ɔ lɛɛ, Nyɛmɛ dɔ.” ²⁰ Nyini sin, na Yesu abɔbɔ i susufɔm ni ka má bu ma be si ka yiri ti Kristo Tiidefɔ n a.

Kabo Yesu jɔjɔ fa kɔɔri i yiwee n su ni

²¹ Fite nyini saŋga n fa kɔ, na Yesu abo i bu sukere i susufɔm n ka, “Wɔ yo daka ka m kɔ Yerusalem na m kɔ di wahara dɔŋgu fite Yudafɔm nkpiɛnkpiɛnm, ni Nyɛmɛ sayoowa dɔŋguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm, ni Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm dɔ na bu kún m. Ama, na i lesan cɛɛn, na Nyɛmɛ má m tenge m yiwee n nu.” ²² Na Petoro afa i akɔ ahɛmɛ, na wɔ jaraki i ase i ka, “M Mibiɛ, má a se ka a se sɔ, Nyɛmɛ

i ɲu. Am de i nɔaniɛ.” ⁶ I susufɔm n tiiri akonvi ni ɲga sɔ ni, na sɛɛɛ ati bu agaya, na ba butu asiɛɲgu. ⁷ Na Yesu aba afa i saa akan bu, na wɔ se ka, “Má am ma sɛɛɛ ti am, am yasu.” ⁸ Na ba yɛ bu tii su aniɛ, ba ɲu má sɔnɔ be kun, má ka Yesu ɲgumi.

⁹ Na saɲga bo bu ba sujura buka n su ni, na Yesu abɔɔɔ bu ka, “Má am be se ka i bo sa n bo am aɲu i n sufa kere sɔnɔ be, haari fa kɔ saɲga bo mini Adamande Wa ni bá wu na Nyɛmɛ bá ma m tenge m yiwee n nu ka.” ¹⁰ Dɔ na i susufɔm n abisa i ka, “Ye nzu ti ye Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm n bita jɔjɔ ka wɔ yo daka ka Eliya dú mɔ ba ka, ye Kristo Tiidefɔ ni bá ba n a?” ¹¹ Na wɔ bɔ bu nu ka, “I ti nahɔɛ wɔ ka, Eliya dú mɔ ba na i bá sɛsɛ deke n kɛɛ su. ¹² Ama, m suse am wɔ lɛɛ, ka, Eliya adu mɔ aba, na minɛm asi má i, na ba yo i kabo bu koro. Sɔ ye mini Adamande Wa n gusu bá di wahara minɛm saa nu a.” ¹³ Dɔ na i susufɔm n anya asi ka i jɔjɔ Yohane Nyɛmɛ Nzue Biɛfɔ n dɛɛ jɔɛ wɔ.

Kabo Yesu fɔn yiiri ajini fiteeri baa be ɲu ni

¹⁴ Saɲga bo Yesu ni i susufɔ nsanm ni kpieeri bu nyi ba juuri jama n bi ni, na sɔnɔ be aba akutu i nyunu, ¹⁵ ase i ka, “M Mibiɛ, si m wa baabiɛsɔ n aɲunfɔ. I tɔ ɲgbiti wɔ, bo i di wahara agaya. Saɲga kɛɛ bo i nya ba yasu i ɲu, i fa i wura sin nu wɔ, wara nzue nu. ¹⁶ Ma fa i aba u susufɔm n dɔ lɛɛ ka bu ma i nya laifiɛ, ama, ba koro atuntun má i na i nya laifiɛ.” ¹⁷ Na Yesu ase bu ka, “Amaa. Ambɛɛ satiɛyofɔm, am la má yarada fieo. Nyuma sa ye m wo am dɔ fɛn a? Ye m yó sawɔɛ ni ambɛɛ kɔ ju sɛ wɔ? Am fa baa n ba ma m fɛn.” ¹⁸ Na Yesu atiɛn ajini n ɲu, na wɔ fite ayaki baa ni. Dika n nu bɛɛɛ, na baa n anya laifiɛ.

¹⁹ Nyini sin na Yesu susufɔm n aba i dɔ, bɛɛɛ ɲgumi, aba abisa i ka, “Nzu ti ye yɛɛ akoro afɔn má nyini ajini n a?” ²⁰ Na Yesu abɔ bu nu ka, “I fite ka am yarada n ti

kaan sɔ n dɛɛ ti a. Nahɔɛ ye m suse am n a, nzɛn am yoori Nyɛmɛ yarada bo i kɔ juuri kabo nyɛm mbaa ti ni mmɔɔ, am koro se nyini buka n ka, ‘Fite fɛn kɔ dɔ,’ na i kɔ. Deke wo má bɛɛ bo i yó kekereke ma am. [²¹ Ama, nyini ajini n ɛusu sɔ koro fite yaki má sɔnɔ ɛgbɛɛn sɔ, má ka nyɛmɛsere ni nɔɔ cici.]”

Kabo Yesu jɔjɔ fa kɔɔri i yiwee n su bekun ni

²² Saɛga bo i susufɔm ba tiɛɛnri bu nɔɔ Galili awɔɛ n nu ni, na Yesu ase bu ka, “Bu bá tɔ mini Adamande Wa n ma minɛ nbem, ²³ na bu kún m, ama, bu kuunri m wieeri, i lesan cɛɛn, Nyɛmɛ má m tenge m yiwee n nu.” I jɔjɔri sɔ ni, na i susufɔm n ahore asaaki agaya.

Kabo Yesu tɔɔri Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu lampo kaari ni

²⁴ Saɛga bo Yesu ni i susufɔm n ba juuri Kapɛnam miɛ kpiri n nu ni, na Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu lampodefɔm n aba Petoro dɔ, aba abisa i ka, “Am kpiɛn n tɔ Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu lampo kaari, nzɛn i tɔ má?” ²⁵ Na Petoro abɔ i nu ka, “I tɔ wanla.” Saɛga bo Petoro kɔ juuri awuru n nu n na Yesu adu mɔ abisa i dɔ ka, “Simon, ye wɔɔ ɛa sɛ wɔ? ɛmam tɔ lampo ɛwaa ma durunya n nu fɛn nfɛmɛm a, miɛnbaam nzɛn wɔfɔm?” ²⁶ Na Petoro abɔ i nu ka, “Wɔfɔm.” Na Yesu ase i ka, “Nzɛn i nya tiiri sɔ de, miɛnbaam tɔ má lɛɛ. ²⁷ Ama, yeɛ koro má ka ya wura bu ɛgasi nu. Nyini ti, kɔ kunma kpiri n nu na a kɔ fa u kuwa n ji nu, jombaa kɛɛ bo a du mɔ taraari i, niɛ i nɔɔ nu, a ɛú ɛwaa bo i ju mini ni wɔɔ dɛɛ Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu lampo ɛwaa tɔ. Fa i na a fa kɔ tɔ mini ni wɔɔ tii su kaari.”

¹ Nyini san̄ga ni, na Yesu susufom̄ n aba i do, aba abisa i ka, “Ŋma yo ya keɛ tii Nyemē fem̄ya n nu a?” ² Do na Yesu afere baa kaan be, aba ajina bu afien. ³ Na wo se ka, “Nahorē ye m suse am n a, am wura mā Nyemē fem̄ya n nu, mā ka am kaaki am wo na am yo am ŋu ka baatuma kaan. ⁴ Nyini ti, son̄o keɛ bo i yo i ŋu kaan ka ahin baa ni, yiri ti minem̄ keɛ tii Nyemē fem̄ya n nu a. ⁵ Son̄o keɛ bo i deer̄i ahin baakan n ŋusu m deɛ ti, wo de mini wo lee.”

Kabo wo yo daka ka mā son̄o wura satiē nu ni

⁶ Na Yesu akaaki ase ka, “Worō keɛ bo u sayoowa ma ahin nbaatuma kan kanm n be bo i yo m yarada n be wuraari satiē nu ni, i ti mā kpa. Nz̄en mā bu faari ŋgani san yabuɛ bambaka ciciiri u kom̄ na bu fa u ko tu tieku nu ka nzue di u, i ti ye tara bo a ma ahin nbaatuma kan kanm n be wura satiē nu ni. ⁷ Durunya n nufom̄ bā ŋu anyumboro, dama bu yo sam bo bu ma minɛ kaaki bu sin bo m deɛ atin n wo. Nyini sam ni yo wo, san̄ga keɛ, ama, son̄o keɛ bo i ma nyini sam yoori ni, yiri bā ŋu anyumboro.

⁸ Nz̄en u saa, wara u jaa cin u wura satiē nu a, kaba kpiɛ i fa tu na a ka asaasin, wara, ajaasin, na a nyā u ŋu ko Nyemē do. I ti ye ni bo a la u saa nnyō ni u jaa nnyō n keɛ, na bu ba fa u tu ceema sin n bo i no mā n nu. ⁹ Nz̄en u nyumbaa kun gusu cin u wura satiē nu a, lokoti yi i tu na a ka anyunu kun, na a nyā u ŋu ko Nyemē do. I ti ye ni bo a la u nyumbaa nnyō n keɛ na bu ba fa u tu ceema sin nu ni.”

Miɛ̄enu fa ko boɛ bo wo mini n su ni

¹⁰ Na Yesu ase ka, “Mā am se ka am bu ahin nbaatuma kan kanm n be ŋgb̄ɛn. M suse am wo lee, ka, bu deɛ mer̄kem bo bu wo an̄goro ni, wo m Si Nyemē nyunu

saŋga kERE a. [¹¹ Dama, mini Adamande Wa n baari ka m ba niENIƐ bo ba mini n wƆ, na m de bu tii ji.]

¹² NZEN sƆNƆ la nbƆEM yaa, na bu nu kun miniiri, am sunsun ka i yo sE wƆ? I yáki aburangƆna ni ngƆna n wura diibiri kpERE n su, na i kƆ niENIƐ kun n bo wƆ mini ni, má sƆ? ¹³ NahƆRE ye m suse am n a, nzEN i niENIƐ kƆ ŋuuri nyini kun ni, i ahore jƆ i ŋu tara aburangƆna ni ngƆna n bo ba mini má ni. ¹⁴ I ti sƆ Ɔ lEE, am Si NyEMƐ bo i wo angoro n dƆ, i koro má ka ahin nbaatumam kun n kpein mmƆƆ mini.”

Kabo ya niwa yo ya satiƐ na ya yo barasu ni

¹⁵ Na Yesu akaaki ase ka, “NZEN wƆRƆ kERE bo u niwa yoori u satiƐ be, kƆ i dƆ na u ni yiri minE nnyƆ ni ngumi, na a se i ka wƆ yo u satiƐ. NZEN i tiiri i bu ka wƆ yo u satiƐ, i toko ti u niwa lEE. ¹⁶ Ama, nzEN i keteeri, yo aniƐ na a nya sƆNƆ kun, wara minE nnyƆ buka u ŋu su, na am kƆ ŋu i, adena minE nnyƆ, wara minE nsan n bo ba ti jƆRE n yo u daanifom. ¹⁷ NZEN i keteeri bERE gusu, na a nya fa i sereya n kƆ Kristo jama n kERE dƆ. NZEN i nya keteeri Kristo jama ni, am fa i ka sƆNƆ bo i su má NyEMƐ, wara satiƐyofƆ bo wƆ kete ka i kaaki má i wo lEE.”

¹⁸ Na Yesu akaaki ase ka, “NahƆRE ye m suse am n a, deke kERE bo am ma minEM atin ka bu yo i durunya n nu fEN, i ti sƆ Ɔ lEE NyEMƐ dƆ, na deke kERE bo am ma má minEM atin ka bu yo i durunya n nu, i kaaki ti sƆ Ɔ lEE NyEMƐ dƆ.

¹⁹ NahƆRE ye m suse am bekun n a, saŋga kERE bo am minE nnyƆ yoori am nƆƆkun, na am sereeri m Si NyEMƐ deke be, i yó i ma am. ²⁰ Dama deke kERE bo minE nnyƆ, wara nsan tiƐENri bu nƆƆ m dEE duma n nu, m wo bu dƆ.”

MiƐENU fa kƆ kaari bitafƆ nnyƆ nbem su ni

²¹ Nyini sin na Petoro aba Yesu dɔ, aba abisa i ka, “M Mibiɛ, nzen m niwa nati yo m satie sanɗa kɛɛ, kpe nyɛ ye m fa i satie ce i a? Kpe nso, nzen sɛ?” ²² Na Yesu abɔ i nu ka, “Ai, m suse u wɔ lɛɛ ka, má kpe nso co, ama, kpe aburasoso busu nso.” ²³ Na Yesu akaaki ase ka, “Nyini ti, kabo Nyɛmɛ fɛmɛya n ti yaa. Fɛmɛ be yo woori bɛɛɛ a, cɛɛn n be na wɔ se ka i bu akunta ni i akɔɔm bo bu wo i dɔ yo juma ni, na i si ɗwaa bo bu bita i. ²⁴ Sanɗa bo i boori i bu na i bu akunta ni, na ba fa i akɔɔ n kun be bo i bita i ɗwaa kaari bo i la má nɔɔ, aba i dɔ. ²⁵ Kabo ɗwaa n sunnu sɔ na i koro tɔ má kaari n ni, na fɛmɛ n ama nɔɔ ka bu tɔ i ni i yi, ni i nbaam, ni i deke kɛɛ bo i la i, na bu fa tɔ kaari ni. ²⁶ Na akɔɔ n akutu i mibiɛ n nyunu asiɛɗgu, asere i ka, ‘Jande, si m aɗunfɔ, na m kó niɛniɛ ɗwaa n na m bá tɔ kaari ni.’ ²⁷ Na i mibiɛ n asi i aɗunfɔ, na wɔ fa kaari n ace i, na wɔ yaki i aji. ²⁸ I fiteeri bɛɛɛ, na i ni i beɗgu akɔɔ n kun be bo i gusu bita i kaari n ayɛ, i dɛɛ n sunnu má fieo. Na wɔ so i beɗgu n kɔm nu amiɛ i, na wɔ se i ka, ‘Tɔ m kaari n kisa kisa bɛɛɛ.’ ²⁹ Na i beɗgu n akutu haari asiɛɗgu, asere i ka, ‘Jande, si m aɗunfɔ, na m kó niɛniɛ u ɗwaa na m bá tɔ u kaari.’ ³⁰ Ama, na wɔ kete, na wɔ kɔ anyi i beɗgu n saraka, na wɔ se i ka má ka wɔ tɔ i kaari ni. ³¹ I beɗgu nyiɗgam ɗuuri sa n bo wɔ yo i n sɔ ni, na bu ahore asaaki agaya, na ba kɔ ase fɛmɛ n sa n bo wɔ yo i n kɛɛɛ. ³² Dɔ na fɛmɛ n afere i, ase i ka, ‘Wɔɔɔ satieyofɔ ɗgbɛɛn ni, a sereeri m dɛɛ ti, ye m yakiiri u kaari n kɛɛɛ bo a bita i n fa ceeri u a. ³³ Má wɔ yo daka ka wɔɔɔ mmɔɔ siiri u beɗgu n aɗunfɔ na a fa ce i, kabo m ɗuuri u aɗunfɔ na m fa ceeri u ni.’ ³⁴ Na yaa ati fɛmɛ n agaya, na wɔ ma bu afa nyini akɔɔ n akɔ anyi i saraka, ka i kɔ di wahara dɔ, haari fa kɔ ju sanɗa bo i bá tɔ kaari n kɛɛɛ wie.” ³⁵ Na Yesu ase bu ka, “Nzen am afa má am beɗgum satie ace má bu am ahore su, sɔ ye m Si Nyɛmɛ bo i wo aɗgoro ni cín

am sui a.”

19

*Kabo Yesu kereeri min*Em fa kɔ ajaa ni ajaa yaki atin su ni

¹ Sanga bo Yesu jɔjɔɔri ahin jɔrEm n kERE wieeri ni, na wɔ yasu Galili awɔrE n nu, akɔ Yudiya dEE awɔrE n nu, na wɔ kɔ akpiE Yodan kunma n buekun dɔ. ² Na jama beberebe asu i su, na wɔ ma tukpakifɔm bo bu wo jama n nu n anya laifiE.

³ Na Farasifɔ nbem aba i dɔ, ka bu ba sɔ i ngEE fa kɔ i nɔaniE jɔjɔɔwa n su, na ba bisa i ka, “Ya dEE atin n su, atin wo nu ka sɔnɔ koro fa i yi ji deke be dEE ti?” ⁴ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Ye ba kERE i NyEmE JɔrE Kadasi n nu sE wɔ? Ba kERE ka, fite durunya n bumboori, sangha n bo NyEmE yiiri adamande ni, i yiiri biESɔ ni bara wɔ, ⁵ na wɔ se ka, ‘Nyini dEE ti, i ti ye ni ka biESɔ n kpaaki i gisan yaki i si ni i ni, na i ni i yi n sangha wo. Nyini sangha, bu minE nnyɔ n ayo deke kun lEE.’ ⁶ Bu wo má bu ngungumi kun. Nyini ti, deke bo NyEmE anya asangha i awie, má sɔnɔ kpaaki i nu kun.” ⁷ Na ba bisa Yesu bekun ka, “Ye nzu ti ye Moyisi yo maari atin ka, nzEn sɔnɔ koro ka i fa i yi ji, i ti ye ni ka i mi ma bara n ajaa yaki kadasi ka, na i nya fa i ji a?”

⁸ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Am ahorembaa kekereke n dEE ti, ye Moyisi yo maari am nyini atin n a. Ama, fite durunya n bumboori, i yo ti má sɔ. ⁹ M suse am wɔ lEE, ka, sɔnɔ kERE bo i faari i yi jiiri, na wɔ yo má ka bara n akɔ somaya ye i fa i jiiri, na i jaari bara fɔfɔrE, i mi n asaaki ajaa ciire lEE.”

¹⁰ Na i susufɔm n ase i ka, “NzEn i nya tiiri sɔ yiri, fa kɔ biESɔ ni bara dɔ, i ti kpa ka má be ja ajaa.” ¹¹ Na wɔ se bu ka, “Má sɔnɔ kERE koro su ahin nɔaniE n su a, má ka bERE bo NyEmE adu mɔ afa ama bu ni. ¹² Dama deke bo i ti na minE nbem ja má ajaa n la ka, bu biESɔ dika yo má juma

n dɛɛ ti, nbem gusu, ba sa bu wɔ, ye nbem gusu kete ajaa fa kɔ Nyɛmɛ fɛmɛya n jɔrɛ dɛɛ ti. Nyini ti, sɔnɔ kɛrɛ bo i koro de ahin nɔaniɛ ni, i mi de i.”

Kabo Yesu yoori nbaatumam kisi barasu ni

¹³ Na minɛ nbem afa nbaatumam aba Yesu dɔ, ka i fa i saa nana bu ɲu na i sere Nyɛmɛ ma bu. Ama, na i susufɔm n atiɛn minɛm ni ɲu. ¹⁴ Na Yesu ase bu ka, “Am ma nbaatumam n bra m dɔ, má am fɔn bu. Dama bɛrɛ ɲusu sɔ ye Nyɛmɛ fɛmɛya n ti bu dɛɛ a.” ¹⁵ Na wɔ fa i saa anana bu ɲu na wɔ yo bu kisi, na wɔ nya afite bɛrɛ akɔ.

Gbɛfɛnɛ nenɛfɔ n ni i nyɛmɛsu jɔrɛ

¹⁶ Cɛɛn be, na gbɛfɛnɛ be aba Yesu dɔ, aba abisa i ka, “Ya Kerefɔ, m yo nzu sakpa ye m bá nya ɲɔɔ n bo i la má awieeri n a?” ¹⁷ Na Yesu abɔ i nu ka, “Nzu ti ye a bisa m fa kɔ deke bo i ti sakpa su a? Sɔnɔ kun n kpein wo bɛrɛ bo i ti kpa. Nzɛn a koro ka a nya ɲɔɔ, su Nyɛmɛ nɔaniɛ maawam n su.” ¹⁸ Na wɔ bisa Yesu ka, “Nɔaniɛ maawa nbɔnɔm?” Na Yesu abɔ i nu ka, “Má a kun sɔnɔ. Má a saaki ajaa ciire. Má a wɔ. Má a di kɔrɛ daani.” ¹⁹ Bu u si ni u ni. Koro u beɲgu kabo a koro u ɲu ni.” ²⁰ Na gbɛfɛnɛ n ase i ka, “Ma su nyini nɔaniɛ maawa n kɛrɛ su, ye nzu kaari a?” ²¹ Na Yesu ase i ka, “Nzɛn a koro ka u woowa n ti kabo Nyɛmɛ koro ka i ti n wɔ, kɔ na a kɔ tɔ u aja kɛrɛ, na a fa ɲwaa n ma yaarifɔm, na a bá nya ajɛkɛ Nyɛmɛ dɔ, na a bra, ba su m su.” ²² Saɲga bo gbɛfɛnɛ n tiiri nyini sɔ ni, na wɔ yasu akɔ ni ahoresaaki, dama i la nenɛge agaya n dɛɛ ti.

²³ Na Yesu ase i susufɔm n ka, “Nahɔrɛ ye m suse am n a, i yó kekereke ni bo nenɛfɔ wura Nyɛmɛ fɛmɛya n nu. ²⁴ M suse am wɔ bekun lɛɛ ka, kabo nyɔɔma sin misini bue nu ni, i ti má kekereke tara má kabo nenɛfɔ yo na i wura Nyɛmɛ fɛmɛya n nu ni.” ²⁵ Saɲga bo Yesu susufɔm n tiiri nyini n sɔ ni, na ba yo alekutura agaya, na

ba bisa i ka, “Ye nZEN i ti sɔ, ηma koro fite nu a?” ²⁶ Na Yesu aniE bu dɔ, na wɔ se ka, “Ahin ti deke bo adamande koro yo má i, ama, NyEME dɔ, i ti má pui, dama NyEME koro yo deke kERE.”

²⁷ Na Petoro ase i ka, “Tɔ, ye yERE ayaki deke kERE susu u su e. Ye ya nyá nzu wɔ?” ²⁸ Na Yesu ase bu ka, “NahɔRE ye m suse am n a, sanɔa bo mini Adamande Wa n ba tanaari m jirima tanaabiri n durunya fɔfɔRE n nu, m má ambERE bo am asu m su ni tana fEMEya biE buru ni nnyɔm n su, na am níE Yisarelifɔm anɔ buru ni nnyɔm n su. ²⁹ Na sɔnɔ kERE bo i yakiiri i awuru, wara i ninbaam, wara i si, ni i ni, wara i nbaam, wara i asiENm, mini dEE ti, i mi nyá nyini n kERE ηusu yaa i ηgɔɔ su, na i káaki nya ηgɔɔ bo i la má awieeri. ³⁰ Am minE dɔηgu bo bu wo mɔ kisa ni bá ka sin, na bo bu ka sin kisa n bá du mɔ.”

20

*Mi*ENnu fa kɔ fie fɔ be ni i npadifɔm su ni

¹ Na Yesu akaaki ase ka, “NyEME fEMEya n ti ka sɔnɔ be bo i yasuuri alecin ηgarama fuun, ka i kɔ niENiE npadifɔm na bu kɔ yo i fie juma n wɔ. ² Na i ni bERE adi gɔ, na wɔ soro su ka i tɔ bu lekun jumayoowa ηkatɔ, jETE ηwaa kun. Na wɔ fa bu akɔ fie n su. ³ Na fa kɔ kerefi ηgɔna sanɔa, na wɔ kaaki akɔ anu ka minE nbem tana gɔɔsu, bu yo má pui. ⁴ Na wɔ se bu ka, ‘Am ma ya kɔ m fie n su, na am kɔ yo m juma, na m tɔ am kaari, kabo am jumayoowa ti barasu.’ ⁵ Nyini ti, na ba kɔ. Na kerefi buru ni nnyɔ sanɔa, na wɔ kaaki akɔ gɔɔsu, akɔ anu ka minE nbem jina, na wɔ fa bu akɔ i fie n su. Na kerefi nsan sanɔa, na wɔ yo sɔ bekun. ⁶ Na fa kɔ naasɔ kerefi nnu sanɔa, na wɔ kɔ anu ka minE nbem jina ηgbEEN, bu yo má pui. Na wɔ bisa bu ka, ‘Nzu ti ye am ba jina fEN ηgarama kun kERE ηgbEEN sɔ, na am yo má pui a?’ ⁷ Na ba bɔ i nu ka, ‘Be afa má ya

ka ya yo i juma.’ Na wɔ se bu ka bɛrɛ gusu kɔ na bu kɔ yo juma i fie n su. ⁸ Saŋga bo wiɛ ba tɔɔri n na fieɔ n fere i juma niɛsufɔ n na wɔ se i ka, ‘Fere jumayofɔm n kɛrɛ na a tɔ bu kaari. Bo i bu tɔ bo bu baari kasin n ka, na a nya ba tɔ bo bu duuri mɔ baari ni.’ ⁹ Na bo bu baari ka sin n kɛrɛ aba, na wɔ tɔ bu jɛtɛ ηwaa kun kun. ¹⁰ Saŋga bo i ba kpuraari bo bu duuri mɔ baari ni, bu sunsuunri ka bu dɛɛ ηkatɔ tara bo bu kaari sin baari n dɛɛ n wɔ. Ama, bu tɔɔri bu kɛrɛ jɛtɛ ηwaa kun kun wɔ, kabo bu tɔɔri kasinfɔm ni. ¹¹ Bu deerɪ ηwaa wieeri sɔ ni, na ba ηuηuti fie n fɔ ni. ¹² Bu ηa, ‘A tɔ kasinfɔm bo ba yo má juma kpa be ni ηkatɔ nyunyumi, na kabo a tɔɔri bu ni, a tɔ yɛrɛ gusu bo ya baari ηgarama kun kɛrɛ, na ya ba adi yaari, na wiɛ abo ya n gusu sɔ ɔ.’ ¹³ Ama, na fie n fɔ n abɔ nu, ase bu kun ka, ‘M dɔn, ti fɛn, ma sisi má am e. Bo mini si i n la ka, am soroori su ka am yo lekun juma, na am de jɛtɛ ηwaa kun wɔ. ¹⁴ Nyini ti, de u ηwaa na a kɔ. M koro ka m ma kasinfɔ n kabo m maari u n wɔ. ¹⁵ M la má atin ka m yo m ηwaa kabo m koro, nzɛn sɛ? Wara, a si m kɔrɛ fa kɔ m sakpa bo ma yo i n wɔ?’ ” ¹⁶ Na Yesu ase bu ka, “Ahin miɛɛnu n bu la ka, minɛm bo ba ka sin kisa ni, bá du mɔ, na bo ba du mɔ kisa n bá ka sin.”

Kabo Yesu jɔjɔ fa kɔɔri i yiwee n su kpe nsan su ni

¹⁷ Saŋga bo Yesu ni i susufɔm, ni jama n sukɔ Yɛrusalem miɛ kpiri n nu ni, bu wo kɔ su sɔ ni, na wɔ fere i susufɔ buru ni nnyɔm n akɔ ahɛmɛ, na wɔ se bu ka, ¹⁸ “Am ti fɛn. Ya sukɔ Yɛrusalem lɛɛ, dɔ ye bu kó tara mini Adamande Wa n a, na bu fá ma Nyɛmɛ sayoowa dɔηguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm ni, ni Nyɛmɛ nɔɔaniɛ kerefɔm ni, na bu dí m jɔrɛ, na bu sóro su ka bu kún m. ¹⁹ Na bɛrɛ gusu nyá fa m wura minɛm bo bu ti má Yudafɔm saa nu, na bu yó m anzasi, na bu fín m ηgbere, na bu nyá kpama

m baka jaanu n su na m wu, na i lesan cEEEn, na NyEMe má m tenje m yiwee n nu.”

Kabo Yesu kereeri ka mɔfɔ yo i ɲu kaan ni

²⁰ Na ZEBEDI yi afa i nbaa nnyɔm n aba akutu Yesu nyunu, asere i ahɔɔma ka i yo sa be ma i. ²¹ Na Yesu abisa i ka, “A koro ka m yo nzu ma u a?” Na bara n abɔ i nu ka, “M koro ka a ma nɔɔ ka saɲga bo a bá diiri u fɛmɛya ni, a má m ahin nbaa nnyɔm ni atin na bu nu kun tana u saa fɔmbɔɔ su, na kun gusu tana u saa biE su.” ²² Na Yesu ase bu ka, “Am si má deke bo am susere i n ti a. Am kóro di wahara n bo m dí i ni?” Na ba bɔ i nu ka, “EEn, ya koro yo i kERE.” ²³ Na Yesu ase bu ka, “NahɔRE, am dí wahara n bo m dí i ni. Ama, mini la má atin bo m má am be tana m saa fɔmbɔɔ su, na be tana m saa biE su. Ama, m Si NyEMe asESE nyini tanaabiri n su, afa ase minEM bo yiri ni i tii ayi bu n a.”

²⁴ Saɲga bo i susufɔ burum n ba tiiri kabo ZEBEDI nbaa nnyɔm n seeri Yesu ni, na ba fa yaa bu ɲu. ²⁵ Na Yesu afere bu kERE aba i bi, na wɔ se bu ka, “Am si tenle su ka minEM bo bu su má NyEMe, na bu yo bu ɲu nkpiɛnkpiɛnm ni, bERE miE bu minEM a, na bu tereterefɔm gusu kere kabo bu yiko ti barasu. ²⁶ Ama, i ti má ye ni ka ambERE yo sɔ. NZEN sɔnɔ bo i koro ka i wura i ɲu kpiri am kERE nu, wɔ yo daka ka i mi yo i ɲu kaan, na i su am. ²⁷ Na bo i kaaki koro ka i yo am mɔfɔ, i ti ye ni ka i mi yo am kERE akɔɔ, ²⁸ kabo mini Adamande Wa n ni m tii aba má ka minEM su m ni, ama, m baari ka m ba su minEM wɔ, na m wu ma bu, na m de minE dɔɲgu tii ji.”

Kabo Yesu tuntuunri anyinsin nnyɔ nbem na bu ɲuuri asi ni

²⁹ Saɲga bo Yesu, ni i susufɔm ni sufite miE kpiri n bo bu fere i ka Yeriko ni, na jama beberebe asu bu su. ³⁰ Bu sukɔ ni, anyinsin nnyɔ nbem tana atin n nɔɔ su. Saɲga bo bu

tiiri ka Yesu susin ni, na ba bo afere i, bu ɲa, “Ya Mibiɛ, Fɛmɛ Davidi anuma, si ya aɲunfɔ.” ³¹ Na jama n atiɛn bu ɲu ka bu yaki naɲmiɛ. Ama, na ba kaaki abo afere abuka su ka, “Ya Mibiɛ, Fɛmɛ Davidi anuma, si ya aɲunfɔ.” ³² Na Yesu aka ajina, na wɔ fere bu, na wɔ bisa bu ka, “Am koro ka m yo nzu ma am a?” ³³ Na ba bɔ i nu ka, “Ya Mibiɛ, ya koro ka a ma ya ɲu asi wɔ.” ³⁴ Na Yesu asi bu aɲunfɔ, na wɔ fa i saa akan bu nyumbaa ni, kpɛɲga na ba ɲu asi, na ba su i su.

21

Kabo Yesu fuunri kaako wuraari Yɛrusalem ka fɛmɛ dɛɛ su ni

¹ Bu kɔ ɲa bu dodo Yɛrusalem miɛ kpiri n nu, na bu ɲa bu wura miɛ n bo bu fere i ka Befage ni, nyini miɛ n dodo buka n bo bu fere i ka Oliva Buka n wɔ, dama oliva bakam gɔ su wɔ. Dɔ na Yesu asunma i susufɔm n nu nnyɔ, ² na wɔ se bu ka, “Am kɔ miɛ kaan n bo i wo am nyunu dɔ ni, am kɔ juuri, am ɲú ka kaako be minda, i wa jina i bi bɛɛ. Am nyaɲgi i ni baa n kɛɛ bra. ³ Nzɛn be bisaari am ka nzu ti ye am sunyaɲgi i a, am se i ka Mibiɛ ni koro bu a, na i má am kaaki fa bu ba kisa kisa.”

⁴ Ahin yoori sɔ ɔ, adena Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ n nɔaniɛ n bo i yo jɔjɔɔri i n yo yiiwa a, i ɲa,

⁵ “Se Siyonfɔm ka,

Am niɛ, am fɛmɛ ni suba n a.

Wɔ yo i ɲu taraka, i fun kaako wɔ.”

⁶ Na i susufɔm n akɔ ayo kabo i seeri bu ni. ⁷ Na ba fa kaako n ni i wa n aba, na ba fa bu suturam anana bu ɲu, na Yesu afun atana su. ⁸ Na minɛ beberebe afa bu suturam atɛɛki ase atin n nu, na nbem gusu abubu nyawa asese atin n nu. ⁹ Na jamam bo bu du i nyunu n ni bo bu wo i sin n kɛɛ, subo kuyigindi, bu ɲa,

“Hosana. Ya kansi Fɛmɛ Davidi anuma ni.

Terefiε wo yiri n bo i suba Micεra n dεε duma n nu n dɔ.

Ya kansi NyεMε bo i wo aηgoro ni.”

¹⁰ Yesu kɔ wuraari Yεrusalem ni, na miε n abo nu, na ba bisa ka, “Ye sɔnɔ bɔnɔ la ahin a?” ¹¹ Na jama n abɔ nu ka, “Ahin ti Yesu wɔ, NyεMε nɔaniε kanfɔ n bo i fite Nazareti miε n bo i wo Galili awɔre n nu ni.”

Kabo Yesu fɔɔnri watafɔm fiteeri NyεMε Sereebiri Awuru n nu ni

¹² Na Yesu akɔ awura NyεMε Sereebiri Awuru n nu, na wɔ fɔn nenje tɔfɔm ni tofɔm kεre afite awuru n nu, na wɔ kaaki ηwaa kaakifɔm teebirim, ni tiiwa tɔfɔm biεm kεre alanlaηga. ¹³ Na wɔ se bu ka, “Ba kεre i NyεMε Jɔre Kadasi n nu ka, NyεMε ηa o, ‘M awuru ni, bu bá fere i ka awuru bo bu bá sere NyεMε nu wɔ.’ Ama, ambεre afa i yo awiefɔm fiεεbiri.”

¹⁴ Na anyinsinm, ni wɔbukam aba i dɔ, NyεMε Sereebiri Awuru n nu, na wɔ ma bu anya laifiε. ¹⁵ Sanga bo NyεMε sayoowa dɔηguyofɔ nkpiεnkpiεnm, ni NyεMε nɔaniε kerefɔm n ηuuri sam n bo i yoori bu ni, ni kabo nbaatumam bo bu woori NyεMε Sereebiri Awuru n nu bo tuntunri i ka, “*Hosana*. Ya kansi FεMε Davidi anuma ni,” na yaa ati bu. ¹⁶ Nyini ti, na ba bisa Yesu ka, “A ti kabo nbaatumam n ase ni e?” Na Yesu abɔ bu nu ka, “εεn, ma ti. Am nya kan má kabo ba kεre i NyεMε Jɔre Kadasi n nu n wɔ? Bo ba kεre ka, ‘Wɔrɔ NyεMε ye a kere nbaatumam, ni nbaatuma kan kanm,

kabo bu kansi u nahɔre su a.’ ”

¹⁷ Na Yesu ayaki bu bεre, na wɔ fite miε n nu akɔ Betani miε n nu, akɔ ada dɔ.

Kabo Yesu yoori damba baka be ηgbεεn ni

¹⁸ I alecin ηgarama fuun, na Yesu sukpie i nyi kɔ Yεrusalem miε n kunnu, na ahɔε ati i. ¹⁹ Na wɔ niε aηu

damba baka be, atin n nɔɔ, na wɔ kɔ aniɛ ka i nyá suuwa n be di. Ama, i kɔ juuri baka n bu ni, wɔ ɲu má pui su, se nyawa ɲgumi a. Dɔ na wɔ se baka n ka, “Sin nyuma sin, wɔɔ su má suuwa kun.” Dika n nu bɛɛ, na baka n akaba awu. ²⁰ Saɲga bo i susufɔm n ɲuuri nyini n sɔ ni, na ba yo alekutura. Na ba bisa i ka, “Nzu ti ye baka n wuuri ndende sɔ a?” ²¹ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Nahɔɛ ye m suse am n a, wɔɔ kɛɛ bo a yoori Nyɛmɛ yarada na a yo má sika, a koro yo sa n bo ma fa ayo ahin damba baka n be. Má ahin ni ɲgumi, haari nzɛn a seeri ahin buka n ka, ‘Yasu kɔ to tieku n nu,’ i yó sɔ ɔ. ²² Nzɛn am yoori yarada, deke kɛɛ bo am sere Nyɛmɛ ka am koro i, Nyɛmɛ yó i ma am.”

Kabo bu bisaari Yesu deke bo i yiko n fite ni

²³ Na Yesu akpie i nyi aba awura Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu, na i sukere minɛm. I wo kere su sɔ n na Nyɛmɛ sayoowa dɔɲguyofɔm, ni Yudafɔm nkpiɛn-kpiɛnm aba i dɔ, na ba bisa i ka, “ɲma dɛɛ yiko nu ye a yo nyini sam kɛɛ a? ɲma ma u nyini yiko ni, ye a yo nyini sam n a?” ²⁴ Na Yesu abɔ bu nu, ase bu ka, “Am ma m du mɔ bisa am bisaawa kun be ka, na nzɛn am bɔɔri m nu, na m gusu nyá se am deke bo m yiko n fite. ²⁵ ɲma maari Yohane atin ye i ba biɛɛri minɛm Nyɛmɛ nzue n a? Nyɛmɛ nzɛn adamande?” Na ba se akuruwa bu ɲuɲu nu, kabo bu bɔ Yesu nu barasu. Bu ɲa, “Nzɛn ya se i ka Nyɛmɛ maari i atin a, i bísá ya ka ye nzu ti ye ya da má Yohane ɲu a? ²⁶ Ama, nzɛn ya seeri i ka adamande dɔ, ya soro sɛɛ ka jama ni yáki má ya. Má pui ti, dama sɔnɔ kɛɛ soroori su ka Yohane yo tiiri Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ ɔ nahɔɛ su.” ²⁷ Nyini ti, na ba bɔ i nu ka, “Ya si má.” Na yiri gusu ase bu ka, “Mini mmɔɔ sé má am sɔnɔ bo i dɛɛ yiko nu na m yo ahin sam n kɛɛ ni.”

Miɛɛnu fa kɔ sɔnɔ be ni i nbaa nnyɔ nbem su

²⁸ Na Yesu abisa bu ka, “Am sunsun ka ahin miɛɛnu bu la ka sɛ wɔ lɛɛ? Sɔnɔ be yo woori bɛɛɛ a, i la nbaabiesɔm nnyɔ. Cɛɛn be na wɔ kɔ kpiɛn n dɔ, akɔ ase i ka, ‘M wa, kɔ baka suuwam fie n nu, na a kɔ yo juma nyuma.’ ²⁹ Na baa n ase i ka, ‘M kɔ́ má.’ Ama, kasin, na baa n aba akaaki i sunsunni, na wɔ kɔ. ³⁰ Na wɔ kɔ nyinga n dɔ, akɔ ase i gusu. Na baa n ase i ka, ‘Ma ti, m kɔ́.’ Ama, wɔ kɔ má. ³¹ Tɔ, bu minɛ nnyɔm n nu, nma yoori i si n sa koroowa?” Na ba bɔ i nu ka, “Baakpiɛn ni.” Dɔ na Yesu ase bu ka, “Nahɔɛ ye m suse am n a, lampodefɔm ni sakaram kɛɛ sufa Nyɛmɛ yo bu fɛmɛ yaki am. ³² Dama ka, Yohane baari ka i bá kere am sa bo i kɔ atin su Nyɛmɛ dɔ ɔ, ama, am ayo má i yarada, na lampodefɔm ni sakaram, bɛɛɛ ayo i. Haari ni bo am njuuri kabo bu yoori yarada ni, am akaaki má am wo, na am yo i yarada.”

Kabo Yesu boori miɛɛnu niiri Yudafɔm nkpiɛnkpɛnm ni

³³ Na Yesu ase bu ka, “Am so am sui na am ti miɛɛnu n be bekun. Awurufɔbiɛ be yo woori bɛɛɛ a, na wɔ dɔ i baka suuwa barasu be fie, na wɔ kanda abara ayɛ fie ni. Na wɔ lokoti yabuɛ bambaka be kunma, ka i sumiɛmiɛ baka suuwam ni nzue gɔ nu. Na wɔ ta kpafiri lenlenje be ka bu tana su suniɛ fie n kɛɛ su, na wɔ nya afa fie n awura i npadifɔm saa nu. Na wɔ kɔ atin. ³⁴ Saɗga bo i siiri ka wɔ ka kaan na baka suuwam n bí ni, na wɔ sunma i akɔɔm i npadifɔm n dɔ ka bu kɔ de i dɛɛ bo ba nya i n bra. ³⁵ Akɔɔm n kɔ juuri ni, na ba bo bu nu kun, na ba kun nyinga, na ba tu nyinga n gusu yabuɛ. ³⁶ Na sɔnɔ n asunma i akɔɔ nyingam bekun, bu sunnu tara ciciri dɛɛm ni, na npadifɔm n ayo bu kabo bu yoori ciciri su dɛɛm ni. ³⁷ Na kasin, na wɔ ba asunma i wa, na wɔ se ka, ‘Bu má m wa n yiri jirima.’ ³⁸ Ama, saɗga bo npadifɔm n njuuri ka baa ni suba ni, na ba se bu njuu nu ka, ‘I wa n bo i dí i aja n

lɛɛ suba n a. Am bra na ya kun i na aja n kɛrɛ ká ya dɛɛ.’
³⁹ Dɔ na ba tara i, na ba cin i atu baka suuwa fie n ahɛmɛ,
 na ba kun i.” ⁴⁰ Na Yesu anya abisa bu ka, “Am sunsun ka
 fie fɔ n ba baari, i yó nyini npadifɔm ni sɛ wɔ?” ⁴¹ Na ba
 bɔ i nu ka, “I bá ma nyini minɛ tiefɔm n kɛrɛ wu kenkesi
 yiwee wɔ, na i fá fie n wura npadifo fɔfɔrɛm saa nu, bɛrɛ
 bo bu má i nya i dɛɛ baka suuwam, sanja bo bu ba biiri
 ni.”

⁴² Na Yesu ase bu ka, “Am nya kan má kabo ba kɛrɛ i
 Nyɛmɛ Jɔrɛ Kadasi n nu ni, nzɛn sɛ? Bu ɲa,
 ‘Yabuɛ n bo bondo tafɔm n faari i tuuri ni,
 yiri ye wɔ kaaki bondo n jaa yabuɛm n kɛrɛ tii a.
 Micɛra ni yoori i sɔ a.

Ya ɲu i na wɔ yo ya alekutura.’ ”

⁴³ Na Yesu ase bu ka, “M suse am wɔ lɛɛ, ka, bu dé
 Nyɛmɛ fɛmɛya n fite am dɔ, na bu fá ma minɛm bo bu
 bita i na i la kpɛrɛ ni.” [⁴⁴ Na wɔ kaaki ase ka, “Sɔnɔ kɛrɛ
 bo i kpaasiiri ahin yabuɛ n su, i mi búbu nu wɔ mumuku,
 na sɔnɔ kɛrɛ gusu bo ahin yabuɛ n tɔɔri i ɲu, i sán i mi
 samɛnɛ wɔ.”]

⁴⁵ Nyɛmɛ sayoowa dɔɲguyofɔm, ni Farasifɔm n tiiri
 miɛɛnu n bo Yesu boori i sɔ ni, na ba fa nu ka i boori i
 niiri bɛrɛ wɔ. ⁴⁶ Nyini ti, na ba kpini atin kabo bu yo na
 bu tara i, ama, bu soroori jama n wɔ, dama bu kɛrɛ ɲa i ti
 Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ ɔ.

22

Miɛɛnu fa kɔ konyaya di ni nu bambaka n su

¹ Na Yesu akaaki abo miɛɛnu be bekun, i ɲa, ² “Kabo
 Nyɛmɛ fɛmɛya n ti yaa. Fɛmɛ be yo sɛsɛɛri i wa konyaya
 di ni nu su fa seeri a. ³ Na wɔ sunma i akɔɔm ka bu kɔ fere
 minɛm bo wɔ du mɔ abaandi bu ka bu ba konyaya di ni nu
 ni, ka bu bra. Ama, na ba kete ka bu ba má. ⁴ Na wɔ kaaki
 asunma akɔɔ nyiŋgam ka bu kɔ se bɛrɛ n bo wɔ du mɔ

abaandi bu n ka, ‘Am bra, dama ma yo m di ni nu n siriya kERE awie. Haari ma kun m tooram, ni nenɔndɔRE bo bu la lui ni, ayo siriya kERE awie. Am bra na am ba konyaya di ni nu ni.’ ⁵ Ama, bu be mmɔɔ abɔ má bu nu. Na ba ka bu juma n yo su. Kun kɔɔri i fiesu wɔ, na nyiŋga gusu akɔ i juma yoobiri. ⁶ Na nyiŋgam n atara i akɔɔm ni, na ba kere bu wuwuruwa, na ba kun bu. ⁷ Dɔ na yaa ati fEMɛ n agaya, na wɔ sunma i sojam, na ba kɔ akun nyini minɛ kunfɔm ni kERE, na ba yara bu miɛ ni. ⁸ Na wɔ fere i akɔɔm ni, na wɔ se bu ka, ‘Konyaya di ni nu n ayo siriya, ama, minɛm bo m duuri mɔ baandiiri bu ka bu ba di i ni, i ti má ye ni ka bu dí i kun. ⁹ Nyini ti, am fite kɔ atinɔberem su, na am kɔ fere minɛm barasu kERE bo am ŋuuri bu ni, ka bu bra konyaya di ni nu ni.’ ¹⁰ Na akɔɔm n akɔ atinɔberem su, akɔ atiɛn minɛm kERE bo bu kɔ ŋuuri bu n nɔɔ aba, minɛ kpam ni tiɛm kERE. Na konyaya awuru n ayi ni jama beberebe.

¹¹ Na fEMɛ n akɔ, ka i kɔ niɛ jama ni, na wɔ ŋu ka sɔnɔ kun be wo jama n nu, i wura má konyaya sutura. ¹² Na fEMɛ n abisa i ka, ‘M dɔn, a yo sɛ wuraari awuru n nu fɛn, ye a wura má konyaya sutura a?’ Ama, sɔnɔ n akoro abɔ má i nu. ¹³ Na fEMɛ n ase i ngbɛfɛnɛm ka, ‘Am tara i, na am cici i saam, ni i jaam nyama, na am fa i tu dasin dɔ, awosin n nu. Dɔ na i sún, na i kán i saa.’” ¹⁴ Na Yesu anya ase bu ka, “Minɛm bo Nyɛmɛ afere bu n sunnu, ama, bo wɔ yi bu n sunnu má.”

Kabo bu sɔɔri Yesu ŋɛɛ lampo tɔ busu ni

¹⁵ Na Farasifɔm n afite akɔ asɛɛ su kabo bu sɔ Yesu ŋɛɛ, na bu nya i taraabiri fa kɔ i nɔaniɛ jɔjɔɔwa su. ¹⁶ Na ba sunma bu susufɔm, ni FEMɛ Herode minɛm Yesu dɔ, na ba kɔ ase i ka, “Ya Kerefɔ, ya si ka a ti nahɔRE sefɔ ɔ, na a kere minɛm kabo Nyɛmɛ atin ti nahɔRE su, na u cɛɛ wo má kabo minɛm jɔjɔ nu, dama a niɛ má sɔnɔ jinaabiri

ti. ¹⁷ TƆ, a ŋa sɛ wƆ? Ya dɛɛ atin n su, atin wo nu ka ya tƆ lampo ma Romafɔm Fɛmɛ Kpiri Siza, nzɛn atin wo má nu?” ¹⁸ Ama, na Yesu asi ka bu bita sunsunni tiɛ wƆ, na wƆ se bu ka, “Ambɛɛ burukɔɔnufɔm ni, nzu ti ye am sukoro ka am sɔ m ŋgɛɛ a?” ¹⁹ Am fa ŋwaa n bo bu fa tƆ lampo kaari n bra na m niɛ.” Na ba fa ŋwaa n aba ama i, ²⁰ na wƆ de ŋwaa n aniɛ, na wƆ bisa bu ka, “Ŋma dɛɛ tii ni i duma wo ŋwaa n su n a?” ²¹ Na ba bɔ i nu ka, “Fɛmɛ Siza dɛɛ a.” Na Yesu ase bu ka, “TƆ, deke bo i ti Fɛmɛ Siza dɛɛ, am fa ma Fɛmɛ Siza, na deke bo i ti Nyɛmɛ dɛɛ, am fa ma Nyɛmɛ.” ²² Saŋga bo bu tiiri ahin nɔaniɛ n sɔ ni, na ba miɛ, na ba kɔ ayaki i.

Kabo bu bisaari Yesu fa kɔɔri yiwee tenge jɔrɛ su ni

²³ Nyini cɛɛn n gbingbin na Sadusifɔ nbem aba Yesu dɔ. Bu dɛɛ kereewa la ka Nyɛmɛ tɛnge má minɛm bu yiwee n nu n a. Na ba ba abisa i jɔrɛ be, bu ŋa, ²⁴ “Ya Kerefɔ, Moyisi yo seeri ka, nzɛn sɔnɔ wu yakiiri i yi, na i ni bara n anya má baa, wƆ yo daka ka i niɛma n fa kunaɔ n na bu wu nbaam ma yiri n bo wƆ wu ni. ²⁵ TƆ, sɔnɔ be yo laari nbaabiɛsɔm nso wƆ, ya nu fɛn, na baakpiɛn n aja bara, na wƆ wu ayaki bara ni, ba wu má baa. ²⁶ Sɔ ye bo i tɔ i su nnyɔ su, ni nsan su n yoori a, haari fa kɔ kpuraari nso su ni. ²⁷ Na bara n ni i tii aba aka sin awu. ²⁸ TƆ, kabo bu minɛ nso n kɛrɛ aja bara n na ba wu sɔ ni, cɛɛn bo Nyɛmɛ bá tenge minɛm bu yiwee n nu ni, bara ni ká ŋma dɛɛ tenle su a?”

²⁹ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Am amini atin. Dama am ti má deke bo ba kɛrɛ i Nyɛmɛ Jɔrɛ Kadasi n nu n bu, na am kaaki si má kabo Nyɛmɛ yiko n ti barasu. ³⁰ Dama saŋga bo Nyɛmɛ bá tenge minɛm bu yiwee n nu ni, ajaa wo má bɛrɛ kun. Ama, nyini cɛɛn ni, sɔnɔ kɛrɛ kaaki ka Nyɛmɛ mɛrɛkɛm bo bu wo aŋgoro n wƆ, dama bu ja má ajaa kun. ³¹ Na fa kɔ kabo Nyɛmɛ bá tenge minɛm bu yiwee n nu

barasu ni, am akan má NyεMε JɔRE Kadasi n nu kabo i yo seeri am n wɔ, nZEN sE? I ηa, ³² ‘Mini ti Abraham, ni Izaki, ni Jakɔbu dEE NyεMε n a.’ ” Na Yesu asa su ase bu ka, “Tɔ, kabo NyεMε ηa i ti nyini minEM n dEE NyεMε ni, nyini kere ka bu toko la ηgɔɔ lEE, dama NyεMε ti má bo ba wu n dEE NyεMε, ama, i ti bo bu la ηgɔɔ ni dEE NyεMε a.” ³³ MinEM n tiiri i kereewa n sɔ ni, na ba yo alekutura.

NyεMε nɔaniE maawa n bo i tara bu kERE n jɔRE

³⁴ Sanɔa bo Farasifɔm tiiri ka Yesu ajɔɔ ayi Sadusifɔm ni, na ba tiEN bu nɔɔ i dɔ. ³⁵ Na bu nu kun be, bo i ti NyεMε nɔaniE kerefɔ n abisa Yesu bisaawa be ka i sɔ i ηgEE. I ηa, ³⁶ “Ya Kerefɔ, NyεMε nɔaniE maawa n bo i wo i nɔaniE kpamaawa n nu ni, bɔnɔ tara bu kERE a?” ³⁷ Na Yesu abɔ i nu ka, “Ba kERE ka, ‘Koro MicERA u NyεMε ni, ni u ahorembaa kun, ni u awiEWiE, ni u sunsunni kERE.’” ³⁸ Ahin ti nɔaniE maawa n bo i tara i kERE a. ³⁹ Bo i tɔ su nnyɔ su n ti ka nyini n wɔ. Ka o, ‘Koro u beɔgu kabo a koro u ηu ni.’ ⁴⁰ Kabo ba kERE NyεMε nɔaniE kpamaawam n kadasi n nu, ni NyεMε nɔaniE kanfɔm n dEE n nu ni, i kERE jina ahin nɔaniE maawa nnyɔm n su wɔ.”

Kristo Tiidefɔ n bo i ti FEMε Davidi anuma n jɔRE

⁴¹ Sanɔa bo Farasifɔ nbem ba tiENtiENri bu nɔɔ ni, na Yesu abisa bu jɔRE be fa kɔ Kristo Tiidefɔ n su. I ηa, ⁴² “Am fa Kristo Tiidefɔ n bu ηma a? Am sunsun ka i ti ηma dEE anuma a?” Na ba bɔ i nu ka, “I ti FEMε Davidi anuma a.” ⁴³ Na Yesu abisa bu ka, “Ye nzu ti ye NyεMε AwiEWiE n ba wuraari FEMε Davidi ηu, ye i fereeri i ka i MibiE a? I ηa, ⁴⁴ ‘Na MicERA n ase m MibiE n ka, “Ba tana m saa fɔmbɔɔ su fEN, haari m bá má u kpɔfɔm kERE ba kutu u jaa bu.” ’” ⁴⁵ Tɔ, nZEN FEMε Davidi mmɔɔ ni i tii yo fereeri Kristo n ka i MibiE, ye Kristo n yo sE kaaki yo FEMε Davidi anuma a?” ⁴⁶ Be akoro anya má nɔaniE be abɔ má i nu.

Nyini ti, fite nyini cƐƐn n sin, be abo má su ka i bisa Yesu jɔrƐ bekun.

23

Kabo Yesu ɲa minƐ si bu ɲu sa ni Yudafɔm tereterefɔ nbem ni

¹ Na Yesu ajɔɔ i susufɔm n ni jama n dɔ, na wɔ se bu ka, ² “NyƐmƐ nɔaniƐ kerefɔm, ni Farasifɔm n ade Moyisi dƐƐ jinaabiri ni, ye bu kere minƐm NyƐmƐ nɔaniƐ kpamaawa n a. ³ Nyini ti, deke kƐrƐ bo bu fa kere am ni, am soro i su, ama, má am yo sam bo bu yo bu ni, dama bƐrƐ yo má sam bo bu kere ka minƐm yo bu ni. ⁴ Bu cici sɔɔri nɔnɔɔri sɔ minƐm wɔ, ama, bƐrƐ ni bu tii soro má su ka bu fa bu saa kan i. ⁵ Deke kƐrƐ bo bu yo i, bu koro ka minƐm ɲu bu wɔ, na bu kansi bu. Bu kƐrƐ NyƐmƐ nɔaniƐ n wɔ, na bu yo i ka sɛbɛ, na bu fa cici bu ɲuma su, adena minƐm ɲu i. Na bu yo bu tanlɛ nɔɔ ɲjɔrƐm tintiin. ⁶ Nyini minƐm n anya awura bu tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔm n nu ni, wara ba nya afere bu tiɛntiɛnbunɔɔ bambaka diire diibirim ni, bu koro ka bu tana kpirikoro tanaabirim wɔ. ⁷ Bu koro ka minƐm suyo bu anse gɔɔsu wɔ, na bu ma bu jirima, na bu fere bu ka, ‘Ya Kerefɔ.’ ⁸ AmbƐrƐ, má am ma be fere am ka ‘Ya Kerefɔ,’ dama am la kerefɔ kun n kpein wɔ. AmbƐrƐ kƐrƐ ti nibaam wɔ. ⁹ Má am fere be ka am si, durunya n nu fɛn, dama am la Si kun n kpein wɔ, yiri wo aɲgoro n a. ¹⁰ Má am ma be fere am ka i kpiɛn, dama am kpiɛn ti kun n kpein wɔ, yiri la Kristo Tiidefɔ ni. ¹¹ Bo i ti am kƐrƐ tii ni, wɔ yo daka ka yiri su am a. ¹² Sɔnɔ kƐrƐ bo i wura i ɲu kpiri, NyƐmƐ yó i mi kaan, na sɔnɔ kƐrƐ bo i yo i ɲu kaan, NyƐmƐ wúra i mi kpiri.”

Kabo Yesu ɲa Yudafɔm tereterefɔ nbem bá ɲu anyumbo ni

¹³ Na Yesu akaaki ase ka, “Ambere Nyeme nɔaniɛ kerefɔm, ni Farasifɔm n bo am ti burukɔɔnufɔm ni, am bá ɲu anyumboro. Am kanda minɛm wɔ, adena má bu su Nyeme fɛmɛya n atin su, dama ambere ni am tii kete ka am su má i atin n su, na am sukanda bo bu koro ka bu su i su ni. [¹⁴ Ambere Nyeme nɔaniɛ kerefɔm ni Farasifɔm n bo am ti burukɔɔnufɔm ni, am bá ɲu anyumboro. Am sisi nkunafɔm na am fin bu neɲgem wɔ, na am jina sere Nyeme cɛ, adena minɛm ɲu ka am ti minɛ kpam wɔ. Jina cɛɛn, ambere bá nya suicin tara minɛm kɛɛ.]

¹⁵ Ambere Nyeme nɔaniɛ kerefɔm ni Farasifɔm n bo am ti burukɔɔnufɔm ni, am bá ɲu anyumboro. Am kpiɛ tiekum wɔ, na am kɔ miɛm bo bu waarim su, adena am nya sɔnɔ kun mmɔɔ bo i káaki i wo na i su am su, na sanɲa bo am nya nyaari i mi, am ma i satie yoowa tara am dɛɛ wɔ, adena yiri dú am mɔ kɔ cɛɛma sin nu.

¹⁶ Ambere bo am ti ka anyinsinm na am kere minɛm atin ni, am bá ɲu anyumboro. Am ɲa nzen sɔnɔ taanri ndie fa kɔ Nyeme Sereebiri Awuru n dɔ, i ti má pui. Ama, nzen sɔnɔ kɛɛ bo i taanri sika neɲgem n bo bu wo Nyeme Sereebiri Awuru n nu ni, i mi ma i ndie taanwa n yo yiiwa. ¹⁷ Ambere bo am ti ka anyinsin sinnzinm ni, bɔnɔ tara i beɲgu a? Sika neɲgem ni, nzen Nyeme Sereebiri Awuru n bo yiri ma sika neɲgem n yo casi n a? ¹⁸ Am kaaki ɲa, nzen sɔnɔ taanri Mikun n yoowa yoobiri ni, i ti má pui. Ama, nzen sɔnɔ taanri aceerim bo ba fa ase Mikun n yoowa yoobiri n su ni, wɔ yo daka ka i mi ma i ndie taanwa n yo yiiwa. ¹⁹ Ambere bo am ti ka anyinsinm ni, bɔnɔ tara i beɲgu a? Aceerim ni, nzen Mikun n yoowa yoobiri n bo i ma aceerim n yo casi n a? ²⁰ Nyini dɛɛ ti, sɔnɔ kɛɛ bo i taanri Mikun n yoowa yoobiri ni, i mi atan i ni dekem kɛɛ bo bu wo su n wɔ lɛɛ. ²¹ Na sɔnɔ kɛɛ bo i taanri Nyeme Sereebiri Awuru ni, i mi atan i ni Nyeme

bo i wo nu n wɔ lɛɛ. ²² Na nzen sɔnɔ kɛrɛ bo i taanri aɲgoro ni, i mi atan Nyɛmɛ fɛmɛya biɛ n wɔ lɛɛ, ni yiri Nyɛmɛ bo i tana su ni.

²³ Ambɛrɛ Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm, ni Farasifɔm n bo am ti burukɔɔnufɔm ni, am bá ɲu anyumboro. Am yi am jakam ma Nyɛmɛ wɔ, haari ni am maakunm, ni ɲgɛtɛm, ni nvannvanm kɛrɛ, ama, am yo má sam bo Nyɛmɛ nɔaniɛ kpamaawa n kere ka am yo bu n na bu la anyunuyi tara bu kɛrɛ ni. Bɛrɛ la nahɔrɛ sam, ni aɲunfɔ si, ni yaradayo. Wɔ yo daka ka na am yo nyini sam saɲga kɛrɛ, na am fa jaka yiiwam buka su. ²⁴ Ambɛrɛ ti ka anyinsinm na am kere minɛm atin ni. Am kpokpo yi ɲminsɛnm bo bu ti kan kanm n wɔ, am deke nuuwam nu, ama, na am saɲga nu nyɔɔmam bɛrɛ, am deke nuuwam nu.

²⁵ Ambɛrɛ Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm, ni Farasifɔm n bo am ti burukɔɔnufɔm ni, am bá ɲu anyumboro. Am ɲmisi am kɔpum ni taalɛm sin wɔ, ama, na bu kunnu ayi ni dekem bo am fin bu faɲga, ni anyii sayoowam wɔ. ²⁶ Wɔrɔ Farasifɔ bo a ti ka anyinsin ni, du mɔ yo u kɔpu n kunnu casi ka, na i sin n gusu nyá yo casi.

²⁷ Ambɛrɛ Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm, ni Farasifɔm n bo am ti burukɔɔnufɔm ni, am bá ɲu anyumboro. Am ti ka faɲkunmam bo ba bo bu nzue fofoe kpakpari, na bu yo nyunyumi n wɔ, ama, bu kunnu yiri ayi ni fuin buwem wɔ, ni fin barasu kɛrɛ. ²⁸ Am ti sɔ ɔ lɛɛ. Am ma minɛm ɲu am ka am ti minɛm bo bu yo sa bo i kɔ atin su Nyɛmɛ dɔ n wɔ, ama, am ahore su ayi ni burukɔɔnu, ni satiɛm wɔ.”

Kabo Yesu ɲa Nyɛmɛ bá cin Yudafɔm tereterefɔ nbem sui barasu ni

²⁹ Na Yesu asa su ase ka, “Ambɛrɛ Nyɛmɛ nɔaniɛ kerefɔm, ni Farasifɔm n bo am ti burukɔɔnufɔm ni, am bá

ɲu anyumbo. Am yo faɲkunmam dɔɲgu fa ma Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔm wɔ, na am yo minɛm bo bu yo sa bo i kɔ atin su Nyɛmɛ dɔ n faɲkunmam nyunyumi. ³⁰ Na am se ka, nzen má ambere yo woori bere, am nam saɲga ni, má am kun má Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔm n ni, kabo am nam yo yoori bu ni. ³¹ Nyini ti, am asoro su ka am ti bere bo bu yo kuunri Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔm n deɛ busu nufɔm wɔ lɛɛ. ³² Tɔ, i ti ye ni ka am de am nam jinaabiri ni, na am yo bu satie yoowam n kɔ wie. ³³ Ambere burukɔnufɔm bo am ti woom na am ti ka pumpuni nbaam ni, am yo se ye am koro ɲmati fite nu, bo am wura má ceɛma sin n nu a? ³⁴ Nyini ti ye m súnma Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔm, ni minɛ alecirafɔm, ni kerefɔm am dɔ n a. Am kún bu nbem, na am fá bu nbem sense baka jaanu n su, na am fín bu nbem ɲgbere, am tiɛntiɛnbunɔɔ sɔɔm n nu, na am kó miɛ miɛm su na am kere bu wuwuruwa. ³⁵ Nyini deɛ ti, Nyɛmɛ cín ambere sui fa kɔ kabo am nam yo kuunri minɛm bo bu yo sa bo i kɔ atin su Nyɛmɛ dɔ durunya n nu. Bu yo yoori sɔ ɔ fite saɲga n bo bu kuunri sɔnɔ be bo i yo sa bo i kɔ atin su Nyɛmɛ dɔ n na bu fere i ka Abeli ni, fa ba juuri saɲga n bo bu kuunri sɔnɔ be bo bu fere i ka Zakariya, Berakaya wa ni. Yiri ye am kuunri i Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu, Casi Kere Casi Sɔɔ n ni Mikun yoowa yoobiri n afiɛn n a. ³⁶ Nahɔre ye m suse am n a, nyini n kere deɛ ti ye Nyɛmɛ bá cin ambere nyumafɔm sui n a.”

Kabo Yesu ahore saaki maari Yerusalemfɔm barasu ni

³⁷ Na Yesu abo awie ase ka, “Keto, keto, ambere Yerusalemfɔm. Ambere kuunri Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔm n a, na minɛm bo Nyɛmɛ sunmaari bu am dɔ ni, am atu bu yabuɛ. Saɲga kere m koroori ka m tiɛn am nɔɔ, na m fa m saa bara ye am, kabo akɔ tiɛn i nbaam nɔɔ, i laɲkpete nu ni, ama, am soro má m su. ³⁸ Am niɛ fɛn, Nyɛmɛ yáki

am nu ji, na am miE n ká ṅgbEEn. ³⁹ M suse am wO lEe, ka, fite kisa fa kO, am ṅú má m kun, má ka saṅga bo am bá se ka, ‘TerefiE wo yiri n bo i suba Micera n dEe duma n nu n dO.’”

24

Kabo Yesu seeri ka NyEmE Sereebiri Awuru ni bá bereki barasu ni

¹ Saṅga bo Yesu fiteeri NyEmE Sereebiri Awuru n nu na i wo kO su ni, na i susufOm n aba i dO, aba ase i ka i niE kabo NyEmE sereebiri n ti barasu a. ² Na wO se bu ka, “M ṅa am aṅu ahinm kERE e? NahORe ye m suse am n a, yabuE kun n kpein n mmOo bá nana má i beṅgu su. Bu bá bereki i kERE gO o lEe.”

Kabo Yesu kere fa kOori durunya n awieeri su dEe jORe ni

³ Saṅga bo Yesu fun kO tanaari Oliva Buka n su ni, na i susufOm n aba i dO, bu ni yiri ṅgumi, na ba se i ka, “Ya Kerefo, se ya, saṅga boṅo ye ahin sam kERE bá yo a? Ye nzu deke bá kere ya ka saṅga n adodo bo a bá bekun, na durunya n bá awieeri a?”

⁴ Na Yesu abO bu nu ka, “Am si am ṅu sa, na má am ma be dadaka am. ⁵ Dama minE dOṅgu bá fa m duma ba, na bu sé ka, ‘Kristo Tiidefo n la mini wO.’ Na bu dádaka minE beberebe. ⁶ Saṅga bo am bá ti aluwa ṅga fEn, wara bu sukun luE dO, má am ma am ahore saaki. WO yo daka ka nyini sam n kERE bá yo sin ka, ama, má am niE ka durunya n awieeri lEe. ⁷ DaanfiE daanfiE bá kun luE ni bu beṅgum, na nfeMEM kún luE ni bu beṅgu nfeMEM. Na asiEn bá kpisi awORe awOReM nu, na ahOe tO. ⁸ Nyini n kERE bá yo kabo bara kutu cEEn bumboori dEe wahara n ti n wO.”

⁹ Nyini saṅga, na bu tára am ma yikofOm na bu kére am wuwuruwa, na bu kún am. Mini dEe ti, soṅo kERE

kpó am. ¹⁰ Nyini san̄ga n na min̄E d̄on̄gu bá kete m na bu su má m kun, na bu tó bu bēngu, na bu kpó bu bēngu. ¹¹ Na k̄orēf̄om̄ d̄on̄gu bo bu yó bu ̄nu ka b̄ere ti Nȳemē n̄oanīE kan̄f̄om̄ ni bá ba, na bu dádaka min̄EM̄ beberebe. ¹² Satīeyo bá sunnu n d̄ēE ti, min̄E d̄on̄gu koro bá k̄o i sin. ¹³ Ama, w̄or̄ō k̄ere bo a mindi deeri nyini n k̄ere k̄o juuri i awieeri, Nȳemē dé u tii ji. ¹⁴ Na bu bá kan ahin labari kpa n fa k̄o Nȳemē f̄em̄eya n j̄ore su, kere durunya n nuf̄om̄, na adamande k̄ere tí i ka, na durunya n nya bá awieeri.”

Anyumbaa ciire sa n bo i bá ̄nj̄ore

¹⁵ Na Yesu akaaki ase bu ka, “Am bá ̄nu anyumbaa ciire sa be bo Nȳemē mm̄ōō kp̄o i n na Nȳemē n̄oanīE kan̄f̄o Danīeli yo j̄oj̄ōri i j̄ore ni, ka i jina s̄ōō casi n bo i wo Nȳemē Sereebiri Awuru n nu ni. Ma s̄on̄ō k̄ere bo i kan ahin kadasi n ti i bu nyunyumi. ¹⁶ Nyini san̄ga ni, w̄or̄ō k̄ere bo a tiiri i ̄nga na a wo Yudiya asīen n su, ̄n̄mati k̄o bukam n su. ¹⁷ W̄or̄ō k̄ere bo a wo kpata nu, má a wura gisan nu fa pui. ¹⁸ Na w̄or̄ō k̄ere gusu bo a wo fiesu, má a k̄pie u nyi k̄o awuru k̄o fa u sutura be. ¹⁹ Nyini san̄ga ni yó kekereke agaya ma nyins̄ef̄om̄, ni nbaram bo bu nbaam toko nu ni. ²⁰ Am sere Nȳemē ka má nyini sa n yó buke san̄ga, wara Yudaf̄om̄ ̄̄umīyi c̄een ni. ²¹ Nyini san̄ga ni wahara bo min̄E dí i, i t̄ara wahara k̄ere bo ba di i asin ni, fite san̄ga n bo Nȳemē yiiri durunya ni, haari ni kisa. Nah̄ore, nyini wahara n ̄usu bá má kun. ²² Ama, Nȳemē ak̄pie nyini san̄ga n su. Nzen má w̄o k̄pie má i su, má s̄on̄ō wo má b̄ere bo i nya ̄nḡōō, ama, i d̄ēE tīen̄gu min̄EM̄ bo w̄o yi bu n d̄ēE ti, ye w̄o k̄pie san̄ga n su a. ²³ Nyini san̄ga ni, na nzen be bá se am ka, ‘Am nīE, Kristo Tiidef̄o ni wo f̄en n a,’ wara, ‘Am nīE, yiri wo d̄o n a,’ má am de i mi n̄oanīE ni. ²⁴ Dama k̄orēf̄ō nbem bá ba, na bu yó bu ̄nu ka b̄ere ti Kristo n a, na nbem gusu yó bu ̄nu ka bu ti Nȳemē n̄oanīE kan̄f̄om̄ w̄o. Bu yó alekutura sam beberebe fa

kere am, na nZEN bu koro nyaari atin, bu dádaka NYEMÉ dÉE minEM mmᵋᵋ bo wᵋ yi bu ni. ²⁵ AmbERE, am ti fEN, ma se am wᵋ lEE ka, na sanġa n nyá ba ju.

²⁶ Na nZEN be bá seeri am ka, ‘Am niE, Kristo ni wo boro kpantain n nu dᵋ n a,’ má am kᵋ dᵋ. Wara, nZEN be bá seeri am ka, ‘Yiri fiE sᵋrᵋ dᵋ n a,’ má am yo i mi yarada.

²⁷ Dama mini Adamande Wa n ba ni, i bá ti kabo nzue kpESE na i ta bara yE deke kERE n wᵋ, fite wiE afiiri fa kᵋ ju wiE atᵋᵋri n wᵋ. ²⁸ Deke kERE bo deke fuin nya wo, pEEM bara yE dᵋ ᵋ.”

Kabo Adamande Wa ni bá kaaki ba barasu ni

²⁹ Na Yesu akaaki ase bu ka, “Sanġa bo nyini wahara n kERE ba siinri,

‘Awosin káta wiE n su,

na sara n gusu tá má bo minEM ḡu i.

Na asarambaam fite anġoro titi tᵋtᵋ,

na anġoro n kERE kpísi.’

³⁰ Nyini sanġa ni, na minE ḡú deke be anġoro bo i kere ka mini Adamande Wa ni suba. Na minEM bo bu wo durunya n nu n kERE bó awie, na bu nyá ḡu ka mini Adamande Wa ni sufite anġoro yinyinġu n nu suje piEpiEU suba ni yiko bambaka ni. ³¹ Na bu tí ka awiE be sukpara ni fanġa su, na m nyá sunma NYEMÉ mEREkEM durunya n awᵋRE n kERE nu, na bu tíEN minEM bo NYEMÉ ayi bu durunya n nu n kERE nᵋᵋ.”

Kabo Yesu ḡa ya fa damba baka fa se nyaari barasu ni

³² Na Yesu akaaki ase ka, “Am fa damba baka n fa se nyaari. Sanġa bo am ba ḡu ka i nyawa akpᵋnkpᵋn, na i sufiEfiE fᵋfᵋRE ni, am si ka dᵋdᵋᵋri sanġa adodo lEE.

³³ Mini Adamande Wa n ba ni bá yo sᵋ ᵋ. Sanġa bo am ba ḡu ka nyini sam kERE bá suyo ni, am si tenle su ka sanġa n adodo lEE, i cÉ má kun. ³⁴ NahᵋRE ye m suse am n a, ahin nyumafᵋm busu kERE wú wie má ka, ye nyini sam kERE bá

yo a. ³⁵ Angoro n ni asiɛŋgu n kɛɛ bá la awieeri, ama, m dɛɛ nɔaniɛ n yiri la má awieeri cɛɛn be.”

Kabo Yesu seeri ka ya si ya ŋu sa fa kɔ i ba n su ni

³⁶ Na Yesu akaaki ase ka, “Be si má saŋga ni, wara cɛɛn n bo m bá kpie m nyi ba ni. Haari Nyɛmɛ mɛɛkɛm bo bu wo i dɔ ni, ni mini bo m ti i wa ni mmɔɔ si má. Má ka ya Si Nyɛmɛ ŋgumi si a. ³⁷ Mini Adamande Wa n ba saŋga ni yó kabo sɔnɔ be bo bu fere i ka Nowa saŋga na i yoori n wɔ. ³⁸ Saŋga bo wɔmbu n nya di má durunya n ni, sɔnɔ kɛɛ woori di ni nu su wɔ, na nbaram ni nbiɛsɔm suja bu beŋgum, fa kɔ juuri haari cɛɛn n bo Nowa wuraari lee bambaka n nu ni. ³⁹ Minɛm ayo asi má sa bo i bá yo ni, haari cɛɛn n bo wɔmbu n ba diiri bu kɛɛ ni. I yó sɔ ɔ, fa kɔ saŋga n bo mini Adamande Wa ni bá ba ni. ⁴⁰ Nyini saŋga ni, minɛ nnyɔ bá wo juma yo su fiesu, na Nyɛmɛ má bu bá fa kun n kɔ yaki kun ni. ⁴¹ Na nbaram nnyɔ wo ŋgani saanbiri, na Nyɛmɛ má bu bá fa kun n kɔ yaki kun ni. ⁴² Tɔ, nyini ti, má am fa am ŋu ji na am daafi, dama am si má cɛɛn n bo am Mibiɛ ni bá ni. ⁴³ Am si tenle su ka nzen má awurufɔbiɛ n si saŋga bo awiefɔ ni bá i dika na i bá wɔ i, má i tana ŋmindaa, na awiefɔ n koro ba wura má. ⁴⁴ Nyini ti, ambɛɛ gusu kpa am ŋu saŋga kɛɛ, dama mini Adamande Wa ni, m bá saŋga bo am sunsun má ka m bá n wɔ.”

Miɛɛnu fa kɔ akɔɔ nbem dabuŋu n jɔɛ

⁴⁵ Na Yesu akaaki ase ka, “Akɔɔ kpiɛn n bo i la dabuŋu na i kaaki la alecira n la ŋma a? Yiri la bo i mibiɛ n afa akɔɔ nyingam awura i saa nu ka i kpaaki diire nu ma bu, saŋga bo i ti ye ni ka i ma bu ni. ⁴⁶ Nzen i mibiɛ n ba ŋuuri ka i suyo i juma kabo i seeri ka i yo ni, terefiɛ wo nyini akɔɔ n dɔ. ⁴⁷ Nahɔɛ ye m suse am n a, mibiɛ ni fá i aja kɛɛ wura nyini akɔɔ n saa nu wɔ, na i níɛ i dika. ⁴⁸ Ama,

nzɛn i ti akɔɔ tiɛfɔ, i súnsun ka i mibiɛ ni kpíe má i nyi nde. ⁴⁹ A ɲu ka i subo akɔɔ nyingam wɔ, na i sudi, na i ni nzan nufɔm sunu bo. ⁵⁰ Dɔ, na i mibiɛ n ba kpieeri i nyi baari cɛɛn bo i sunsun má ka i bá, na i kaaki si má ba n sanɣa ni. ⁵¹ Nyini sanɣa n na i mibiɛ n cín i sui agaya, na i fá i bo burukɔɔnufɔm n su. Dɔ na i sún, na i kán i saa.”

25

Miɛɛnu fa kɔ nsunɣuru buru nbem jɔɛ

¹ Na Yesu akaaki ase bu ka, “Sanɣa bo mini Adamande Wa ni bá ba, na Nyɛmɛ Fɛmɛ bá niɛ i minɛm su ni, i yó ka nsunɣuru buru nbem bo bu faari bu fitanam ka bu kɔ kpa konyafan atin n wɔ. ² Bu minɛ nnu tiiri alecirafɔm wɔ, na nnu nyingam n ati sinnzinm. ³ Na sinnzinm n afa bu fitanam, ama, ba bita má ɲguin nu, ⁴ na alecirafɔm n bɛɛɛ afa ɲguin abita nu. ⁵ Na ba kɔ aɲminda konyafan n aɛɛ, wɔ ba má nde, na daafiri aba ati nsunɣurum ni, na ba daafi. ⁶ Na jinanjin sanɣa, na ba ti ka bu subo ndoori ka, ‘Konyafan ni suba o, am fite na ya kɔ kpa i atin.’ ⁷ Na nsunɣuru burum kɛɛɛ ayasu, ayo bu fitanam dɔɲgu. ⁸ Na sinnzinm n ase alecirafɔm ni ka, ‘Am bu am ɲguin n be ma ya, ya fitanam ni sunɔ.’ ⁹ Na alecirafɔm n ase bu ka, ‘Ai, ya ɲguin ni koro ju má ya ni ambɛɛɛ kɛɛɛ. Am kɔ ɲguin tɔfɔm dɔ, na am kɔ to.’ ¹⁰ Na nsunɣuru sinnzinm n akɔ ka bu kɔ to ɲguin ni. Bu kɔ wieeri ni, na konyafan n aju. Na nsunɣuru nnum bo ba kpa bu ɲu ni, asu i su, awura konyaya awuru n nu. Na ba tu anɔ ni. ¹¹ Kasin, na nsunɣuru nyingam bo bu kɔɔri ɲguin to ni, aba ajina anɔ n nu, abo afere i ka, ‘Ya mibiɛ, ya mibiɛ, teke anɔ n ma ya na ya wura.’ ¹² Na konyafan n ase bu ka, ‘Ai, nahɔɛ ye m suse am n a, m si má am cɛɛn be cɛɛn be.’” ¹³ Na Yesu ase i susufɔm n ka, “Tɔ, nyini ti, má am fa am ɲu ji na am daafi, dama am si má cɛɛn n bo m bá ni.”

MiEEnu fa kɔ akɔɔ nsan nbem dabuɔu n jɔrE

¹⁴ Na Yesu ase bu ka, “Sanɔa bo m bá ba ni, i yó kabo sɔnɔ be sukɔ atin, na i fereeri i akɔɔm, na i faari i nenɔge kEre wuraari bu saa nu, ka bu niE i dika n wɔ. ¹⁵ Na wɔ fa ηwaa akpaaki bu kEre nu, kabo bu koro bita i barasu. I faari ηwaa n busu nnu maari kun wɔ, na wɔ fa busu nnyɔ n ama kun gusu, na wɔ nya afa busu kun n ama nyinɔa ni. Na wɔ kɔ atin ni. ¹⁶ Na bo i maari i busu nnu ni afa abo wata bu, na wɔ nya i ηusu nnu abuka su. ¹⁷ Na bo i maari i busu nnyɔ n gusu ayo sɔ, na wɔ nya i ηusu nnyɔ abuka su. ¹⁸ Ama, bo i maari i seseewa kun ni kɔ funduuri kunma wɔ, na wɔ fa i dEe ηwaa n awura nu, na wɔ kata su. ¹⁹ Na bu mibiE n akɔ aCe dɔ, haari na wɔ ba aba ka i ba niE kabo bu bita i ηwaa n barasu ni. ²⁰ Na bo i maari i busu nnu n afa i dEe ηwaa aba, na wɔ se i mibiE n ka, ‘M mibiE, niE. A maari m ηwaa n busu nnu wɔ, ama, ma nya i ηusu nnu abuka su.’ ²¹ Na i mibiE n ase i ka, ‘Nfan. Wɔrɔ akɔɔ kpa bo a la dabuɔu ni, kabo a kere ka a la dabuɔu niE deke kaan su ni, m fá dɔnɔgu n mmɔɔ wura u saa nu na a niE i dika. Bra na a ba nya ahorejɔ n bo ma nya i n be.’ ²² Na bo i maari i busu nnyɔ n gusu aba ase i mibiE n ka, ‘M mibiE, niE. A maari m ηwaa n busu nnyɔ ɔ, ama, ma nya i ηusu nnyɔ abuka su.’ ²³ Na i mibiE n ase i ka, ‘Nfan. Wɔrɔ akɔɔ kpa bo a la dabuɔu ni, kabo a kere ka a la dabuɔu niE deke kaan su ni, m fá dɔnɔgu n mmɔɔ wura u saa nu na a niE i dika. Bra na a ba nya ahorejɔ n bo ma nya i n be.’ ²⁴ Kasin, na bo i maari i seseewa kun ni aba, na wɔ se ka, ‘M mibiE, m si u sa ka a ti sɔnɔ fangafɔ ɔ. Deke bo a dɔ má i ni, a kpiE nyini wɔ. Na deke bo a bobo má i ni, a tiEtiE n nyini nɔɔ a. ²⁵ Nyini ti ye sEre tiiri m a, na ma fundu kunma afa u ηwaa n afiE i nu. Yiri yaa, de u deke.’ ²⁶ Na i mibiE n akaaki ase i ka, ‘Wɔrɔ akɔɔ tiE nviEyafo ni, a si tenle su ka deke bo ma dɔ má i ni, m kpiE nyini wɔ,

na deke bo ma bobo má i ni, m tientiEn nyini nɔɔ a. ²⁷ Tɔ, má a si ka i ti sɔ ni, má wɔ yo daka ka a fa m ηwaa n kɔ seeri ban̄kifɔm dɔ, na má m ba kp̄ieeri m nyi baari, má m de m deke na m nya kp̄eɛ buka su.’ ²⁸ Dɔ na mibiE n ase i minEm ka, ‘Tɔ, am de ηwaa ni i dɔ kisa kisa, na am fa ma akɔɔ n bo i bita ηwaa n busu buru ni. ²⁹ Dama sɔnɔ k̄eɛ bo wɔ nya deke na i mi si i bita, bu má i buka su wɔ, na i nyá beberebe, ama, bo i si má i bita, haari ni nyini kaan n bo i la i ni, bu cín de i dɔ ɔ. ³⁰ Ama, m ahin akɔɔ ηgb̄eEn ni, am fa i tu awosin n nu, deke bo i sún, na i kán i saa.’ ”

Kabo Yesu bá di minEm jɔɔɛ barasu ni

³¹ Na Yesu akaaki ase ka, “San̄ga bo mini Adamande Wa ni bá baari ni m jirima woowa n nu ni, ni NyEmE m̄eɛkEm k̄eɛ ni, m bá tana m jirima f̄eM̄eYa biE n su. ³² Na durunya n nu minEm k̄eɛ bá tiEn bu nɔɔ m nyunu, na m kp̄áaki bu nu, busu nnyɔ, kabo b̄ɔEsasafɔ kpaaki yi nb̄ɔEm ni sirim nu barasu ni. ³³ Na m má m d̄eE minEm bo bu ti ka nb̄ɔEm ni jina m saa f̄ɔmbɔɔ su, na m má bo ba ka na bu ti ka sirim ni jina m saa biE su. ³⁴ Na mini f̄eM̄e n sé bo bu wo m saa f̄ɔmbɔɔ su n ka, ‘Amb̄eɛ bo m Si NyEmE ayo am kisi ni, am bra na am ba de f̄eM̄eYa n bo wɔ s̄eS̄e i su ase ama am, fite durunya n bumboori k̄eɛ ni. ³⁵ Deke bo i ti na m se am sɔ n la ka, ah̄ɔE yo tiiri m, na am ama m diire. Nzueh̄ɔE yo tiiri m, na am ama m nzue. M yo baari am dɔ ka wɔfɔ, na am ade m. ³⁶ M yo kaari m bu ηgb̄eEn, na am ama m sutura. M yo daari tukpaki, na am aba aniE m dika. Bu yo nyiiri m dansaraka, na am akɔ aniE m busu.’ ³⁷ Dɔ na m minEm bo bu yo sa bo i kɔ atin su ni nyá bɔ m nu ka, ‘Ya MibiE, san̄ga b̄ɔnɔ ye ya ηuuri ka ah̄ɔE ati u, ye ya maari u diire a, wara nzueh̄ɔE ati u, ye ya maari u nzue a? ³⁸ San̄ga b̄ɔnɔ tenle su, ye a baari ya dɔ ka wɔfɔ, ye ya deeru u a, wara san̄ga b̄ɔnɔ ye a kaari u bu ηgb̄eEn, ye ya maari u sutura a? ³⁹ San̄ga

bɔnɔ ye ya ŋuuri ka a daari tukpaki, wara sanɔa bɔnɔ ye bu nyiiri u dansaraka, ye ya kɔ niɛɛri u busu a?' ⁴⁰ Dɔ na m nyá bɔ bu nu ka, 'Nahɔɛ ye m suse am n a, sanɔa kɛɛ bo am yo yoori sakpa fa maari m ahin ninbaa kan kanm ni kun, am yo maari mini wɔ lɛɛ.' ⁴¹ Na m nyá se bo bu wo m saa biɛ su n ka, 'Ambɛɛ bo m Si Nyɛmɛ ayo am ŋgbɛɛn na wɔ fa nɔɔ tiɛ ase am ŋu ni, am fa cinsi m bi bɛɛ na am kɔ wura sin n bo i nɔ má n nu, nyini sin n ye ba tɔɔ i afa ase Sitana ni i dɛɛ mɛɛkɛm n a. ⁴² Deke bo i ti na m se am sɔ n la ka, ahɔɛ yo tiiri m, ama, am ama má m diire. Nzuehɔɛ yo tiiri m, ama, am ama má m nzue. ⁴³ M yo baari am dika, ama, am ade má m wɔfɔ. M yo kaari m bu ŋgbɛɛn, ama, am ama má m sutura. M yo daari tukpaki, wara m yo woori dansaraka nu, ama, am akɔ aniɛ má m busu.' ⁴⁴ Dɔ na bɛɛ bo bu wo m saa biɛ su ni nyá bɔ m nu ka, 'Ya Mibiɛ, sanɔa bɔnɔ ye ya ŋuuri u ka ahɔɛ ati u, wara nzuehɔɛ ati u, wara a baari ya wɔfɔ, wara a kaari u bu ŋgbɛɛn, wara a daari tukpaki, wara a woori dansaraka, ye ya buka má u a?' ⁴⁵ Na m nyá kaaki se bu ka, 'Nahɔɛ ye m suse am n a, sanɔa kɛɛ bo am ayo má sakpa, ama má m ahin ninbaa kan kanm ni kun, am ayo ama má mini wɔ lɛɛ.' ⁴⁶ Na nyinim bɛɛ kó wo suicin n bo i la má awieeri n nu. Ama, na bo bu yo sa bo i kɔ atin su Nyɛmɛ dɔ ni, bɛɛ kó wo ŋɔɔ bo i la má awieeri n nu."

26

Kabo bu sɛsɛɛri su ka bu tára Yesu ni

¹ Sanɔa bo Yesu kereeri nyini kereewam kɛɛ wieeri ni, na wɔ se i susufɔm ni ka, ² "Am si ka wɔ ka lennyɔ ɔ, na bu di Butara cɛɛnkpiri ni. Dɔ ye bu nyá mini Adamande Wa n taraabiri a, na bu kpáma m baka jaanu n su."

³ Dɔ na Nyɛmɛ sayoowa dɔnguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm ni, ni Yudafoɔm nkpiɛnkpiɛnm n atiɛn bu nɔɔ bu kpiɛn n dika, bu fere i ka Kayafasi, yiri ti Nyɛmɛ sayoowa dɔnguyofɔm kɛrɛ kpiɛn a, ⁴ na ba fa sɛsɛsu ka bu tara Yesu asiri nu na bu kun i. ⁵ Na ba se bu ɲuɲu nu ka, “Má am ma ya yo i cɛɛnkpiri n saɲga. Má nyini, minɛm ni kété yo narɲiɛ wɔ, na bu sutiɛntiɛn.”

Kabo bara be faari tulaalɛɛ gɔɔri Yesu tii su ni

⁶ Yesu woori Betani miɛ n nu wɔ, sɔnɔ be dika, bu fere i ka Simon, i yo ti kokofɔ ɔ. ⁷ Saɲga bo Yesu wo diire di su ni, na bara be aba i dɔ, ni tulaalɛɛ tuwa nvanvani bo i la gɔ agaya. Na wɔ teke tulaalɛɛ tuwa n nɔɔ, na wɔ kaaki tulaalɛɛ n kɛrɛ agɔ Yesu tii su. ⁸ Yesu susufɔm ni ɲuuri i sɔ ni, na yaa ati bu agaya, na ba bisa bu ɲuɲu nu ka, “Nzu ti ye wɔ saaki i sɔ a? ⁹ Má ya tɔɔri nyini tulaalɛɛ ni, má ya nyá ɲwaa beberebe, na má ya fá nyini ɲwaa n ma yaarifɔm.” ¹⁰ Na Yesu asi sunsunni bo bu bita i, na wɔ se bu ka, “Nzu ti ye am sukan bara ni ndiɛ a? Sakpa lɛɛ ye wɔ yo ama m n a. ¹¹ Am ni yaarifɔm ni wo bɛrɛ saɲga kɛrɛ a, ama, mini, m wó má am dɔ saɲga kɛrɛ. ¹² Tulaalɛɛ n bo wɔ kaaki agɔ m ɲu ni, i kere ka i nzee bo wɔ fa ayo m siriya afa aɲminda m yiwee cɛɛn lɛɛ. ¹³ Nahɔrɛ ye m suse am n a, deke kɛrɛ bo bu bá kaanri Nyɛmɛ labari kpa n durunya n kɛrɛ nu, bu kán i sayoowa n na minɛm tenje i su.”

Kabo Yudasi sɛsɛri su ka i tɔ Yesu ni

¹⁴ Na Yesu susufɔ buru ni nnyɔm nu kun bo bu fere i ka Yudasi Isikariyoti ni, akɔ Nyɛmɛ sayoowa dɔnguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm ni dɔ, ¹⁵ akɔ abisa bu ka, “Nzɛn m tɔɔri Yesu maari am, am má m nzu wɔ?” Na ba kan jɛtɛ ɲwaa aburasan, afa ama i. ¹⁶ Fite nyini cɛɛn n na Yudasi akpini atin kabo i yó na bu nya Yesu taraabiri.

Kabo Yesu ni i susufɔm diiri cɛɛnkpiri diire ni

¹⁷ Na cɛɛnkpiri n bo bu di i ni kpɔɔ bo bu gɔ má ayiri nu na i yasu ni, i lekun cɛɛn, na Yesu susufɔm n aba i dɔ, aba abisa ka, “A koro ka ya kɔ ni kɔ sɛsɛ Butara cɛɛnkpiri n diire n su se a?” ¹⁸ Na wɔ se bu ka, “Am kɔ miɛ n kunnu, sɔɔ be wo dɔ, na am kɔ se i ka, ‘Ya Kerefɔ n ɲa o, i saɲga n aju. Na i ni i susufɔm ni bá di Butara cɛɛnkpiri diire ni, u dika n nu.’” ¹⁹ Na Yesu susufɔm n akɔ ayo kabo i seeri bu ni, na ba sɛsɛ Butara cɛɛnkpiri n diire n su.

²⁰ Na naasɔ saɲga, na Yesu ni i susufɔ buru ni nnyɔm n aba atana ka bu di diire ni. ²¹ Saɲga bo bu tana wo diire n di su ni, na Yesu ase bu ka, “Nahɔɛ ye m suse am n a, am nu kun bá tɔ m ma m kpɔɔm a.” ²² Na bu ahore asaaki, na bu kun kun n kɛɛ abisa i ka, “M Mibiɛ, ye m ɲa má mini yiri e?” ²³ Na Yesu abɔ bu nu ka, “Am nu kun bo m ni yiri saɲga fa ya saa wura taalɛ kun nu ni, yiri tɔ m a. ²⁴ Mini Adamande Wa ni wú kabo ba kɛɛ i Nyɛmɛ Jɔɛ Kadasi n nu ase ka m wú n wɔ, ama, sɔɔ n bo i tɔ mini Adamande Wa n ni, i mi bá ɲu anyumboro. Má ba wu má i mi n mmɔɔ, má i ti ye.” ²⁵ Na Yudasi bo i tɔ Yesu n abisa i ka, “Ya Kerefɔ, m ɲa má mini yiri e?” Na Yesu abɔ i nu ka, “Kabo a jɔjɔri ni, i ti sɔ ɔ.”

Ya Mibiɛ kasin diire n jɔɛ

²⁶ Saɲga bo Yesu ni i susufɔm ni wo diire n di su ni, na Yesu afa kpɔɔ, na wɔ da Nyɛmɛ asi, na wɔ bubu i nu, na wɔ fa ama bu, na wɔ se bu ka, “Am de ahin kpɔɔ n na am di, i ti m ɲuniɛmbaa a.” ²⁷ Na wɔ kaaki afa awa ni nzan, na wɔ da Nyɛmɛ asi, na wɔ fa ama bu, na wɔ se bu ka, “Am kɛɛ nu be. ²⁸ Ahin nzan n ti m mbunja a lɛɛ, ye m sufa ma am n a. M mbunja n dɛɛ ti, ye Nyɛmɛ sufa sɛsɛsu na i di i di n a. Minɛm dɔɲgu satie dɛɛ ti, ye m mbunja ni soɲgi gɔ a, na Nyɛmɛ fa bu satie ce bu.” ²⁹ Na wɔ kaaki ase bu ka, “M suse am wɔ lɛɛ, ka, m nú má ahin

nzan bekun, má ka cƐƐn be bo m ni ambƐƐE bá sanƒa nu i ƒƒƒƒƐ, m Si NyƐƐƐ ƒƐƐƐƐƐ n nu ni.”

³⁰ Nyini sin na ba di jue akansi NyƐƐƐ, na ba fite akƒ Oliva Buka n su.

Kabo Yesu seeri i susufƒm n ka bu bá ƒmati yaki i ni

³¹ Dƒ na Yesu ase i susufƒm ni ka, “Nyuma dƐƐ kƒƒƒƒƐ n nu, am kƐƐƐ ƒmáti yaki m, dama ba kƐƐƐ i NyƐƐƐ JƒƐƐ Kadasi n nu ka, NyƐƐƐ ƒa,

‘M bó kun bƒƐsasafƒ ni,
na nbƒƐm bá sandi.’

³² Ama, m bá tenƒeeri m yiwee n nu, m dú am mƒ kƒ Galili awƒƐƐ n nu.” ³³ Na Petoro ase i ka, “NƒƐƐ ahinm kƐƐƐ ƒmati yakiiri u, mini ƒmáti yaki má u da.” ³⁴ Na Yesu ase Petoro ka, “NahƒƐƐ ye m suse u n a, nyuma kƒƒƒƒƐ n nu, kana akƒnyuma bá bo, a kéte kƐƐ nsan ka a si má m.” ³⁵ Na Petoro akaaki ase i ka, “Mini sé má sƒ da. NƒƐƐ haari wƒ yo daka ka mini ni wƒƒƒ kƐƐƐ sanƒa wú mmƒƒ, ƒka ya wú wƒ.” Na i susufƒm n kƐƐƐ ase sƒ.

Kabo Yesu jeke tiiri na i kƒ sereeri NyƐƐƐ ni

³⁶ Na Yesu ni i susufƒm n ayasu akƒ aju awƒƐƐ be bo bu fere i ka GƐƐƐmane ni, na Yesu ase i susufƒm ni ka, “Am tana ƒƐƐ ƒminda m, na m kƒ dƒ kƒ sere NyƐƐƐ.” ³⁷ Na wƒ fa Petoro ni ZƐƐƐdi nbaa nnyƒm ni, na ba kƒ mƒ kaan. Bu kƒ juuri dƒ, na ahoresaaki aba i dƒ agaya, na i jeke ati. ³⁸ Na wƒ se bu ka, “Ahoresaaki aba m dƒ agaya, i yo m ka m wu wƒ mmƒƒ. Am wo ƒƐƐ na am ƒminda m. Má am daafi.” ³⁹ Na wƒ kƒ dede kaan, na wƒ butu i kunnu su. Na wƒ sere NyƐƐƐ, i ƒa, “M Si NyƐƐƐ, nƒƐƐ má a soro su, yi m fite ahin anyumboro n bo i suba m dƒ n nu. Haari ni nyini mmƒƒ, má a yo kabo m koro ni, ama, yo kabo a koro ni.”

⁴⁰ I sere NyƐƐƐ wieeri ni, na wƒ kƐie i nyi akƒ aƒu ka i susufƒ nsanm ni wo daafiri su. Na wƒ bisa Petoro ka,

“Nzu ti ye am mine nsan n kERE be mmoo koro kpie má daafiri haari kaan so mmoo a?” ⁴¹ Na wo kaaki ase bu ka, “Am kpie daafiri, na am sere Nyeme adena má deke be yo am na am wura satie nu. Ahorembaa n koro nyemesu, ama, aɲuniɛmbaa n ayɔɔki.”

⁴² Na wo kaaki akɔ asere Nyeme bekun, i ɲa, “M Si Nyeme, nzen i ti u deɛ koroyanu ka m fite má ahin anyumboro n bo i suba m do n nu, ma u deɛ koroowa n yo.” ⁴³ Na wo kpie i nyi aba i susufom n do, na wo ba aɲu ka ba daafi bekun, dama daafiri ati bu agaya. ⁴⁴ Na Yesu ayaki bu bekun, na wo kɔ asere Nyeme kpe nsan su, ni nyini nɔaniɛ jɔjɔwa kun bo i du mo jɔjɔri i ni. ⁴⁵ Nyini sin, na wo kpie i nyi aba i susufom n do, aba aɲu ka bu toko wo daafiri su, na wo se bu ka, “Am toko daafi yi am ɲumi wo? Am niɛ, saɲga n aju, wo to mini Adamande Wa ni ama satieyofom. ⁴⁶ Am niɛ, sɔnɔ n bo wo to m lee. Am yasu na ya kɔ.”

Kabo bu taraari Yesu barasu ni

⁴⁷ Na saɲga bo Yesu toko wo jɔjɔri su ni, na Yudasi bo i ti Yesu susufɔ buru ni nnyom nu kun aju ni jama beberebe. Bu bita takobem ni kɔɔmam. Nyeme sayoowa doɲguyofom, ni Yudafom nkpienkpienm ni sunmaari bu a. ⁴⁸ Na Yudasi bo i toɔri Yesu ni akere jama n nyaari su kabo bu sí Yesu na bu tara i. I ɲa, “Sɔnɔ n bo m kɔ bita i ni, yiri lee. Am tara i.” ⁴⁹ Saɲga bo bu kɔ juuri deke bo Yesu wo ni, na Yudasi akaba akɔ i do, na wo se i ka, “Ya Kerefo.” Na wo bita i, na wo yo i ansɛ. ⁵⁰ Na Yesu ase i ka, “M doɲ, yo deke n bo a koro ka a yo i ni ndende.” Na minɛm n aba atara Yesu, na ba bita i kenken. ⁵¹ Na Yesu susufom n nu kun acin awɔɔ i takobe, na wo kpie sɔnɔ be sui, nyini sɔnɔ n ti Nyeme sayoowa doɲguyofom kpien n akoo o. ⁵² Na Yesu ase i ka, “Fa u takobe n kaaki wura i buɛ nu. Dama minɛm kERE bo bu fa takobe yo juma ni, bERE gusu

bá wu ni takobe wɔ. ⁵³ A si má ka nZEN má m sereeri m Si NyEMÉ, i súnma i mEREKEM aSESE aSESE buru ni nnyɔ, na bu bá buka m kisa kisa bERE? ⁵⁴ Ama, nZEN m nya yoori sɔ, kabo ba kERE i NyEMÉ JɔRE Kadasi n nu ka wɔ yo daka ka i yó sɔ ni, i yó sE ye i bá yo yiiwa?”

⁵⁵ Na Yesu abisa jama n ka, “M ti finfɔ ɔ, ye am fa takobem ni kɔrɔmam na am ba tara m a? CɛEN kERE cɛEN m ni ambERE wo NyEMÉ Sereebiri Awuru n nu a, ye m kere minEM a, ama, am atara má m. ⁵⁶ Ama, ahin kERE yó sɔ, adena kabo NyEMÉ nɔaniE kanfɔm akERE i NyEMÉ JɔRE Kadasi n nu n yo yiiwa a.” Dɔ na i susufɔm n kERE aɲmati ayaki i.

Kabo bu fa Yesu kɔɔri jɔRE diibiri ni

⁵⁷ Na bo bu taraari Yesu n afa i akɔ Kayafasi dɔ, yiri ti NyEMÉ sayoowa dɔɲguyofɔm kpiEN n a. I dika n nu ye NyEMÉ nɔaniE kerefɔm ni, ni Yudafɔm nkpiENkpiENm n tiɛENri bu nɔɔ a. ⁵⁸ Na Petoro asu Yesu su, i woori dede kaan ni yiri, haari i kɔ wuraari NyEMÉ sayoowa dɔɲguyofɔm kpiEN n dika gisan nu. I wuraari gisan n nu ni, na wɔ kɔ asanɲa atana tintinijinafɔm nu, adena i ɲu sa n bo i yo n awieeri. ⁵⁹ Na NyEMÉ sayoowa dɔɲguyofɔ nkpiENkpiENm ni, ni Yudafɔm tereterefɔm n kERE aniENiE minEM bo bu bá di kɔRE daani fa kɔ ɲgasi bo Yesu ado i ni, adena bu nya i taraabiri na bu kun i. ⁶⁰ Haari ni bo minE beberebe fite jina diiri kɔRE daani n kERE, ba nya má jɔRE bo bu fa kpiE sɔ i. Kasin na minE nnyɔ nbem ayasu ajina, ⁶¹ na ba se ka, “Ahin sɔnɔ n ɲa yiri koro fufu NyEMÉ Sereebiri Awuru ni, na i káaki ta i lesan afiEN.” ⁶² Na NyEMÉ sayoowa dɔɲguyofɔm kpiEN n ayasu ajina, na wɔ bisa Yesu ka, “A la má bɔnu be fa kɔ ahin jɔRE n bo minEM ni akpiE asɔ u n su?” ⁶³ Ama, na Yesu amɔ i nɔɔ. Na NyEMÉ sayoowa dɔɲguyofɔm kpiEN n ajɔɔ i dɔ bekun, i ɲa, “Kisa, m koro ka a tan NyEMÉ bo i wo bERE

sarŋa kERE ni. NZEN wɔɔ ti NyEME Wa n bo i ti Kristo Tiidefɔ ni, se ya.” ⁶⁴ Na Yesu abɔ i nu ka, “Kabo a jɔjɔri ni, i ti sɔ ɔ. Ama, m suse am kERE wɔ lEE ka, ‘Fite nyuma fa kɔ, am bá ŋu mini Adamande Wa ni ka m tana NyEME Yikofɔ n saa fɔmbɔɔ su, na am ŋú ka m fite aŋgoro yinyiŋgu n nu suba.’ ”

⁶⁵ Yesu bɔ nu sɔ wieeri ni, na NyEME sayoowa dɔŋgu-yofɔm kpiEN n asɔn i tanLEE. Na wɔ se ka, “Wɔ jɔjɔ awura NyEME ŋgasi nu. Ya koro má daanifɔ bekun. AmbERE mmɔɔ ti kabo wɔ jɔjɔ awura NyEME ŋgasi n nu e. ⁶⁶ Ye am ŋa sE wɔ?” Na bu kERE ase ka, “Wɔ kan ciire jɔRE lEE, wɔ yo daka ka i wu.”

⁶⁷ Na ba yi nanzue agɔ Yesu nyunuawa nu, na ba bo i, na ba bo i nyɔɔnu, ⁶⁸ na ba se i ka, “Wɔɔ Kristo Tiidefɔ ni, ŋma bo u a? Kan kere ya.”

Kabo Petoro keteeri ka i si má Yesu ni

⁶⁹ Bu wo nyini kERE su ni, na Petoro toko tana gisan n nu, na afani be aba i bi, na wɔ se Petoro ka, “Wɔɔ mmɔɔ yo woori nyini Yesu Galilifɔ n dɔ ɔ.” ⁷⁰ Ama, na Petoro akete bu kERE nyunu ase ka, “Ai, m si má nyini jɔRE n bo a sujɔjɔ i ni mmɔɔ.” ⁷¹ Na Petoro afite akɔ gisan n anɔ n nu, na afani nyinga be aba aŋu i, na wɔ se minEM bo bu jina bERE n ka, “Ahin sɔnɔ ni mmɔɔ yo woori Yesu Nazaretifɔ n dɔ ɔ.” ⁷² Na Petoro akete bekun, na wɔ tan ndiE, i ŋa, “Mini si má nyini sɔnɔ ni mmɔɔ.” ⁷³ Wɔ cE má na minEM n bo bu jina bERE n gusu ase Petoro ka, “NahɔRE, a ti bu kun wɔ, dama u jɔjɔwa ni kere sɔ a.” ⁷⁴ Na Petoro atan ndiE afa i saa awura sin nu, i ŋa, “M si má nyini sɔnɔ ni.” Kpenŋa na akɔnyuma abo. ⁷⁵ Na Petoro atenŋe su kabo Yesu seeri i ni, i ŋa “Kana akɔnyuma bá bo, a kéte kpe nsan su ka a si má m.” Na wɔ fite akɔ asun agaya.

27

Kabo bu faari Yesu kɔ jinaari Gomina Pilato nyunu ni

¹ Na alecin sanɓa na Nyɛmɛ sayoowa dɔɗɗuyofɔ nkpiɛnkpiɛnm, ni Yudafɔm nkpiɛnkpiɛnm n atana asɛsɛ su kabo bu yo barasu na bu kun i. ² Na ba wura i jɔrɔkɔ, na ba fa i akɔ ama Pilato bo i ti Romafɔm gomina ni.

Kabo Yudasi kuunri i ɗu ni

³ Sanɓa bo Yudasi bo i tɔɔri Yesu n tiiri ka ba ma nɔɔ ka bu kun Yesu ni, na wɔ yo m si n sɔ, na wɔ kaaki awɔrɔ jɛtɛ ɗwaa aburasan n aba ama Nyɛmɛ sayoowa dɔɗɗuyofɔ nkpiɛnkpiɛnm, ni Yudafɔm nkpiɛnkpiɛnm ni. ⁴ Na wɔ se bu ka, “Ma yo satiɛ kabo ma tɔ sɔnɔ bo i la má ɗgasi be na bu kun i ni.” Na ba se i ka, “Ya cɛcɛ bɔnɔ wo nyini nu a? U dɛɛ jɔrɛ lɛɛ.” ⁵ Na Yudasi afa ɗwaa n atu Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu, na wɔ fite akɔ awura i kɔm nyama akun i ɗu.

⁶ Na Nyɛmɛ sayoowa dɔɗɗuyofɔ nkpiɛnkpiɛnm n afa ɗwaa ni, na ba se ka, “Ahin ɗwaa n ti mbunja yiiwa ɗwaa a. Nyɛmɛ nɔaniɛ kpamaawa n kere ka má be fa i ɗusu fa sanɓa Nyɛmɛ Sereebiri Awuru dɛɛ ɗwaa n nu.” ⁷ Na ba yo anɔɔsɛ, afa ɗwaa n ato asiɛn be, bo bu fere i ka yakati tafɔ juma yoobiri ni, ka bu fa yo wɔfɔm seebiri. ⁸ Nyini ti ye bu fere nyini asiɛn n ka Mbunja Asiɛn, haari ni nyuma sɔ n a. ⁹ Dɔ na nɔaniɛ n bo Nyɛmɛ nɔaniɛ kanfɔ Jeremiya yo jɔjɔri n ayo yiiwa, i ɗa, “Ba fa jɛtɛ ɗwaa aburasan n bo Yisarelifɔm kɛrɛ soroori su ka bu tɔ i kaari, sɔnɔ n dɛɛ ti ni, ¹⁰ na ba fa ɗwaa n ato yakati tafɔ juma yoobiri, kabo Micɛra n seeri m ka bu yó lɛɛ.”

Kabo Gomina Pilato bisaari Yesu jɔrɛ ni

¹¹ Na ba fa Yesu akɔ ajina Gomina Pilato n nyunu, na wɔ bisa Yesu ka, “Wɔrɔ ti Yudafɔm fɛmɛ n a?” Na wɔ bɔ i nu ka, “Kabo a jɔjɔ ni, i ti sɔ ɔ.” ¹² Na Nyɛmɛ sayoowa

dɔŋguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm, ni Yudafɔm nkpiɛnkpiɛnm akpiɛ jɔrɛ asɔ Yesu, ama, wɔ bɔ má be nu. ¹³ Na Gomina Pilato abisa i ka, “A ti má jɔrɛ n kɛrɛ bo ba kpiɛ asɔ u ni?” ¹⁴ Ama, Yesu abɔ má jɔrɛ n haari kun be mmɔɔ nu, na gomina n abirisi agaya kabo wɔ bɔ má nu ni.

Kabo Gomina Pilato maari nɔɔ ka bu kun Yesu ni

¹⁵ Afɔ kɛrɛ afɔ, Butara cɛɛnkpiri n nya ba ju, Romafɔm gomina yi dansaraka n bo jama n koro ka i yi i ji n wɔ.

¹⁶ Nyini sanɔa ni, sɔnɔ be woori dansaraka n nu dɔ, bu fere i ka Barabasi, i ti má jɔrɛ bu, sɔnɔ kɛrɛ si i sa.

¹⁷ Na sanɔa bo jama n kɛrɛ ba tiɛɛnri bu nɔɔ ni, na Gomina Pilato abisa bu ka, “Am koro ka m yi ŋma ma am a, Barabasi ni, nɛn Yesu n bo bu fere i ka Kristo Tiidefɔ ni?”

¹⁸ I seeri sɔ ni, dama i siiri tenle su ka bu si Yesu kɔrɛ ti ye bu faari i ba wurari i saa nu a.

¹⁹ Sanɔa bo Gomina Pilato wo Yesu jɔrɛdi su ni, na i yi asunma ase ka, “Má a se ka a yo nyini nahɔrɛfɔ n sa be, dama anuma kɔŋguɛ, ma cin alɛɛ fa kɔ nyini sɔnɔ n dɔ bo wɔ miɛ m agaya.”

²⁰ Ama, na Nyɛmɛ sayoowa dɔŋguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm, ni Yudafɔm nkpiɛnkpiɛnm n awura jama n bu sin ka bu sere Gomina Pilato ka i yí Barabasi ma bu, na i kún Yesu.

²¹ Ama, na Gomina Pilato akaaki abisa jama n ka, “Nyini minɛ nnyɔm ni nu, am koro ka m yi ŋma ma am a?” Na ba bɔ i nu ka, “Barabasi.” ²² Na Gomina Pilato abisa bekun ka, “Ye ahin Yesu n bo bu fere i ka Kristo Tiidefɔ ni, am koro ka m yó i sɛ wɔ?” Na bu kɛrɛ abɔ i nu ka, “Kpama i baka jaanu n su na i wu.” ²³ Na Pilato abisa ka, “Ye nzu satiɛ ye wɔ yo i a?” Ama, na ba kaaki atiɛn kpa agaya bekun ase ka, “Kpama i baka jaanu n su na i wu.”

²⁴ Sanɔa bo Gomina Pilato ŋuuri ka i koro yo má jɔrɛ n dɔŋgu, haari ni bo wɔ boro i nyi na i yo i dɔŋgu ni, jama n akete sukoro ka bu yo nanmiɛ. Nyini ti, na wɔ fa nzue

arhmisi i saa, jama n kERE nyunu, na wO se bu ka, “M saa wo má ahin sONO n yiwee nu. Am dEE jORE lEE.” ²⁵ Na jama n kERE ase i ka, “TO, ma i yiwee ni ngasi su ya su, ni ya anumam kERE.” ²⁶ DO na Gomina Pilato ayi Barabasi aji, na wO ma sojam n afin Yesu ngbere, na wO nya afa i awura bu saa nu ka bu kO kpama i baka jaanu n su na i wu.

Kabo sojam yoori Yesu anzasi ni

²⁷ Na Gomina Pilato n dEE sojam n afa Yesu awura i gisan n nu, na ba tiEN bu bengu sojam kERE nOo abara aYE i. ²⁸ Na ba yi Yesu sutura bo i wura i ni, na ba fa tanLEE kOkORE yorom be ka fEMEya tanLEE dEE su awura i. ²⁹ Na ba fa buwe aŋO i ka kaba dEE su, na ba fa aforo i tii ka fEMEya kere dEE su. Na ba fa kpama awura i saa nu, na ba kutu i nyunu suyo i anzasi, bu ŋa, “YudafOm FEME ni, ya yo u ansE.” ³⁰ Na ba yi nanzue agO i ŋu, na ba de kpama ni i dO, na bu sufin i tii baka. ³¹ Bu ba yoori i anzasi n wieeri ni, na ba yi tanLEE kOkORE yorom ni, na ba kaaki afa i tiENgu dEE sutura n awura i. Na ba nya afa i akO ka bu kO kpama i baka jaanu n su.

Kabo bu kpamaari Yesu baka jaanu n su ni

³² Sangá bo bu sukO ni, na bu ni Sirenefo biE be aYE, bu fere i ka Simon. Na sojam n amiE i ka i sO Yesu baka jaanu ni. ³³ Na ba kO aju awORE be bo bu fere i ka Gologota ni, Gologota n bu la ka Tereawa Woobiri. ³⁴ Na ba sangá nzan ni ayiri wiwi barasu be ama Yesu ka i nu na i jO yaari ni, ama, i kaanri i nOo O, na wO kete, wO nu má i. ³⁵ Na ba nya akpama i baka jaanu n su, na ba yE i su ajina. Bu yoori sO wieeri ni, na ba tu mbaa na bu si kabo bu kpaaki i suturam nu, bu ŋuŋu nu. ³⁶ Nyini sin na ba ka atana suniE Yesu. ³⁷ Na ba kERE jORE n bo bu kpiE sOori i ni, afa abo akpama i baka jaanu n tii su, kEREewa n la ka, “Yesu bo i ti YudafOm FEME n lEE.” ³⁸ Na ba kpama finfo nnyO nbem

baka jaanu su adodo i, bu kpamaari kun i saa fomboro su, na ba kpama kun n gusu i saa biɛ su.

³⁹ Na minɛm kɛrɛ bo bu sin do ni, subobo bu tii, na ba kpiɛ i nzuko, bu ɲa, ⁴⁰ “Woro bo a ɲa a fufu Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n na a kaaki ta i lesan aɛn n lɛɛ, de u tii ji. Nzen a ti Nyɛmɛ Wa nahore su, jura baka jaanu n su.” ⁴¹ So ye Nyɛmɛ sayoowa donɲuyofɔ nkpiɛnkpiɛnm, ni Nyɛmɛ noniɛ kerefom, ni Yudaɔm nkpiɛnkpiɛnm n gusu yoori i anzasi a, ⁴² bu ɲa, “Wo de minɛm tii aji, ama, i sukoro de ma yiri ni i tii. M ɲa i ti Yisarelifom Fɛmɛ n wo e. To, ma i jura baka jaanu n su bra kisa kisa na ya niɛ, na ya yo i yarada. ⁴³ I daafi Nyɛmɛ ɲu a, ye i ɲa i ti Nyɛmɛ Wa a. To, nzen Nyɛmɛ koro i a, ma i de i tii ji kisa na ya niɛ.” ⁴⁴ Haari na finfo nnyom n bo bu kpamaari bu dodoori Yesu ni mmoo akpiɛ i nzuko so.

Kabo Yesu wuuri ni

⁴⁵ Wiɛsu kerefi buru ni nnyo sanɲa na awosin akata asiɛn n kɛrɛ su, haari naaso kerefi nsan. ⁴⁶ Na fa ko nyini sanɲa ni, na Yesu abo awie kpa ase ka, “Eli, Eli, lama sabatani?” I bu la ka, “M Nyɛmɛ, m Nyɛmɛ, nzu ti ye a yaki m aji a?” ⁴⁷ Na minɛ nbem jinaari berɛ, bu nbem n tiiri so ni, na ba se ka, “Am ti, ahin sono n sufere Eliya.” ⁴⁸ Kpenɲa na bu nu kun anmati afa menɛ, ado nzan gagaraki be nu, na wo fa awo baka su alaandi ato Yesu noo ka i nu. ⁴⁹ Ama, na nyingam n ase ka, “Am yaki na ya niɛ, ka Eliya ba de i tii ji?”

⁵⁰ Na Yesu abo awie kpa, na wo nya ayo Nyɛmɛ dɛɛ. ⁵¹ Do na tani bambaka n bo bu fa kanda kpaakiiri Soo Casi n bo i wo Nyɛmɛ Sereebiri Awuru n nu n ati nu nnyo, fa i angoro ko jura i asiɛngu. Na asiɛn n akpisi, na yabuɛ ngbingbirim akpakpaaki nu. ⁵² Na fanɲunmam ateke, na Nyɛmɛ minɛm donɲu bo ba wu n atenɲe bu yiwee nu. ⁵³ Na ba fite fanɲunmam n nu, na sanɲa bo Yesu

ba tengeeri i yiwee n nu ni, na ba kɔ awura Yerusalem miɛ kpiri n nu, na minɛ dɔŋgu aɲu bu. ⁵⁴ Na soja kpiɛn n ni i sojam n bo bu jina niɛɛri Yesu ni, na bu ŋuuri kabo asiɛn n kpisiiri barasu, ni kabo sa n kɛɛ yoori ni, na sɛɛ ati bu agaya, na ba se ka, “Ahin sɔnɔ n ti Nyɛmɛ Wa a nahɔɛ su.”

⁵⁵ Na nbaram beberebe bo bu su i su fite Galili awɔɛ n nu na bu buka i ni, ajina dede suniɛ Yesu. ⁵⁶ Bu nu nbem la Mariya bo i fite Magadala miɛ n nu ni, ni Mariya n bo i nbaam la Yakobo ni Yosefu ni, ni Zɛɛdi yi.

Kabo bu yoori Yesu sutura barasu ni

⁵⁷ Na naasɔ sanɲa na nenɲefɔ be aba, i fite Aramatiya miɛ kpiri n nu wɔ, bu fere i ka Yosefu. Yiri mmɔɔ ti Yesu susufɔm kun wɔ. ⁵⁸ Na wɔ kɔ asere Gomina Pilato ka i fa Yesu ŋuniɛ n ma i. Na Gomina Pilato ama nɔɔ ka bu kɔ fa ma i. ⁵⁹ Na Yosefu akɔ ayi Yesu fuin n apɔɔndi nzee fɔfɔɛ nu, ⁶⁰ na wɔ kɔ ase i faɲkunma nu, yiri Yosefu dɛɛ tiɛŋgu yabuɛ buɛ faɲkunma n bo ba lokoti i fɔfɔɛ ni. Na wɔ nya akundu yabuɛ bambaka afa atɔ faɲkunma n anɔ ni, na wɔ kɔ. ⁶¹ Na Mariya Magadalafɔ ni, ni Mariya nyiŋga n atana afa bu nyunu awɔ faɲkunma ni.

Kabo tintinijinafɔm jina ŋmindaari Yesu faɲkunma ni

⁶² Na alecin fɔfɔɛ bo i ti Yudafɔm ŋumiya cɛɛn ni, na Nyɛmɛ sayoowa dɔŋguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm, ni Farasifɔm n akɔ Gomina Pilato dɔ. ⁶³ Na ba kɔ ase i ka, “Ya si, ya tenge su ka sanɲa bo nyini kɔɛfɔ n yo la ŋgɔɔ ni, na wɔ se ka yiri wuuri, i lesan cɛɛn, i tɛŋge i yiwee n nu. ⁶⁴ Nyini ti, ma nɔɔ na bu kɔ jina ŋminda i faɲkunma ni, fa kɔ ju haari lesan cɛɛn ni, má nyini, i susufɔm ni koro kɔ wɔ yi i ŋuniɛ ni, na bu bu kɔɛ ka wɔ tenge wɔ. Nyini sanɲa, kasin dɛɛ kɔɛ ni tára bumboori dɛɛ ni.” ⁶⁵ Na Gomina Pilato ase bu ka, “Am fa tintinijinafɔm, na am ma bu kɔ

jina ḡminda i faḡkunma n kabo am koro i barasu ni, na má be koro yo pui.” ⁶⁶ Nyini ti, na ba kɔ ata atɔ faḡkunma n anɔ n kɛɛ, na ba ma tintinijinafɔm n ajina aḡminda abara ayɛ i, adena má be koro yo pui.

28

Kabo Yesu tengeeri i yiwee n nu ni

¹ Yudafɔm ḡumiyi cɛɛn n sin dɛɛ alecin, bakuɛ n bum-boori, mɔnɛ cɛɛn ḡgarama fuun, na Mariya Magadalaɔ ni, ni Mariya nyinga ni, akɔ ka bu kɔ niɛ Yesu faḡkunma ni. ² Kpenḡa na asiɛn n akpisi agaya, dama Micɛra n mɛɛkɛ be fiteeri aḡgoro jura ba kundu yiiri yabuɛ bambaka n faḡkunma n anɔ n su a, na wɔ fun atana su. ³ Na wɔ ta fofoe papasi ka nzue kpɛsɛɛwa dɛɛ su, na i sutura n kɛɛ ayo fofoe ka cisɛn. ⁴ Na sɛɛ ati tintinijinafɔm ni, na bu ḡuniɛ subobo bu, na ba yo ka ba wu dɛɛ su wɔ.

⁵ Na Nyɛmɛ mɛɛkɛ n ase nbaram n ka, “Má am ma sɛɛ ti am. M si ka am niɛniɛ Yesu bo bu kpamaari i baka jaanu n su n wɔ. ⁶ I wo má fɛn. Wɔ tenge i yiwee n nu, kabo i yo seeri am ni. Am ba niɛ deke bo bu faari i seeri ni. ⁷ Am kpie am nyi na am kɔ se i susufɔm ni ka wɔ tenge i yiwee n nu. Am ti fɛn, i sudu am mɔ kɔ Galili awɔɛ n nu, dɔ ye am kɔ ḡu i a. Ma se am lɛɛ.”

⁸ Na ba fite faḡkunma n nu ndende ni sɛɛ, ama, ni ahorejɔ, na ba ḡmati na bu kɔ se i susufɔm ni. ⁹ Bu sukɔ ni, kpenḡa na bu ni Yesu ayɛ, na wɔ yo bu ansɛ. Na ba kutu i jaa bu, na ba ma i jirima. ¹⁰ Na wɔ se bu ka, “Má am ma sɛɛ ti am. Am kɔ se m ninbaam ka bu kɔ Galili, dɔ ye bu kɔ ḡu m a.”

Kabo tintinijinafɔm seeri sa n bo i yoori ni

¹¹ Saŋga bo nbaram n wo kɔ su ni, na tintinijinafɔm nbem akɔ miɛ n kunnu, akɔ ama Nyɛmɛ sayoowa dɔŋguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm ni labari, fa kɔ sa n kɛrɛ bo wɔ yo n su. ¹² Na Nyɛmɛ sayoowa dɔŋguyofɔ nkpiɛnkpiɛnm, ni Yudafɔ nkpiɛnkpiɛnm n atiɛn bu nɔɔ, afa asɛsɛ su, na ba ma tintinijinafɔm ni ɲwaa beberebe, ¹³ na ba se bu ka, “Am se minɛm ka, saŋga bo am adaafi kɔŋguɛ n ye i susufɔm ni ba wɔ yiiri i a. ¹⁴ Na nzɛn haari gomina n ba tiiri nyini labari ni, yɛrɛ kán de am tii, na i yó má am pui.” ¹⁵ Na tintinijinafɔm n ade ɲwaa n na ba kɔ ase minɛm kabo nkpiɛnkpiɛnm n seeri bu ni. Nyini dɛɛ ti ye nyini labari n abara ayɛ Yudafɔm dɔ, fa ba ju haari ni nyuma n a.

Kabo Yesu faari i ɲu kereeri i susufɔm ni

¹⁶ Na i susufɔm buru ni kunm n akɔ Galili awɔrɛ n nu na ba fun akɔ buka n su, deke bo Yesu seeri bu ka bu kɔ ni. ¹⁷ Saŋga bo bu kɔ ɲuuri i ni, na ba kutu ama i jirima, ama, bu nbem asunsun ka má yiri lɛɛ. ¹⁸ Na Yesu acin adodo bu, na wɔ se bu ka, “Nyɛmɛ afa aŋgoro ni asiɛɲgu fɛn kɛrɛ yiko, afa awura m saa nu. ¹⁹ Nyini ti, am kɔ durunya n kɛrɛ nu, na am ma daanfɛ kɛrɛ yo m susufɔm. Na am biɛ bu Nyɛmɛ nzue, Si, ni Baa, ni Awiɛwiɛ Casi n dɛɛ duma nu. ²⁰ Na am kere bu ka bu de m nɔaniɛ maawa n kɛrɛ bo ma fa ama am ni. Am ti fɛn, m wo am dɔ, saŋga kɛrɛ, fa kɔ haari durunya n awieeri.”

Nyeme Jore Kadas
The New Testament in Anufo (Chokosi)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Anufo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 21 May 2021

fe36d0e6-2a60-5e15-8d1c-8bf275389598